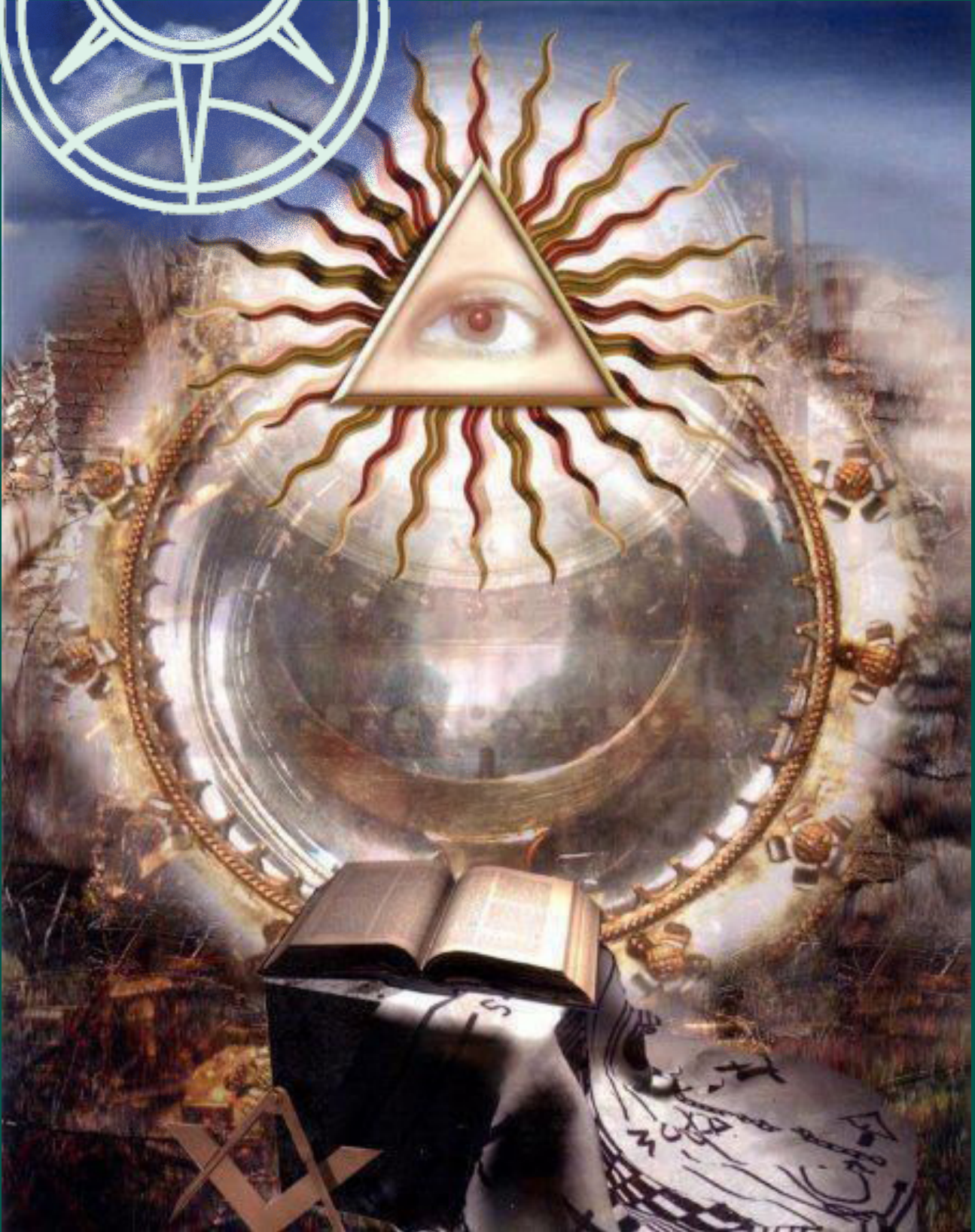

II.

ASTHERION

OKKULT MAGAZIN

2021. TAVVASZ

TARTALOM

- 3 Virágszimbolika a Thelemita szövegekben
- 26 Egy új és nagyobb pogány kultusz: Gerald Gardner és az Ordo Templi Orientis
- 38 Az Atyák Nyolc Legszentebb Táblája
- 50 A mesterséges ember legendája
- 73 A Nu-Gömb Rituálé

ASTHERION Okkult Magazin

megjelenik magyar nyelven negyedévente, online

www.asterion.hu

FŐSZERKESZTŐ:

Osara LaMort

Kapcsolat: asterionmagazin@gmail.com

Az Asterion magazin cikkei, valamint a saját készítésű illusztrációk szerzői jogvédelem alatt állnak, engedély nélküli másolásuk és terjesztésük szigorúan tilos.

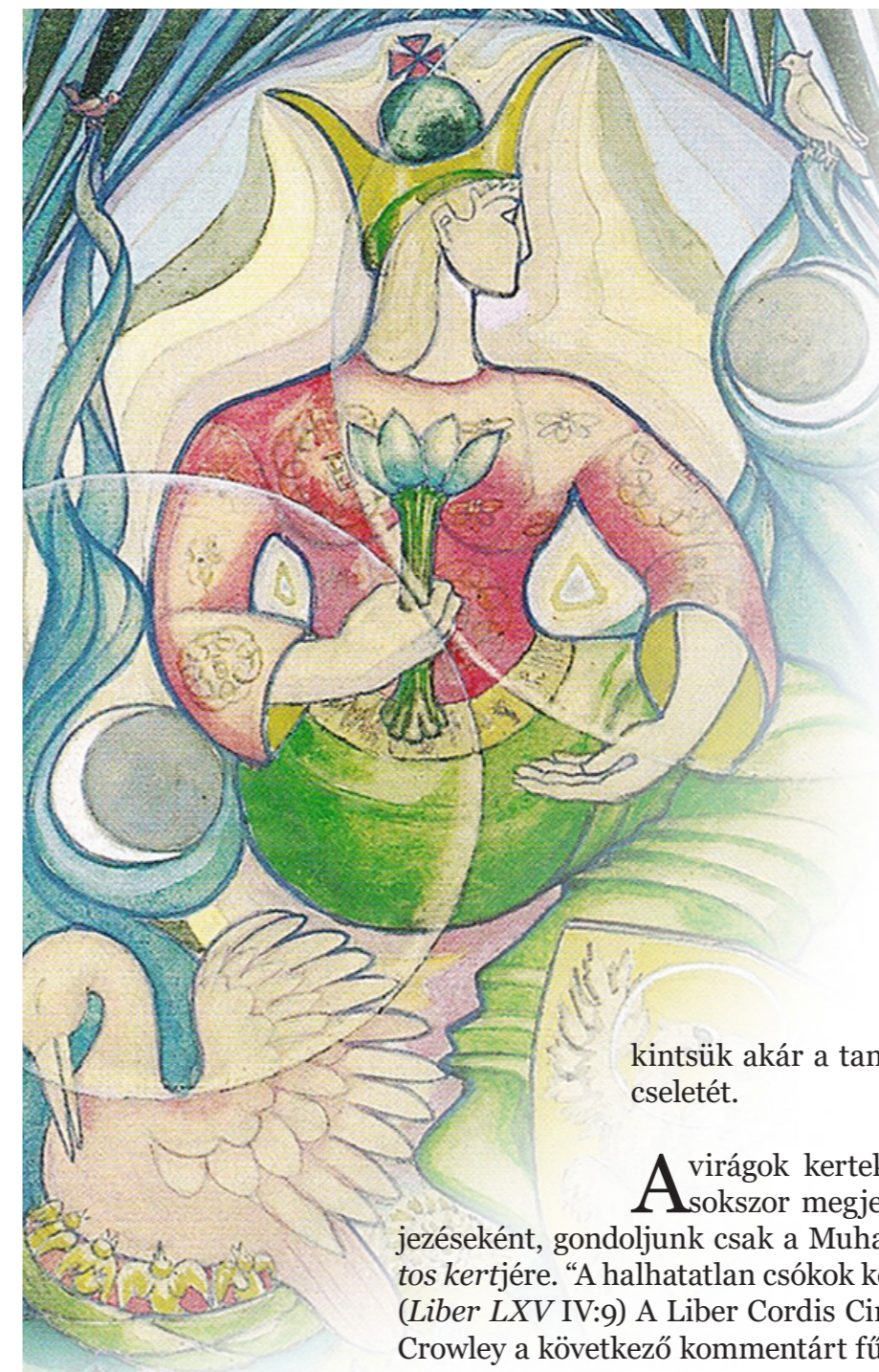

VIRÁGSZIMBOLIKA

II. szám

2021. TAVASZ

A THELEMITA SZÖVEGEKBEN

A virágok szimbolikája első pillantásra nem tűnhet különösebben fontosnak a Thelemita mágikus örökség szempontjából - a Szépség azonban mindenképp az. "Mindazokra, kik egyesülnek e napon szerelemben az akarát alatt, záporozzon siker; erő és jártasság egyesüljön extázist előidézve, és szépség adjon választ a szépségnek." (*Liber XV*) Azt pedig senki sem vitathatja, hogy a virágok gyönyörűek.

A virág a szerelem, az ifjúság, a tél vége, az életöröm, életerő jelképe. Ósidők óta a szép nők szimbóluma is, de különösen a szűzeké. A fiatal lányokat bimbózó rózsának szokás nevezni; amikor boldogok, megszépülnek, kivirágoznak. Angolban létezik egy szép kifejezés, a *deflower* („virágjától megfosztatik”), melyet a szüzesség elvesztésének finom körülírására használnak. Keleti kultúrákban a virág a női nemi szerv szimbóluma is, te-

kintsük akár a tantrikus hagyományt, akár Kína bölcséletét.

A virágok kertekben nevelkednek - a kert szintén sokszor megjelenik a szépség, a szexualitás kifejezéseként, gondoljunk csak a Muhammad an-Nefzawi 15. századi *Illatos kertjére*. "A halhatatlan csókok kertjében, ó te, Ragyogó, fényeskedj!" (*Liber LXV IV:9*) A *Liber Cordis Cinti Serpente* e szép sorához Aleister Crowley a következő kommentárt fűzte: "A kert gyakran szimbolizálja a megművelt szépség helyét; a keleti költők ennek kifejezésére használják versgyűjteményeikben és bölcs mondásaikban."

„Milyen vonzó, húgom, mátkám, a szerelmed! Mennyivel édesebb szerelmed a bornál, keneted Millata felülmúl minden balzsamot!

Ajkadról, jegyesem tiszta méz csurog. A nyelved alatt tej van és méz. Ruhádnak illata a Libanon illata.

Húgom, mátkám akár az elzárt kert, mint az elzárt kert, a lepecsételt forrás.

Hajtásaid gránátalmát termő kerthez hasonló, (tele mindenféle) pompás gyümölcsele: nárdusszal, sáfránnyal, kálmossal, fahéjjal, mindenféle tömjéntermő fával, mirhával és aloéval, a legjobb balzsamokkal.

A kertnek forrása élő víz kútfeje, amely a Libanonról csörgedezik alá.

Támadj fel, északi szél, siess, déli szél! Járd át kertemet, hadd szálljon illata! Akkor eljön kedvesem a kertjébe, hogy élvezze pompás gyümölcseit!" (Énekek éneke, 4:11-16)

Az ártatlanság, tisztaság kertje az elvesztett Éden; így vált a kert a lélek szimbólumává is. A sintó vallásban a szellemek és istenek gyülekezőhelye, mely tiszta és érintetlen, *niva* ("kert") néven ismert. A visszatérés ehhez a tisztasághoz és tökéletességhez ma is a japán kőkeretek legfőbb célja. De a lélek kertje a felbukkan Crowley tanítványának, s egy időben személyi titkáranak, Israel Regardie-nek a *Gránátalmák kertje* című könyvében is: "Valóban úgy érzem, hogy a lélek valódi kertje felépíthető; egy hatalmasra tágult, magasztos jelentőségű kert, melyben mindannyian felfedezhetünk mindenféle egzotikus gyümölcsöt és különleges színű, kecses virágot."

Paradise (Paradicsom) a perzsa "kert" szóból ered (*pardis*="kert", *paridaiza* szó szerinti jelentése "fallal körülvett kert"). A szó görög közvetítéssel került be az európai köztudatba (*paradeisosz*), a magyarba pedig a latinból (*paradisum*). Ezzel szemben a héber *eden* szó jelentése ismeretlen, azonosítatlan tartomány vagy ország. A keresztény hitvilág szerint a Paradicsomban az első emberpár lakott a bűnbeesés előtt. Tágabb értelemben azonban az emberiség ősi aranykorát, az embert körülvevő, érintetlen természetet is szokás paradicsomi állapotként értelmezni.

Más, ősi kultúrák is említést tesznek a ketről, mely nem ismeri a bánatot, öregséget, halált. A sumer Dilmun ott feküdt, ahol a nap kel fel, s az istenek lakhelye volt. A *Gilgamesz eposz* hőse a hegytetőn lévő "istenek kertjébe" utazott, ahol a bokron drágakövektől csillogtak, kalcedon-gyümölcsöt hoztak és lazurit--levelet hajtottak. Homérosz Elízioma a világ végén található, ahol nincs hó, nem süvitenek viharos szelek. Milton *Elvesztett Paradicsoma* meredek falú fennsík egy sziklás, erdős hegyen, ahol mirtusz és mézfű illata tölti be a leget, madárdal szárnyal, fák árnyékában folyók és források öntözték a földet.

De mint minden szimbólumnak, a virágoknak is létezik árnyoldala. "Bizony, bár a virág ragyogón lengedez a nap fényében, a gyökér a föld sötétjének mélyére nyúlik. Dicsőség néked, ó gyönyörű, sötét föld, ki számtalan virág számtalan millióinak anyja vagy." (*Liber LXV* IV:43-44) Crowley kommentárjaiból még világosabban kitér: "... a leginkább bámulatra méltó megnyilvánulások mélyen gyökerező misztériumokból fakadnak. Mindenek szívében megtalálható a romlás... A megoldás az, ha a dolgok másik oldalát nézzük. A romlás önmagában, s a bánat minden misztériuma örömteli, mert ezek munkája hoz igazságot és szépséget."

Liber Tzaddi hasonló gondolatokat közvetít. „Ó, gyermekeim, sokkal gyönyörűbbek vagytok, mint a virágok; nem fakulhattok ki évszakotokban.” Ez a sor egy másik oldalról fed fel a virágok kettős természetét: a virág nem örök, előbb-utóbb elhervad.

Nem nehéz a kabbalista Életfa kettős természetét eszünkbe idézni minderről, annál is inkább, hiszen a Thelemita szövegek is kapcsolatba hozzák a virágokat az Életfával: „Ezért magnál és gyökérnél és szárnál és rügynél és levélnél és virágnál és gyümölcsnél fogva idézünk Téged”, szól a Pap a Csillagistennőhöz (*Liber XV*). Feltételezésem szerint a megidézés iránya fentről lefelé halad (mint ahogyan az Istennő alászáll), eszerint:

A Paradicsomot ábrázoló perszaszőnyeg

- mag - Keter - Szahaszrara
- gyökér - Hokhma/Bina - Ajna
- szár - Heszed/Gevura - Vissuddhi
- rügy - Tiferet - Anahata
- levél - Neca/Hod - Manipura
- virág - Jeszod - Szvadhisztana
- gyümölcs - Malkút - Muladhara

Ezt a gondolatot továbbkövetve, a virág „árnyéka” nem más, mint a Klipot, az első, sikertelen Teremtés során lehullott anyagdarabokból kialakult, lefelé forduló Életfa (*klipot* (héber) = cserepek), a Kabbala értelmezése szerint a tisztátalan erők megtestesítője.

Megismervén így a virágok kettős természetét, talán jobban megérthetjük azt a párhuzamot is, melyet a *The Vision and the Voice* szép látomása von: „Ó ember, ki mindig nyíladozóban vagy, mikor fogod megtanulni, hogy lepecsételd a teremtés misztériumait? hogy önmagad fölé hajlítsd magad, akár a rózsza az éj ölelésében? De

neked muszáj könnyelműen játszodoznod a nap fényének, s a szélnek le kell tépnie szirmaidat, és a méhnek meg kell téged fosztania mézedtől, és alá kell hullanod a mindenség alkonyába.” (28. *Aethyr*)

Hasonló gondolat bukkan fel korábban is, Hugyanezen műben: „És azt mondá: Senki nem látta Atyám arcát. Ezért annak, ki látta, a neve NEMO. És tudd, hogy minden embernek, kit NEMO-nak neveznek, van egy kertje, melyet gondoz. És minden kertet, mely létezik és virágzik, NEMO alkotott a sivatagból, megöntözte azokat a vizekkel, melyek neve halál. És én azt mondám neki: Mivégre készült a kert? És ő azt mondá: Először a szépségért és a gyönyörűségért; és következőleg, mert meg van írva: „És Tetragrammaton Elohim kertet ültetett kelet felé az Édenben”. És végül, mivel minden virág leányt szül, de van egyetlen virág, mely fiúgyermeket hordoz. És az ő neve NEMO leszen, mikor megpillantja az én Atyám arcát. És ő, ki a kertet

gondozza, arra törekszik, hogy ne tépje le a virágot, mely NEMO lesz. Nem tesz semmit, csak a keretet gondozza.” (13. *Aethyr*)

A fenti kép egyben magának a Mágikus Múnek is csodálatos allegóriája. NEMO, Senki, a Nem-Ember a Píramisok Városának Adeptusa, aki átkelt az Abyss szakadékán. Visszatérünk erre a gondolatra a későbbiekben.

Szeretném most sorra venni a fontosabb virágokat, melyek előfordulnak Thelemita szövegkörnyezetben.

Waratah

A *Book of Lies* (Hazugságok Könyve) 49. fejezetének címe Waratah-virágok. Ez a kevésbé ismert, Askarlátvörös virág Ausztráliában őshonos. Egyike volt az első ausztrál növényeknek, melyeket megművelés céljából Európában is meghonosítottak. A nemzetség neve (*telopea*) a görög *teloposz*ból származik, melynek jelentése “messziről látható”, utalva arra, hogy a vörös virágok már nagy távolságból is könnyűszerrel megpillanthatóak. A faj nevében található *speciosissima* pedig a latin *speciosus* szó származéka, melynek jelentése “gyönyörű”. Talán ezért választotta Crowley ezt a virágot a fejezet címének, mely Babalonról szól, ki távolról megpillantva gyönyörű.

Számos, lenyűgöző, ausztrál legenda ismert a waratah virágról, a legtöbb megegyezik abban, hogy az első waratah egy gyönyörű hajadonból keletkezett, ki meghalt bánatában, mivel törzsének min-

den harcosa elhullott a csatában. Személyes, kedvenc történetem arról szól, hogyan vált a waratah virága vörössé. A legenda szerint a sűrű, sötét dzsungelben élt egy fényes tollú, szépséges wonga galamb. Boldogan éldegélt, de egy nap magányosnak érezte magát és végül felreppent, magasan az ég felé, ki a fák közül, vágyakozásában és magányosságában párt keresett magának. Ekkor egy sólyom megpillantotta az ostoba galambot és lecsapott rá. De mivel a galamb igencsak kövér volt, a sólyom nem bírta el a súlyát. A galamb addig küszködött, míg sikerült kiszabadulnia, és aláhullott a sivatagba, egyenesen rá egy fehér waratah virágra, melynek szirmai vörösre festette vérével.

II. szám

2021. TAVASZ

Rekettye

A rekettyét az A.A. mágikus rendje választotta emblémájának, a Nagy Mű szimbólumaként. Amikor virágba borul, úgy ragyog, akár a Nap, s egyben Mózes égő csipkebokorját is idézi. Ágai kivételesen erősek, mint ahogyan az Adeptus Akarata is, s éles tüskék borítják, melyek egyfelől az Akarat fallikus energiáját jelképezik, másfelől a fájdalmat, melyet boldogan elvisel az, ki kezét nyújtja, hogy letépje a napfény ragyogásának e virágát. Megjegyzendő, hogy a Nagy Mű itt a Tiferetben központosul, annak a Fokozatnak a megszerzésére, mely tulajdonképp a kritikus állomásra utal a Bölcsesség Ösvényén.” (777 Revised)

Crowley tehát a kabbalista Életfa Tiferetjével azonosítja a rekettye virágait, mely a tavasz első bimbóinak egyike, a bokor áprilisban ölti magára teljes, pompázatos virágruháját, a tavaszi napforduló után.

Tüskés, sárga virágú, örökzöld cserje, az első az esztendőben, amit a méhek meglátogatnak. Élénk, sárga virágai a tavaszpontra kelő Napot jelképezték, ezért a kelta mitológia Lugh napistennel hozza kapcsolatba. Egyúttal a szerelem és termékenység növénye is. Így valóban, Szerelem és Akarat (a Thelemita gondolatkör két legfontosabb eleme) ötvöződik benne.

Lótusz

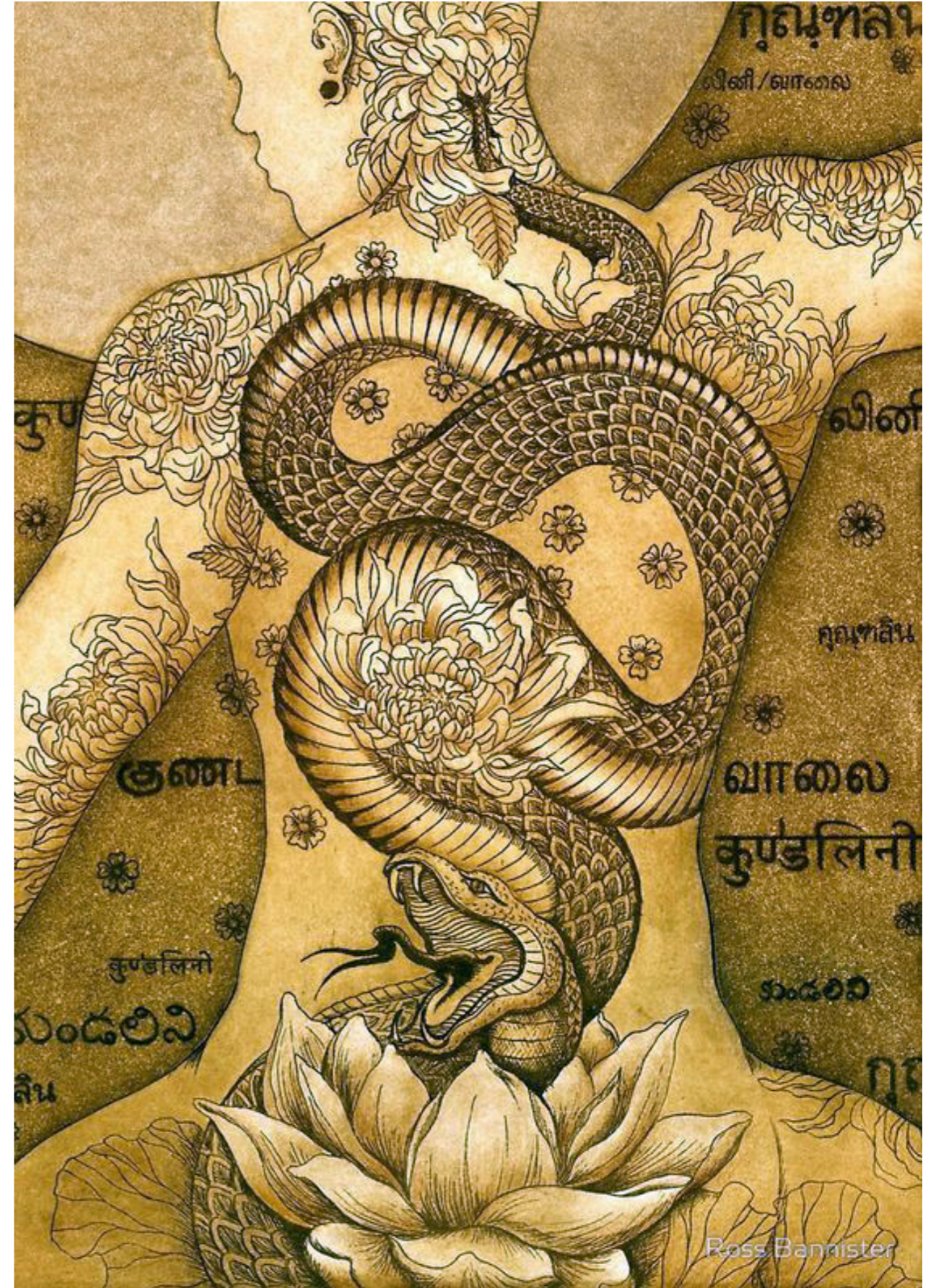
“**E**melkedj, ó, kígyóm! Eljött órája a csuklyás és szent, szavakkal ki nem fejezhető virágnak.” (*Liber LXV. I. fejezet*)

A *Liber Cordis Cinti Serpente* e bevezető versét legtöbbször a Kundalini megidézésének tekintik. A kígyó valóban lehet a Kundalini szimbóluma; ebben az esetben pedig a “szent, szavakkal nem kifejezhető virág” csakra, melyet gyakorta lótuszvirág szimbolizál. Bár a fenti idézet nem említi kifejezetten a lótuszvirágot, a *Kommentárokban* világosan megtalálható: “Az adeptus “meghal” a természetes világ számára és Lótuszként virágzik ki.”

A lótuszvirág általános értelemben a nemzés, az isteni születés, a spirituális fejlődés és a teremtés szimbóluma. Amint a lótuszvirág kihajt a tisztátalan víz közepén, tisztán és megújultan, úgy emelkedik fel az emberi szellem is. A buddhizmusban és hinduizmusban a lótusz egyike a

kozmikus harmóniát jelképező, nyolc jelnek. A fehér lótusz nyolc szirma a Nemes Nyolckrétű Ösvénnyel hozható kapcsolatba, az ezerszirmű lótusz pedig a spirituális megvilágosodás jelképe. A közismert mantra - *Om Mani Padme Hum* - a lótuszban található drágakőre utal. A buddhista mitológia szerint, maga Buddha is egy vízen lebegő lótuszon jelent meg, s a Földön tett első lépéseinek nyomán lótuszok nyíltak.

Az ősi Egyiptomban a lótusz a Nap teremtő Aerejét és az újjászületést jelentette. Amint a lótuszvirág bezárja szirmait éjszakára és a víz alá süllyed, úgy adott életet a Napnak hajnalban, mikor megújulva ismét kiemelkedett. A *Book of Thoth* szövegében: “... a lótusz az Anya egy másik szimbóluma, és a Nílus eképp az Atyáé, mely megtermékenyíti Egyiptomot, a Jónit.” Kettőjük egyesülésének “eredménye”, Hoor-Pa-Kraat gyakori szereplője a Thelemita szövegeknek: “Míg mindeközben Te rejtéztél benne, mint a Csend Ura rejtézik a lótusz rügyeiben.” (*Liber LXV III:23*) Hoor-Pa-Kraat gyakori elnevezése „A

Ross Bannister: Kundalini Rising

Gyermek a Lótuszban”, vagy “A Lótusz Drágaköve”. A korábban ismeretett elképzelés szerint a “rügy” itt szintén a Tiferetre utalhat. Tiferet egyúttal a kabbalista szimbolikában a Fiú megtestesülésének helye.

Om Mani Padme Hum

Liliom

A keresztény művészetben a liliom legkorábbi ábrázolása a Paradicsom gyönyöreit hivatott jelképezni. Raban Maur, Mayence érseke 847-ben a liliomokat az égi szépség szimbólumaiként emlegette.

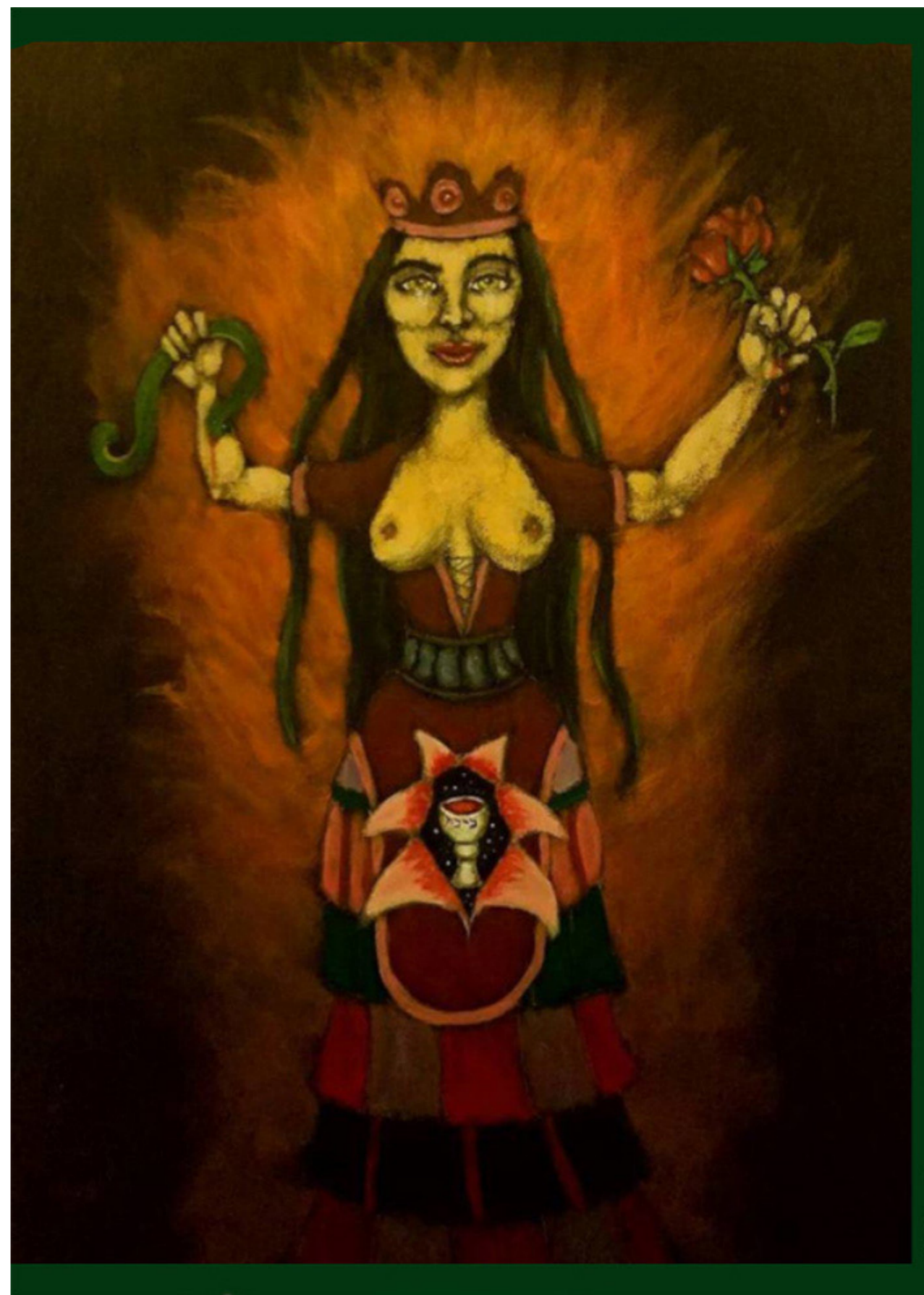
A liliom különleges helyet foglal el a Thelemita kertben. Magasztos, nemes dolgot jelöl. A *Book of Lies* szerint a legmagasabb szintű lótuszvirág, a Keter szefira szimbóluma (a lótusz gyakori elnevezése “vízililiom”). “És az ezüstös hold-tó közepén volt a fehér és arany Liliom. E Liliomban benne minden méz, e Liliomban, mely éjjélkor nyílik. E Liliomban benne van minden parfüm; e Liliomban minden zene. És magába burkolt engem.” (*Book of Lies* 65.) Ehhez a szakaszhoz érdemes megfigyelni Crowley kommentárját is: “Az ‘ezüstös hold-tó’ a Gimel Ösvénye, mely a Tiferettől a Keter felé vezet; a “violaszín lángok” az Ajna csakra; a lilom maga pedig Keter, a Szakasrara lótusza. A “Liliom” nagybetűvel íródott, Laylah-hoz való kapcsolatát jelölve.” (Leila ‘Laylah’ Waddel, Crowley akkori Skarlát Asszonya - laylah jelentése héberül éjszaka.)

A lótusz a Nap fényére kitarja szirmait. Ez a kép Ajelenik meg a *The Vision and the Voice* szövegében, ahol egy angyal arról ad utasításokat, hogyan lehetséges a Legmagasabb megidézése: „És minden nap és minden éjjel, éberem vagy álomban, szívednek úgy kell fordulnia a fény felé, mint a lótuszvirág. És tested a Rózsakereszt temploma léssen. Így tárul fel majd elméd a legmagasabb számára...” (9. Aethyr)

A lótuszvirág a szerelem és a befogadó energiák szimbóluma is. „A Mágikus Kehely... szintúgy a virág. Ez a lótusz, mely megnyitja magát a Napnak, s mely begyűjti a harmatot. Ezen Lótusz Ízisz, a nagy Anya kezében van. Ez a szimbólum hasonló a Kehelyhez Babalon Úrnőnk kezében.” (*Liber Four II*)

Leila Waddel (1880 - 1932)

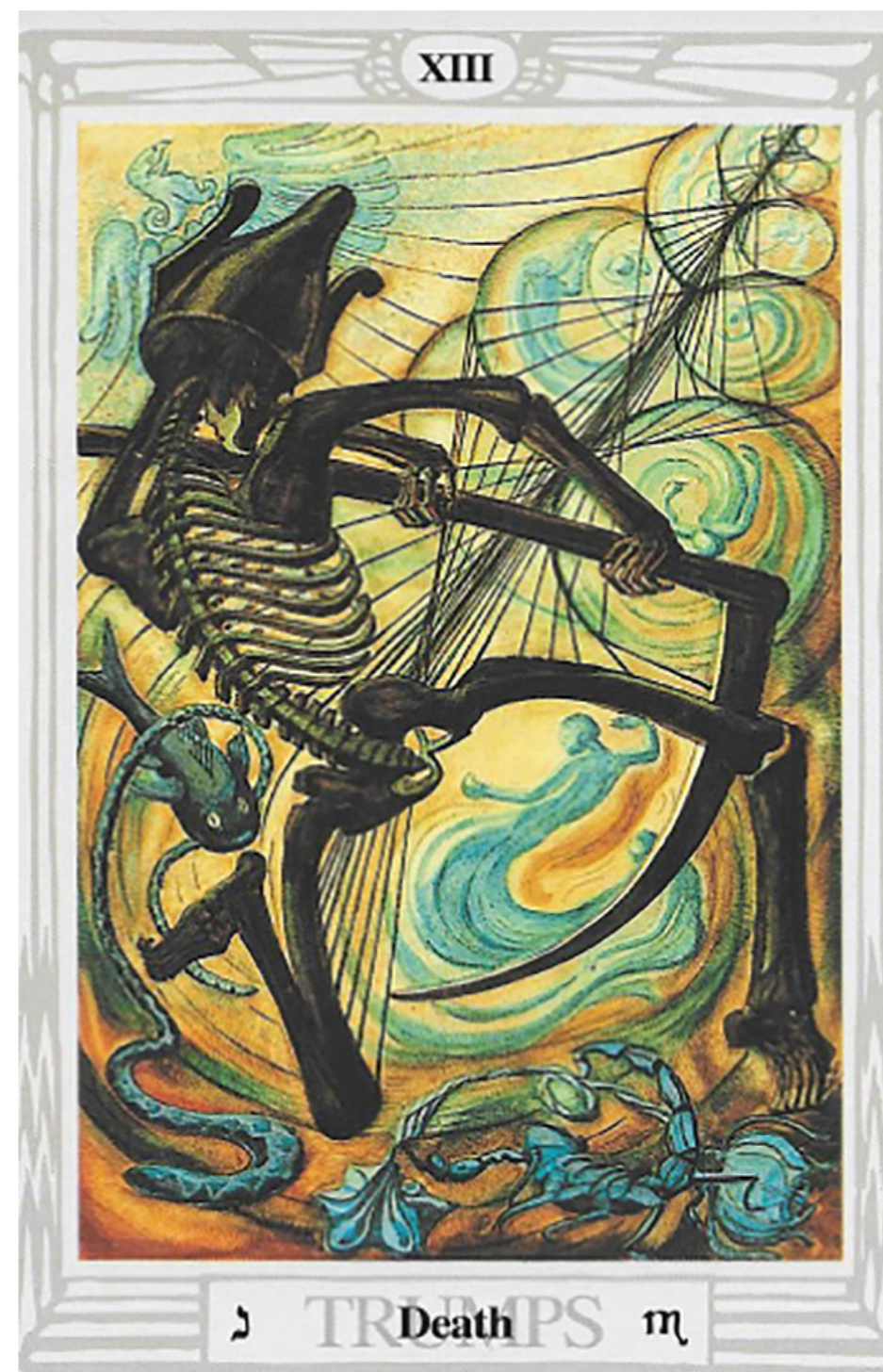
Alba Margarita: Cup of Babalon

Érdemes megfigyelni a színek szimbolikáját is: a rózsza gyakorta vörös, míg a liliom fehér. “Levetted róla fehér liliom és karmazsin rózsza ruháját, hogy elpirulhasson Neved Dicsőségére.” (*Treasure-House of Images* - Oroszlán) A *Liber Four* második fejezetében a Mágus Köpenye “tisztá mélykék dús selyme, az éjjeli ég kékje; arany csillagokkal szegett, és rózsákkal és liliomokkal”.

A fehér liliom általános értelemben a tisztaság jelképe. Éppúgy, mint a rózsát, a keresztény művészet Szűz Máriához társítja. Hasonló elképzelés jelenik meg a Thelemita gondolatkörben is: “A Liliom a Nagy Anya tisztaságára utal.” (777 Revised)

Angyali üdvözlés - ismeretlen festő műve 1420 körüléről, a barcelonai Museu Nacional d'Art de Catalunya gyűjteményéből

A liliomok gyakorta használatosak temetésen is, ahol azt jelképezik, hogy az elhunyt lelke visszatért az eredeti bűntelenség állapotába. “Ó Te, fény szűz lilioma, ki egy holttest ajkai közül szökkensz szárba! Téged imádlak, Evoe! Téged imádlak, IAO!” (*Treasure-House of Images*) Feltehetőleg e kapcsolatnak köszönhető, hogy a liliom a Thoth Tarot Halál lapján jelenik meg.

A liliom számos egyebet is aszimbolizálhat; az ókori görögök például az erotika és a szexualitás jelképeként tisztelték; de a születéshez és az anyasághoz is kapcsolták. Egy mítosz szerint a Tejút a Héra melléből folyó tejből keletkezett, cseppjei pedig, melyek a földre hulltak, hatalmas liliom mezőket alkottak. Bizáncban és Franciaországban a liliom, mint Fleur-de-lys jelent meg, mely a királyi hatalom és jólét kifejeződése. Feltehetőleg ez is hozzájárult ahhoz, hogy a Gnosztikus Mise oltárának terítőjét díszíteti. Érdemes még megemlíteni, hogy az alkímiában a liliomot

legtöbbször a nőies, holdas erőkkel hozták kapcsolatba.

Egy római legenda szerint, amikor Vénusz, a szerelem bájos, római istennője kiemelkedett a vízből, megpillantott egy liliomot, és féltékeny lett a virág szépsége láttán. Nem állhatta látványát és mivel fenyegetve érezte magát, hozzáadott a liliomhoz egy hosszú, nagy bibét a közepén, abban a reményben, hogy így kevésbé vonzóvá teheti. A liliomot a rómaiak ezért azóta is a szerelem és vágy szimbólumának tekintik, melyek Vénusz legfőbb attribútumai is egyben.

Jázmín

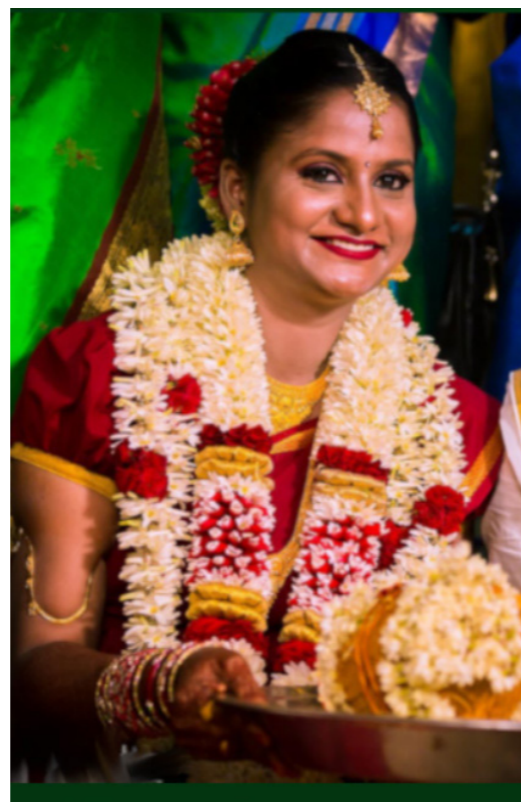
A jázmín csillag alakú virága a középkori művészetben az isteni reménysugár szimbóluma volt. Bár a Thelemita szövegekben összesen egyetlen helyen letem fel, ez a hely olyannyira fontos, hogy mindenképp említést érdemel: „Egy palotának négy kapuja van; annak a palotának ezüst és arany a padlója, lapis lazuli és jáspis van ott; és mindenféle ritka illatok; jázmín és rózsza, és a halál jelképei.” (*Liber al vel Legis* I:51)

Ismét tehát egy olyan virággal van dolgunk, mely a rózsával párban van említve - sok hasonlóságot is hordoz szimbolikájában a liliummal. Először is, a jázmín is fehér virág; szintén gyakorta azonosítják a szerelemmel és a szépséggel. A monda szerint Káma, a szerelem hindu istene jázminvirágokba mártotta nyilai hegyét, hogy vággyal döfje át a megcélzott szívet. A jázmín és a rózsza a kétféle nőiséget is hordozza: a holdas és a vénuszi aspektust. Úgyszintén kapcsolatba hozhatóak a Jeszod és Tiferet szefirával.

Crowley szerint „a jázmín hagyományosan szent, különösképp Perzsiában, mint a nemzés aktusának spirituális kifejezője”. (*Liber 777 Revised*). A perzsa nyelvben a jázmín nevének jelentése „istenek ajándéka”. Pakisztánban mind a mai napig vőlegény és menyasszony fehér jázminból és vörös rózsákból font füzéreket visel esküvője napján. A *Liber Al vel Legis* kommentárjaiban Crowley még szorosabb kapcsolatot von a rózsza és jázmín közé: „Jázmín és rózsza a két fő Szentség Hieroglifája.” Feltételezésem szerint az Élet Elixír két elemére gondolt itt, a a Vörös és Fehér Tinktúrára - az alkímia Vörös Oroszlánjára és Fehér Sasára, a magra és a tojásra. Ez maga az Alkímiai Mennyegző: a Vörös Királynő és a Fehér Király egybekelése.

A fehér szín egyúttal az alkímia Albedo fázisát is jelzi, mely a Thelemita szimbológiában a Szent Őrző Angyal Megismerésének állapota; a vörös pedig a Rubedo, a bebocsáttatás a Piramisok Városába. A két állapotot az Abysson való átkelés választja el egymástól.

A Fehér Király és a Vörös Királynő Mennyegzője, Splendor Solis, 16. század

Ibolya

“Nem fennhangon dicsőítenek téged; hanem az éjszakában látod, ahogy egy közel lopakszik, s megragad téged titkos szorítással; egy másik magányosan ibolyákból font koronát helyez rád; egy harmadik vitézen merész s örült ajkait szádra szorítja.” (*Liber LXVI:23*)

Igen nehezen értelmezhető a fentebbi idézetben, miért és hogyan szerepelnek ott ibolyák. Marcello Motta kommentárja adhat némi támpontot: “az ibolya lila, Thelemita szempontból fontos szín, és leginkább rejtett helyeken nyílik, más növények fedezékében”. Elgondolkodtató azonban, hogy az ibolya korona máshol is megjelenik: “Kentaur vagy, ó én Istenek, a Téged koronázó ibolya virágoktól kezdve lónak patájáig.” (*Liber Liberi vel Lapidus Lazuli I:9*) Ez a rész Pán dicsőítése.

Az ibolya színe vörös és kék keveredése; Tűz és Víz elegye. Más szempontból a “titkosság, rejtettség” az éjszakára utal (Pán Éjszakája); ezt megerősíteni látszik az a tény is, hogy az ibolyali szín komplementere a sárga, mely a Tiferethez, a Naphoz kapcsolható. “Az ibolya szín általánosságban szólva azt a rezgész jelöli, mely egyszerre spirituális és erotikus; tehát ez a legintenzívebb minden rezgés közül...” (*Liber 777 Revised*)

Rózsa

A rózsa feltehetőleg az egyik legösszetettebb virágszimbólum. Danténél a Paradicsom szimbóluma; Erosz, Vénusz, a Szerelem jelképe. Aphroditét gyakran ábrázolták rózsákkal övezve. Egyiptomban Ízisz szent virága volt, szirmainak maradványait számos piramissírban megtalálták. Apuleiosz *Metamorfózisában* Luciusz Ízisz istennő beavatásában részesül és rózsák révén nyeri vissza emberi alakját.

Egy arab legenda szerint a rózsák eredetileg mind fehérek voltak. Egy éjjelen a csalogány találkozott egy fehér rózsával és szerelembe esett vele. Szerelme oly erőteljes volt, hogy csodálatos dalra fakadt (korábban a csalogányok csak csipogni tudtak). Végül azonban annyira eltelt szerelemmel, hogy szoroson hozzápréselte magát a virághoz, annak tüskéi átszúrták a szívét és vére mindörökre vörösre színezte a rózsát.

Egyiptomban a vörös szirmú rózsa Ozirisz, a Szín az ő vérének jelképe - később ez a keresztény szimbolikában Jézus vérévé vált. Kora keresztény írások szerint a keresztre feszített Jézus vére egy fehér rózsabokorra hullott, mely a kereszt lábánál nőtt, s azóta vörösek a rózsa virágai. A középkorra általános értelemben azonosították a rózsa öt szirmát Jézus öt sebével. Később Szűz Mária jelképeivé vált, végül pedig általánosságban a keresztény mártírok kiontott vérének jelképévé.

Az alkímiában a fehér és vörös rózsa az Albedo és Rubedo állapothoz kapcsolódik. Olyan fontos szimbólum volt az alkímisták számára, hogy számos szövegüket Rosarium névvel (Rózsafűzér) illették, s ezek szövegek a Vörös Királynő és a Fehér Király közti kapcsolatot tárgyalták. A vörös rózsa itt maszkulin, aktív erő, a nap-jellegű szellem kiterjedése (Kén), míg a fehér rózsa a nőies, befogadó, termékeny ereje a holdas léleknek (Só). Fehér és vörös rózsa, szellem és lélek elegye a Filozófus Gyermekek születésének szimbóluma (Higany).

Ramszesz fáraó rózsákat ad Ízisz istennőnek

Fehér rózsa és vörös rózsa, kézzel festett alkímiai kéziratban a Capucins de la rue Saint-Honoré könyvtárából, 17. század

Jézus öt sebének szimbolikája azonban a Tiferethez (ötödik szefira) és az Arany Hajnal Mágikus Rend Adeptus Minor 5=6 fokozatához is vezethető. Az ötszirmú rózsa egyúttal az öt elem jelképe is - a pentagram egyetemes szimbóluma.

Szintén jól ismert a rózsának a titkokhoz való hozzákapcsolása. Az ősi Rómában vadrózsát helyeztek annak a szobának az ajtaja elé, ahol titkos vagy bizalmas dolgokat vitattak meg. A sub rosa ("a rózsa alatt") kifejezés értelme a titkok megtartása, és ebből az antik római gyakorlatból eredeztethető. Manapság leginkább a rózsakeresztes szimbolikából ismert.

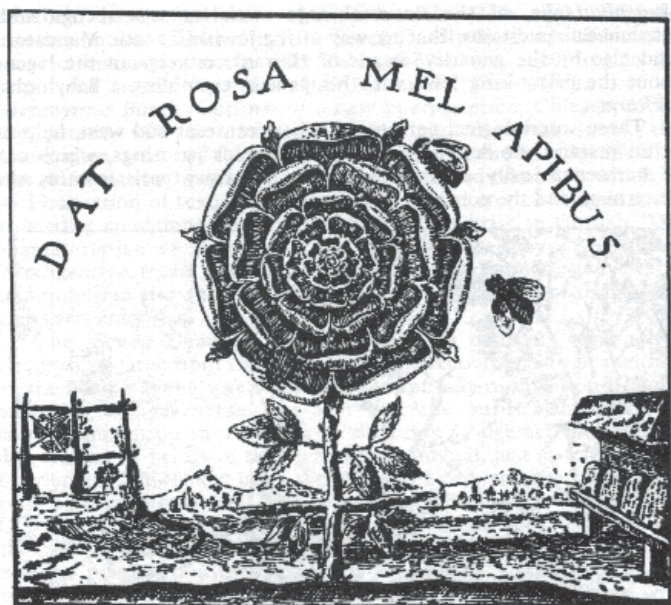
A rózsa titokrejtő természete a *The Vision and the Voice* szövegében is megjelenik, csodálatos képrendszerben: "Mostanra a Piramis mögötti, terjeszkedő fény és a Rózsakereszt rajta az egész Leget betöltötte. A fekete Piramis olyan,

mint egy fekete gyémánt hátoldala. A Rózsakereszt is felbomlott, és a Rózsa szirmai napnyugta és hajnal vegyített színárnyalatai és a Kereszt a dél Aranyszín fénye, és a Rózsa szívében ott a titkos fény, melyet az emberek éjfélnak neveznek. És egy hang: "Dicsőség Istennek és hála Istennek, és nincs más Isten, csak Isten. És Ő felemelkedik; Ő magasságos; és a Hétszeres Táblán Neve nyíltan megjelenik, és a Tizenkétszeres Táblán neve elrejtetik." Ez az Adeptusok fekete Piramisa, a Beavatás Temploma, mely a rózsa alatt rejtezik.

"Dicsőség a Rózsának és a Keresztnek, mert a Kereszt kiterjed a végsőig, téren és időn és létezésen és tudáson és gyönyörön túl! Dicsőség a Rózsának, mely közepének legbelsőbb pontja! Még miként szólunk; dicsőség a Rózsának, mely Nuit, mindenek körvonala, és dicsőség a Keresztnek, mely a Rózsa szíve! (23. Aethyr) Ebben a szövegben egészen világosan kitűnik,

hogy a Rózsa Nuitnak, a Kereszt pedig Haditnak megfeleltethető.

A 27. Aethyr látomásában megjelenik egy istennő, kinek “egy hold a címere, és a hold a szívében lángol, szandáljai pedig ezüsten görbülnek, akár a hold”. Az istennő magát Nuit leányának, a Menyasszonynak nevezi, ki “a pokol minden varázslójának királynője”. Ő Diana Trivia, a Tiszta Szerelm Szűz Istennője; de ő Hekaté is, a fogyó Hold, a Boszorkányok Úrnője. “És akkor hangja sikoltásba fordul, és forrongó üst van előtte; és a lángok az üst alatt cink fénnel égnek, és az üstben a Rózsa van, a negyvenkilenc szirmú rózsa, abban forrongva.”

A Robert Fludd Summum Bonumjának címlapján szereplő rózsa, 1629. Frankfurt

A negyvenkilenc szirmú rózsa jól ismert okkult szimbólum. A rózsa kelyhének hét rétege van, mindegyik réteget hét szirm alkot. Ezek a Rózsakereszt Rendjének hét fokozata. Crowley ezen hét réteg közül hatot a Belső és Legfelsőbb Fokozatokhoz rendelt hozzá, Tiferettől Keterig. A hetedik réteget a Keter mögötti negatív fátyolhoz kapcsolta, anélkül, hogy akár felfedte, akár megmagyarázta volna a Hetedik Fokozat nevét.

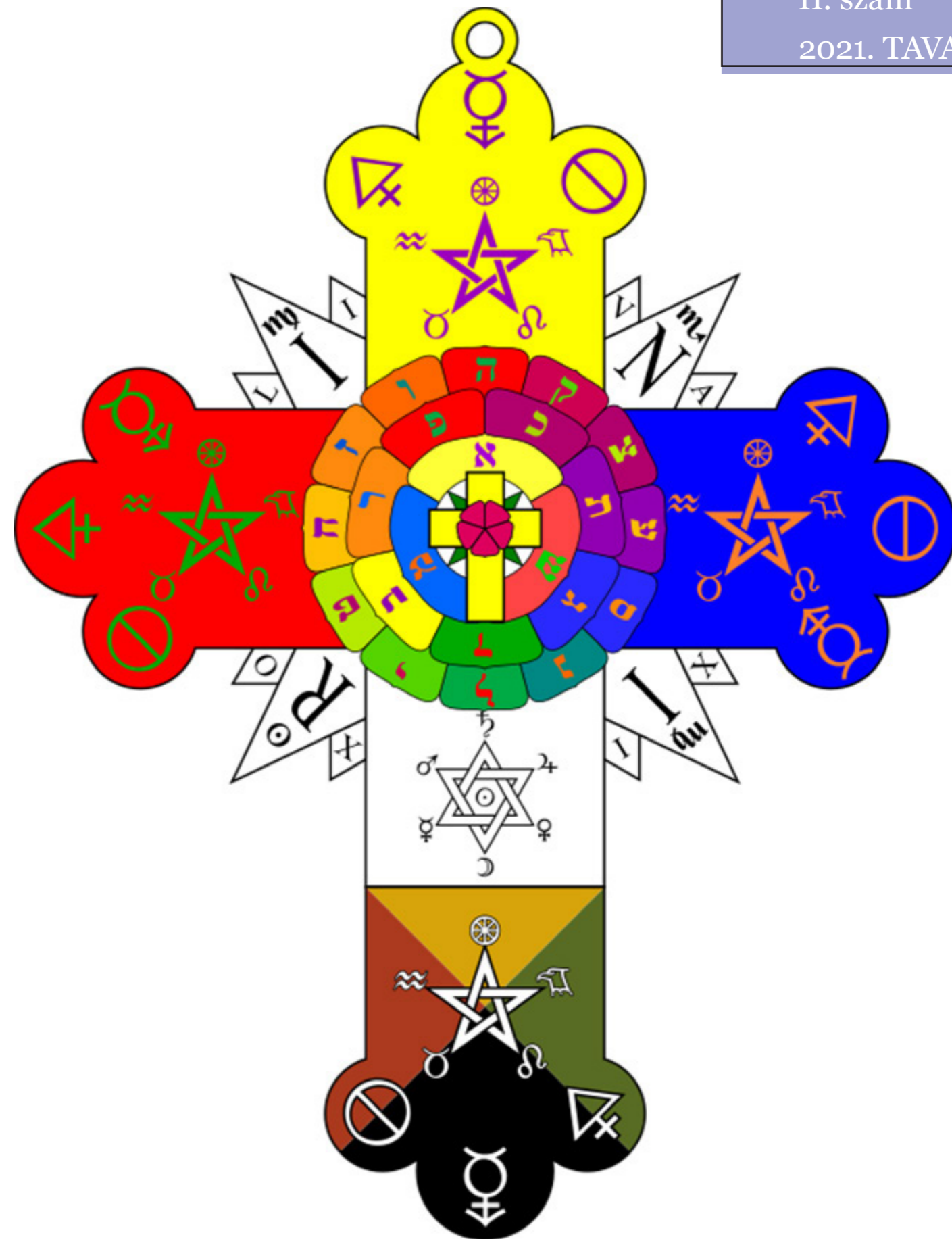
A negyvenkilenc szirmú rózsa a 15. Aethyr látomásában is előkerül, mely egy táncosról

szól: “Mostanra világos, hogy mit szótt táncába; Sez a Negyvenkilenc Szírom Karmazsin Rózsája, és az Oszlopok a Kereszt, melyekkel a rózsa összefonódik. És az oszlopok közül tiszta, zöld tűz sugarai lövelltek elő; és mostanra minden oszlop aranyszínre vált. Abbahagyja a táncot és lelankad, összegyűjti önmagát a Rózsa közepében. Most látható, hogy a Rózsa egy hatalmas amfiteátrum, hét szinttel, s mindegyik szint hét részre van osztva. És az Amfiteátrumban ülnek a Rózsakereszt hét fokozatának tagjai.”

A Hét Hetével is kapcsolatba hozható - ez az Omer-számlálás hét hete, az árpa kalászból szökkenésétől learatásának végéig, Peszachtól Savuotig. “A szombat utáni naptól, amelyen bemutatották az áldozati kévéket, számoljatok hét teljes hetet. Számoljatok ötven napot a hetedik szombat utáni napig, és akkor mutassátok be az Úrnak az új kenyér áldozatát.” (Leviták 23:15-16) Minden hét egy szefirához rendelhető Malkút és Heszed között, ezek számértéke 10+9+8+7+6+5+4=49. Az ötvenedik nap a Bina szefirához rendelhető, mely a Megértés.

A kabbala Zóhárja ezt az ötven napot a Megértés Ötven Kapujának nevezi. Az ötven kapu átvitt értelemben a spirituális szinteket jelképezi, melyeken az embernek keresztül kell jutnia, hogy felfedezze a teremtés titkait és megértse az abban rejlő erőket. A Bina szefira elnevezése a héber bein szóból ered, mely “között”-et jelent, a kabbalista tanítás szerint az Elohim és az ember között lévő szakadékra utal, amit az embernek át kell hidalnia - a thelemita értelmezésben ez az átkeles az Abysson. A Bina a binjanhoz is kapcsolható (“építés”), utalva arra, ahogyan az ember felépíti magát spirituálisan állati szintről isteni magasságokig. Úgy tartják, Mózes mindegyik “kapun” átjutott, kivéve a legutolsót.

A Zóhár az ötven kaput és a Binah szefirát a Legfelsőbb Anya (archetipikus, befogadó, passzív, feminin energia) képéhez társítja. “Az üst felett átíveltek szívárvány szárnyai; arca az üst fölé hajolt és opálos, ezüst gyűrűket lehelt a Rózsára; és minden gyűrű, amint megérintette a vizet, lángba borult, és a Rózsa új színeket öltött

magára. És most felemei fejét és kezeit az ég felé emeli, s felkiált: Ó Anya, soha nem fogod megszánni a föld gyermekeit? Nem volt-e elég hogy a Rózsának vörösnek kell lennie szíved véretdől, és hogy szirmainak száma hétszer hét? (*Vision and the Voice*, 27. Aethyr)

A fenti idézet, ahol összefonódik a Bina, a rózsza és az Isteni Anya látomása, Babalon Kelyhére utal. Ebben a látomásban az istennő csak zokog és zokog, mivel nem képes megérteni a végső misztériumot, az üstben való újjászületést (melyet a 12. Aethyr látomása ír le részletesen). A rózsát vér festi vörösre, és vér tölti meg Babalon Kelyhét is. "Áldottak a szentek, hogy vérük a kehelyben elegyedik és soha többé nem választható el." (*Vision and the Voice*, 12. Aethyr) Érdemes még azt is megemlíteni, hogy a virágok szirmokat tartó részét kehelynek is nevezik.

A *Vision and the Voice* 12. Aethyrjének egy másik szövegrészlete hasonló képet idéz: "... és az univerzum kibontja magát, mint egy Rózsza, és bezárja magát, mint a Kereszt, melyet kockává hajtogatnak. És ez Pán komédiája, melyet éjjelente játszanak a sűrű erdőben. És ez Dionüszosz Zagreuesz misztériuma, melyet a Kitharion szent hegyén ünnepeltek. És ez a Rózsakereszt testvériségének titka; és ez a rituálé szíve, melyet elvégeztek az Adeptusok Boltíve alatt, mely a Barlangok Hegyében rejtezik, Abiegnus Szent Hegyén."

Még világosabb a látomás a 2. Aethyrben: "Semmi más nincs a Kőben, csak egy Fehér Rózsza. És egy hang szól: nem lesz több fehér rózsza, mert ő (az istennő) minden dolgok minden vérét kelyhébe préselte."

A *Book of Lies* egy másik kapcsolatra mutat rá: "Egy vörös rózsza minden színt elnyel, kivéve a vöröset; a vörös tehát az egyetlen nem-szín." (40:1) Crowley felfogásában a Bina a Létezést a NEM-Létezésen keresztül érzékeli, benne tükröződik a Keter Semmi volta, míg a Hokma a Keter Mindenét tükrözi. Tehát a Hokma az Én felismerése, Bina pedig a Nem-Éné. Ezért nevezi NEMO-nak („senki” - latin). A Nem-Én, az én-nélküliség helye a Piramisok Városa, ahol Nemo, a Nem-Ember él. (Ezekben a képekben kereshetjük a Skarlát Asz-

szony elnevezésének egyik indokát is.) Tekintsük meg még egyszer a 13. Aethyr látomását, ahol az angyal így szól: "Senki nem látta Atyám arcát. Ezért annak, ki látta, a neve NEMO. És tudd, hogy minden embernek, kit NEMO-nak neveznek, van egy kertje, melyet gondoz. És minden kertet, mely létezik és virágzik, NEMO alkotott a sivatagból, megöntözte azokat a vizekkel, melyek neve halál. És én azt mondtam neki: Mivégre készült a kert? És ő azt mondá: Először a szépségért és a gyönyörűségért; és következőleg, mert meg van írva: "És Tetragrammaton Elohim kertet ültetett kelet felé az Édenben". És végül, mivel minden virág leányt szül, de van egyetlen virág, mely fiúgyermeket hordoz. És az ő neve NEMO leszen, mikor megpillantja az én Atyám arcát. És ő, ki a kertet gondozza, arra törekszik, hogy ne tépje le a virágot, mely NEMO lesz. Nem tesz semmit, csak a kertet gondozza."

Az Alkimisták Hegye - Karcolat
Stephan Michelspacher Alchemiájából, 1654.

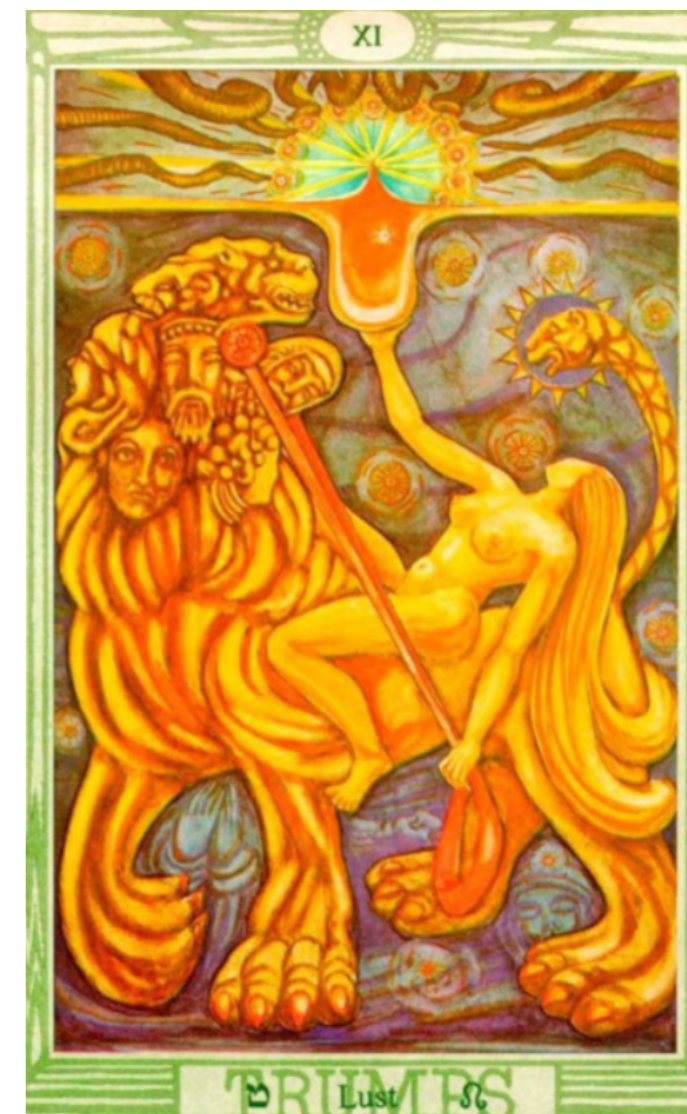
Etjes szimbolizmus még egyszer visszaköszön a *The Vision and the Voice* 14. Aethyrében: "A szellem tojása a baziliskusztojás, és az megértés kapuja ötven, mely a Skorpió jele. A neofita körül az oszlopok lánggal koronázottak és az Adeptusok Boltívét a Rózsza világítja meg. És az abyssban a sólyom szeme van. De a nagy tenger felett a Templom Mestere nem talál sem csillagot, sem holdat." Úgy vélem, ez a látomás Pán Éjszakájáról szól, mint ahogyan a *Book of Lies* 11. fejezetében találhatjuk: "A Rózsakereszt Pán Nagykövete." Pán Éjszakája, a N.O.X. olyan misztikus kifejezés, mely az ego halálának állapotát jelzi a spirituális ösvényen. A Skorpió csillagjegy a 777 korrespondancia rendszere szerint a Nun betűnek feleltethető meg, melynek számértéke 50.

"Én és Engem és Enyém lanttal ültek a nagy város piacterén; az ibolyák és rózsák városában. Az éj alászállt és a lantok muzsikája elcsendesült. A vihar feltámadt, és a lantok muzsikája elcsendesült. Az óra elmúlt, és a lantok muzsikája elcsendesült." (*Liber LXV III:21-24*)

Volt már korábban szó róla, hogy a rózsza sokszor rejtett dolgokat jelent a misztikus irodalomban, az ibolya pedig Motta megfogalmazásában "leginkább rejtett helyeken nyílik". Ezért úgy gondolom, ez a szakasz egy titkos és rejtett városra utal (természetesen átvitt értelemben). Motta kommentje úgy szól, hogy "az ibolyák és rózsák városa természetesen Aleister Crowley elméje, mely imígyen pompázatosan le lett írva". Nem értek egyet vele; az én értelmezésemben ez a kép a Piramisok Városát idézi; a Beavatott spirituális testének piramisát szimbolikus nyelven. A "piactér" minden város központi tere, Én, Engem és Enyém pedig a hamis Ego különböző szintjeit jelzik, melyek lantjátéka elhallgat, ahogyan sorra megsemmisülnek.

Hasonló képre találhatunk a *Liber Chethben*: "Akkor minden nyereség új szentség leszen és nem fog bemocskolni téged; mulatozhatsz a piactoren és a szűzek rózsákat hintenek majd reád, és a kereskedők meghajtják térdüket és aranyat és fűszereket hoznak néked. És fiatal fiúk fognak csodás borokat önteni néked, és az énekesek és

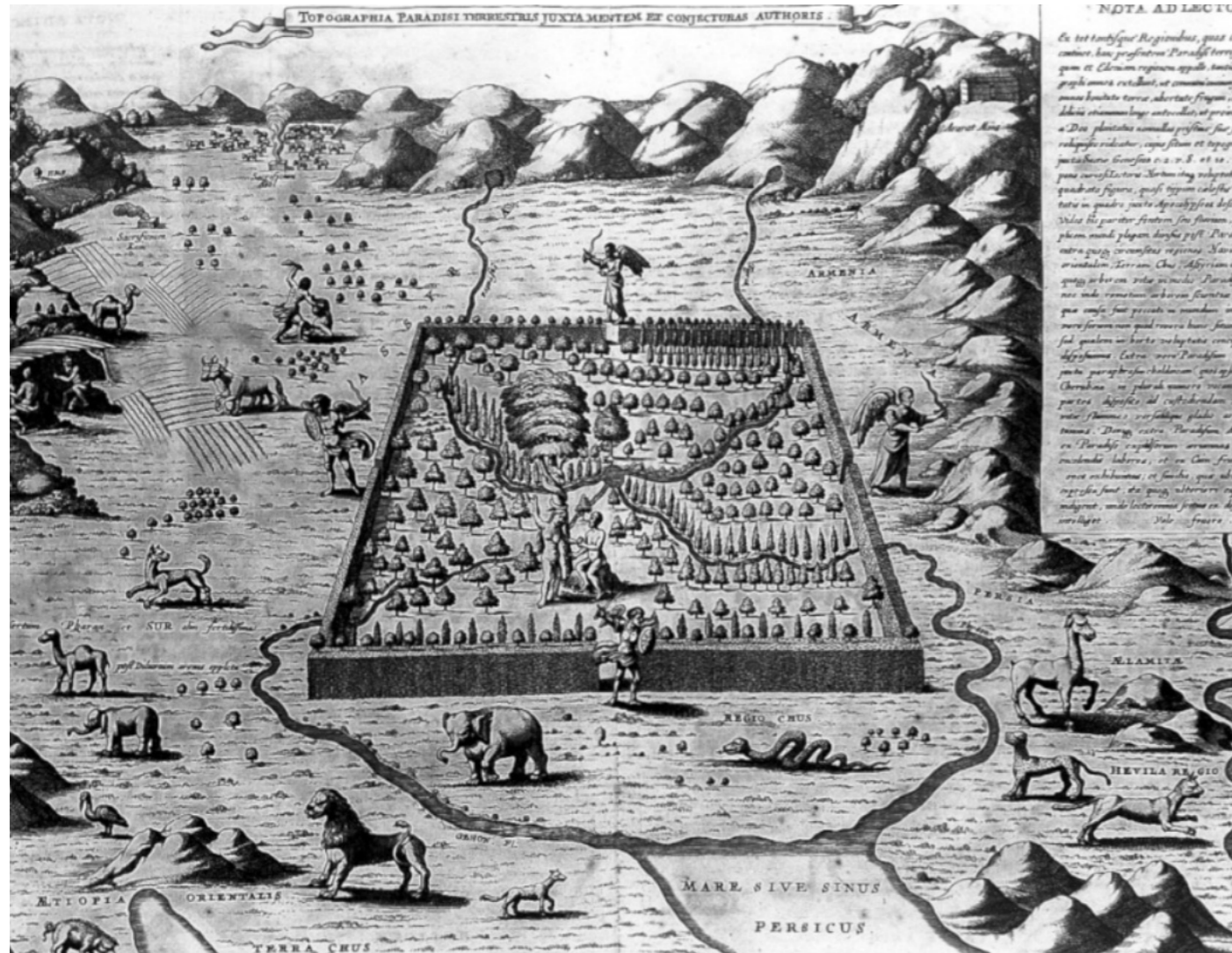
a táncosok énekelni és táncolni fognak néked. Mégsem leszel ott, mert elfeledkeznek rólad, a por elveszik a porban."

E szerint a rózsza nem csak áldozat, a hamis Ego teljes feladása, de az átalakulás helye is; a paradicsom, a titkos és rejtett kert. Athanasius Kircher *Arca Noe* című képe a földön lévő Paradicsom általam ismert egyik legerőteljesebb rajza, egy fallal körülvett területet ábrázol mezopotámiai-perzsa területen a Tigris és Eufrátesz folyók közt. A négyszög alakú területet négy kapu övezi, melyet négy angyal védelmez, a négy kardinális irányba fordulva. A közepén találkoznak a folyók,

ott található az Élet Fája. Igencsak emlékeztet ez engem a korábban már bemutatott *Liber Al vel Legis* idézetre is: “Egy palotának négy kapuja van; annak a palotának ezüst és arany a padlója, lapis lazuli és jáspis van ott; és mindenféle ritka illatok; jázmin és rózsa, és a halál jelképei.” (I:51)

Kerttől indultunk és kerthez tértünk vissza; a kör bezárult.

Athanasius Kircher: *Arca Noe*, 1675.

Megjegyzés: A fentebbi cikk előadás formájában elhangzott a hollandiai Ordo Templi Orientis 2019-es éves gyűlésén.

Osara LaMort

Babur kertje, Baburnama, 16. század, a British Library gyűjteményéből

Felhasznált irodalom:

- A Katolikus Biblia; Szent István Társulat, 1973.
- Aleister Crowley: *777 Revised*
- Aleister Crowley: *Book of Lies*
- Aleister Crowley: *Book of Thoth*
- Aleister Crowley: *Liber CLVI (Liber Cheth vel Vallum Abiegni)*
- Aleister Crowley: *Liber Four*
- Aleister Crowley: *Liber LXV (Liber Cordis Cinti Serpente)*
- Aleister Crowley: *Liber XC (Liber Tzaddi vel Hamus Hermeticus)*
- Aleister Crowley: *Liber XV (The Gnostis Mass)*
- Aleister Crowley: *Liber VII (Liber Liberi vel Lapidus Lazuli)*
- Aleister Crowley: *The Vision and the Voice*
- Aleister Crowley: *Treasure-House of Images*
- Israel Regardie: *A Garden of Pomegranates*; Llewellyn Publications, 1995.

EGY ÚJ ÉS NAGYOBB POGÁNY KULTUSZ: GERALD GARDNER ÉS AZ ORDO TEMPLI ORIENTIS

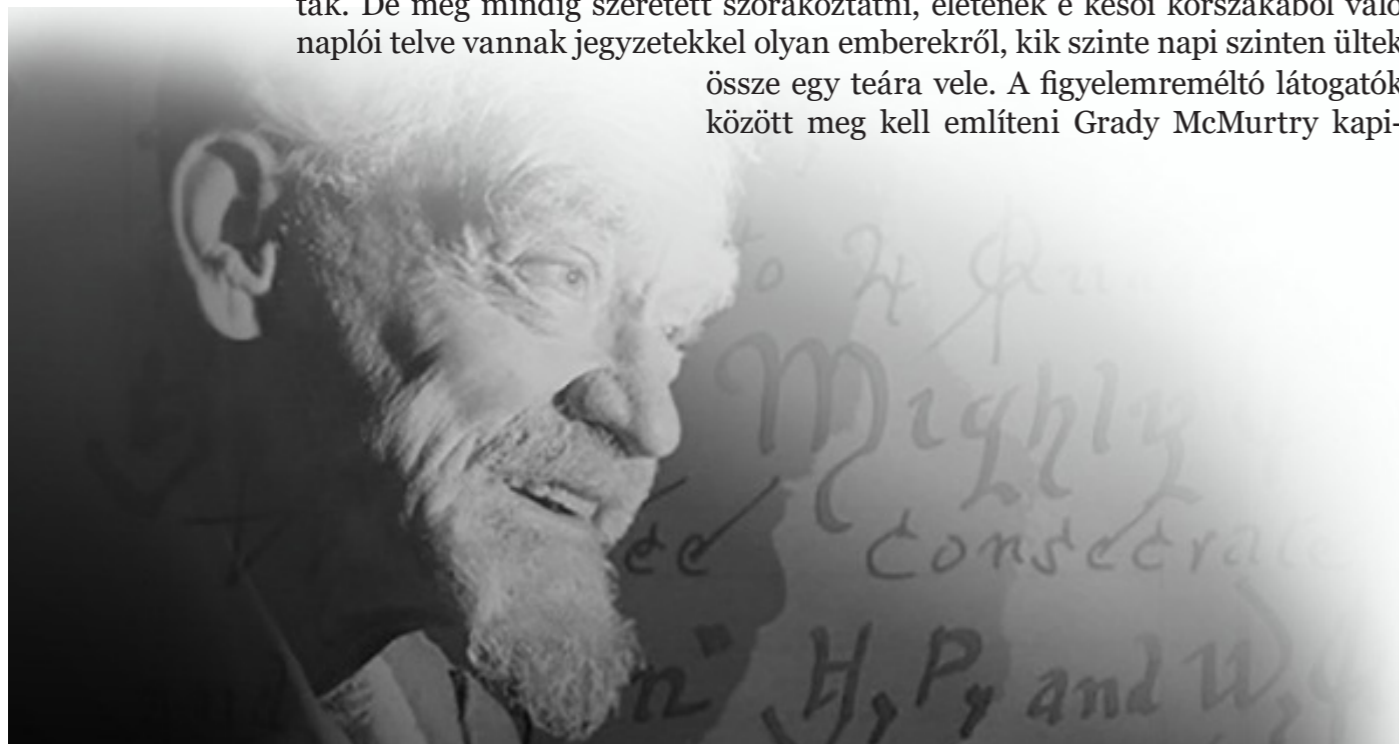
© Rodney Orpheus

Az Ordo Templi Orientis Németországban alakult a huszadik század elején, Theodor Reuss vezetésével, aki 1912-ben vezette be a Rendbe Aleister Crowleyt. Mindkét férfi sok éven át igencsak erőteljesen foglalkozott a spiritualitással korábban, Reuss a Teozófiai Társaság és különböző szabadkőműves csoportok tagjaként, Crowley pedig az Arany Hajnal Hermetikus Rendje, a jóga és a buddhizmus révén. Elképzelésük az volt, hogy egy új mágikus Rendet hozzanak létre, mely a teozófiát tápláló, keleti, misztikus áramlatot a nyugati misztikus áramlatokkal egyesíti, melyek rózsakeresztes és más európai forrásokból táplálkoztak. Így született meg az O.T.O., a Keleti Templom Rendje.

A Rend eredeti rituáléi a szabadkőművességből származtak, de Crowley kiterjesztette és újraírta a legtöbb O.T.O. tant; legfőkébb pedig megírta a Gnosztikus Misét, mely a Rend fő, nyilvános rituáléja lett, és melyet még ma is rendszeresen gyakorolnak szerte a világban. Reuss 1921-ben bekövetkezett halála után Crowley lett az O.T.O. nemzetközi vezetője, s e posztját haláláig, 1947-ig megtartotta.

Crowley élete igencsak kalandos volt. Bejárta a világot, az irodalmi élet krémjével (vagy néha seregdékével) ebédelt. Gyakorta kérték fel beszédre a vacsora után, de a negyvenes évek közepére egyre törékenyebbé vált (végül is már hetvenes éveiben járt), így ezek az események lassan elmaradtak. De még mindig szeretett szórakoztatni, életének e késői korszakából való naplói telve vannak jegyzetekkel olyan emberekről, kik szinte napi szinten ültek

össze egy teára vele. A figyelemreméltó látogatók között meg kell említeni Grady McMurtry kapi-

tányt, egy fiatal, amerikai O.T.O. tagot, ki a Második Világháború során Angliában állomásozott; és Dion Fortune-t, aki akkorra már jól ismert, okkult szerző volt, s Crowley nagy csodálója - *Magick In Theory & Practice* könyvéhez ragyogó véleményt írt és saját munkájának a *The Mystical Qabalah* című könyvnek előszavában is elismerte Crowley befolyását. A harmadik, figyelemre méltó látogató Gerald Gardner volt, kit később a modern boszorkány mozgalom alapítójaként kezdték ünnepelni. Gardner megismerkedett Crowley egyik barátjával, a jól ismert, színpadi mágussal, Arnold Crowtherrel (ki később Patricia Crowther férje lett), és Crowther elvitte őt, hogy meglátogassák Crowleyt Májusnapon, 1947-ben. Crowley naplójában így szerepel: "*Thurs 1 Miss Eva Collins. Dr. G.B. Gardner Ph.D Singapore. Arnold Crowther prof. G. a Magician to tea. Dr. G. R. Arch.*"

Crowley rövidítéseit kibogozva: "Csütörtök, (május) 1, Eva Collins kisasszony, Dr. G.B. Gardner PhD Szingapúr, Arnold Crowther professzionális (úriember? Gentleman?), egy Mágus teára. Gardner Doktor Királyi Boltív.

Az ebben a bejegyzésben megemlített "Királyi Boltív" lehetett arra utalás, hogy Gardner a Szabadkőműves Királyi Boltív tagjaként mutatta be magát, vagy esetleg arra is utalhatott, hogy Crowley azon a bizonyos napon az Ordo Templi Orientis IV° (Negyedik Fokozatú) avatására invitálta meg Gardnert, mely úgy is ismert, mint Énok Szent Királyi Boltívének fokozata.

A fiatal Aleister Crowley teljes regáliába öltözött, mint Baphomet X° O.T.O.
(Arnold Genthe fotója, 1919.)

Abban az időben lehetséges volt a szabadkőművesek számára, hogy közvetlenül is tagjává váljanak az O.T.O.-nak ugyanazon fokozaton, melyet a Szabadkőművességben maguknak tudtak. Ha ez a jegyzet azt jelentette, hogy Gardner a Királyi Boltív Szabadkőműveseként mutatkozott be Crowleynek első találkozásuk alkalmával, mely az O.T.O. Negyedik Fokozatával volt egyenértékű, akkor igencsak egyszerűen válhatott volna Gardner az O.T.O. e fokozatú tagjává. Bárhogyan is, azt bizonyosan feltételezhetjük, hogy Gardner megkapta az O.T.O. negyedik fokozatát valamikor májusban.

Arról nincsen feljegyzés, hogy miről beszélgethettek, de úgy tűnik, hogy bizonyosan egymásra találtak, mivel a következő hetek folyamán Gardner számos alkalommal meglátogatta Crowleyt: "Szerda 7. Dr. Gardner 12 körül. Megmondani neki, hogy hívja fel telefonon a Wel 6709-et." "Szerda 14. G.B.G." "Kedd 27. Gardner itt."

A Wel 6709 Crowley egy tanítványának, Gerald Yorkének volt a telefonszáma, ki a Rend tagja volt, neves könyvgyűjtő. Crowley május 9-én a következőket írta Yorkének. "Ezen a héten itt... volt nekem Dr. Gardner. Hálás lennék, ha elküldenéd neki az *Equinox of the Gods* négy példányának egyikét, melyet megvásárolt."

Az *Equinox of the Gods* Crowley *Törvény Könyvéjének* kiterjesztett verziója volt, melyet az O.T.O. nem sokkal korábban adott ki. Gardner valamikor úgyszintén megvásárolta Crowley *Blue Equinox*ának egy példányát is, mely számos O.T.O. anyagot tartalmazott, és Crowley jónéhány más munkáját is, könnyen meglehet, hogy ezeket mind ugyanazon tételben vette meg Yorkétől. Crowley tudta, hogy már nincs sok ideje hátra a világon, és kétségbeesetten próbálta biztosítani az O.T.O. tanainak továbbélését. Úgy tűnik, Gardnerben látta azt a férfit, aki a Rendet életben képes tartani Angliában, ez megmagyarázná azt is, miért rendezte el ily hirtelen az O.T.O.-ba való beavatását.

Crowley egy okiratot is kibocsátott Gardner számára, melyben engedélyezi, hogy Gardner további új tagokat avasson be az Ordo Templi

Orientis Minerval Fokozatába. Az okiraton a következő szöveg olvasható: "Tégy, amit akarsz lesz a Törvény egésze. Mi, Baphomet X° Ordo Templi Orientis, a Föld minden, angolul beszélő országának Legfőbb Nagymester Generálisa ezennel meghatalmazzuk szeretett fiunkat, Scire-t (Dr. G.B. Gardner), Jeruzsálem Hercegét, hogy az Ordo Templi Orientis egy táborát létrehozza Minerval fokozaton. Szerelem a törvény, Szerelem az Akarat alatt. Kézjegyem és pecsétem által hitelesítve. Baphomet X°"

(A Baphomet Crowley mágikus neve volt az A.O.T.O.-n belül. A Tizedik Fokozat, avagy X° a Rend Nagymesteri pozícióját jelöli. A Jeruzsálem Hercege, avagy a Tökéletes Avatott azon tagok misztikus rangja, akik átestek a IV° avatáson.)

dr. Gerald Gardner Arnold és Patricia Crowtherrel

Ezen időszakban egy másik, brit okkultista is érdeklődött az O.T.O. iránt, W. B. Crow. Úgy tűnik, kisebb mágikus csoportot vezetett, és írásban arról tudakozódott Crowley-nál, hogyan nyerhetne beavatást a rendbe. Crowley válasza 1947. május 30-án: "Azt javasolom, hogy minden követőjének hivatkozzon a londoni negyedben Dr. Gardnerre, hogy megfelelő módon bevezesse őket a Minerval fokozatba, és néhányuk legalább még segíthet is neki, hogy a magasabb fokozatok

táborait megalapítsák egészen a Tökéletes Avatott vagy Jeruzsálem Hercege fokozatokig." (A Minerval a Bevezető, avagy o° a Rendben.)

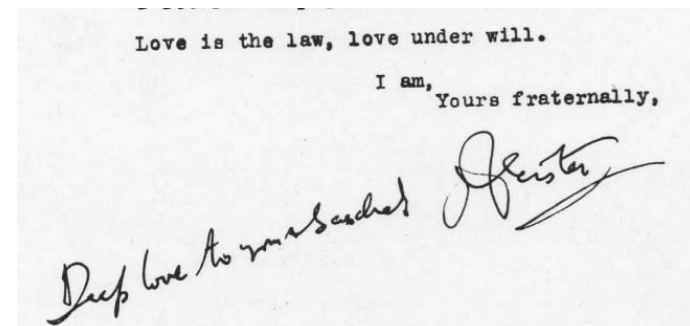

Gerald Gardner O.T.O. okirata Aleister Crowley aláírásával

Néhány héttel később, június 14-én, úgy tűnik, Crowley Gardnert egyenesen az O.T.O. VII° (Hetedik Fokozatra) avatta be, és kibocsátott számára egy 10 guineáról szóló elismervényt az avatás díjáról. Ez különösen jelentős Crowleynek a W. B. Crow-hoz írt levele fényében, mivel az O.T.O. rendszere megköveteli, hogy az avató legalább VII° legyen, hogy új tagokat beavathasson a Jeruzsálem Hercegének Fokozatára. Mindez azt sugallja, hogy Crowley és Gardner megvitatták további terveiket, és megegyeztek abban, hogy Gardnernek magasabb fokozatra kell avatódnia, hogy képes legyen maga is avatni.

Június 30-án Crowley a következőket írta Karl Germernek, a Rend Kincstárnok Generálisának, aki jobbkeze volt: "Különösen Anglia kezd igen fényessé válni: egy Minerval Camp kezd ezen a nyáron, ha a tervek úgy haladnak, mint ahogy jelenleg elrendeztük."

Úgy tűnik, nem lehet tehát kétséges, hogy ebben az időben Gardner aktívan részese volt az O.T.O.-nak, és hogy Crowley nagy reményeket fűzött a kimenetelhez. Régebben néhányan úgy vélekedtek, hogy Crowley pusztán a pénz miatt avatta be Gardnert, de ezen, más személyeknek írott levelek mutatják, hogy Crowley őszintén lelkesedett azért, hogy Gardner a Rend keretein belül munkálkodjon.

Crowley aláírása levelezéseiben

Sajnálatos módon mind Crowley, mind Gardner komoly egészségügyi problémákkal kezdett küszködni nem sokkal ezen izgalmas tevékenységek megkezdése után, és úgy fest, hogy a tervezett Minerval Tábor végül soha nem jött létre. Néhány hónappal később, 1947. december elsején Crowley meghalt. Papírjait átadták a végrehajtóknak, akik előkészítették azokat bedobozolásra, hogy majd az O.T.O. Főhadiszállásra küldjék őket New Yorkba. Gardner azonban a következőket írta Vernon Symondsnak december 24-én (a félrebetűzött név Gardner eredetije):

“Alisternél adott nekem egy okiratot, mely az európai O.T.O. fejévé tesz meg engem. Most szükségem lenne ehhez némi papírokra, melyek Alisternél voltak, volt néhány gépelt Rituáléja. Tudom. Nekem is megvannak ezek, de nem akarom, hogy mások kezébe kerüljenek, meg fogom venni őket a végrehajtóktól valami ésszerű áron, együtt bármely más olyan emlékekkel, melyet hajlandóak lennének eladni.”

Feltételezve, hogy ez igaz (és a másik bizonyítékot tekintve nincs okunk kételkedni benne), így tudjuk, hogy Gardner birtokában volt legalább néhány O.T.O. beavatási rituális szöveg 1947-ben. Gardner Lady Frieda Harris-szal is

kapcsolatba lépett, azzal a művésszel, aki Crowley Thot Tarot pakliját megfestette, és ki az O.T.O. IV° tagja volt. Lady Harris 1948. január másodikán írt Karl Germernek, ki Crowley halála után a Rend általános vezetője lett, hogy tájékoztassa őt az Angliában kialakult helyzetről:

“G.B. Gardiner, 282 Strathmoore Circle Memphis 12 Tenn az európai O.T.O. vezetője - Dr. W. B. Crow, 227 Glenfield Road Western Park Leicester jogosultságot kapott A.C.-től, hogy az O.T.O. és a Gnosztikus Katolikus Egyház keretein belül munkálkodjon. Írjon neki, kérem. Úgyszintén, Noel Fitzgerald 24 Belsize Road N. W6 feltehetőleg fel lett kérve, hogy avassa Mr. Gardinert és talán ő is tag.”

Gerald Gardner

A levél dátuma és hangvétele alapján úgy fest, ahogy Lady Harris talán azt az információt adta tovább, melyet ő maga közvetlenül Gerald Gardnertől kapott az előző hónapban - feltételezve, hogy Gardner maga mondta neki, hogy ő az európai O.T.O. feje, és tudjuk, hogy Gardner kapcsolatban állt W.B. Crow-val. Noel Fitzgerald említése, ki az angol O.T.O. magas rangú, IX° tagja volt, mint esetleg Gardner avatója, felettébb érdekes. Ebben az időszakban megszokott dolog volt, hogy Crowley úgy avatott új tagokat, hogy az O.T.O. korai fokozatainak beavatási rituáléit egyetlen napon adta meg, vagy néhány héten belül, és csábítónak hangzik a gondolat, hogy ebben esetleg Noel Fitzgerald is közreműködött. Gardner boszorkányságának beavatási rituáléinak mélyreható vizsgálata során hasonlatosságokat találhatunk az O.T.O. beavatási rítusainak egyes pontjaival, melyek talán nem lennének nyilvánvalóak pusztán a szöveget olvasva, de meglehetősen nyilvánvalóvá válnak a rituálék bemutatása során; lehetséges tehát, hogy Gardner fizikailag is keresztülesett ehát legalábbis az O.T.O. Mineral fokozatának beavatásán, és nem csak “papírfokozatokat” birtokolt. (A fordító megjegyzése: az angol “witchcraft” egyáltalán nem ugyanazt jelenti, mint a magyar “boszorkányság” szó, ez utóbbi csakis a magyarosság megtartása végett szerepel a szövegben.)

Úgy látszik, Karl Germer elfogadta Gardner igényét a Rend angol ágának vezetésére, és a két férfi New Yorkban találkozott, hogy megvitassák az O.T.O. ügyeit, 1948. március 19-én. 1950. decemberében Gardner a következőket írta John Symondsnak, Crowley végrehajtójának:

“Megpróbáltam megalapozni a rendet, de megbetegedtem és el kellett hagynom az országot. (Crowley) halála után Germer megkapta az üzenetet, hogy én vagyok a Rend vezetője Európában, és Germer el is ismert engem akként, de megrendült egészségemnek köszönhetően azóta még semmit sem sikerült mozgásba lendítenem. Volt néhány érdeklődő, de néhányukat Németországba irányították a megszálló hadsereggel, mások pedig messze élnek, így semmi sem történt. Tulajdonképp nincs is meg nekem az összes rituálé. A K.T. rituálé elveszett; Gerald

Yorke úgy véli, lehetséges, hogy nem is volt soha megírva. A Jeruzsálem Hercegégig bezárólag megvan minden. Nem tudsz semmit az elveszett fokozatokról, ugye?”

Karl Germer

Karl Germer fotója, saját kezű aláírásával

(Az említett K.T. rituálé a Templomos Lovag beavatás, avagy az O.T.O. VI°. Crowley megírta, de nem adott másolatot belőle Gardnernek, hiszen Gardner nem rendelkezett a megfelelő fokozattal ahhoz, hogy ezt az avatást elvégezhesse.)

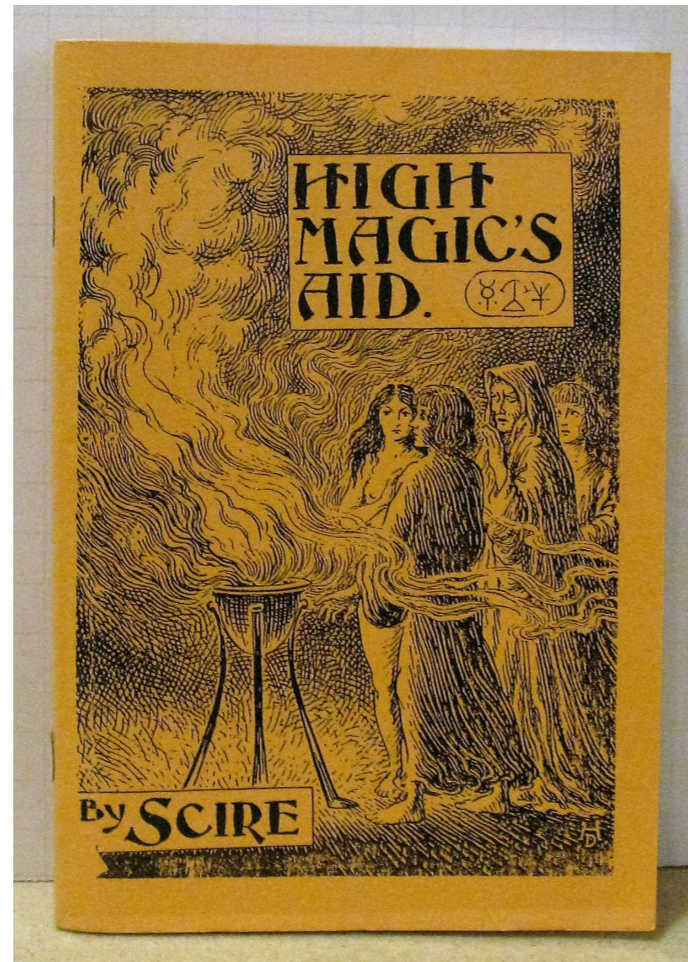

A bizonyítékok tehát arra utalnak, hogy legalábbis ezen időpontig Gardner az O.T.O. aktív tagjának vallotta magát, birtokában volt az O.T.O. bevezető avatási rituáléinak és tervezte, hogy további avatásokat fog tartani. Gardner saját Árnyak Könyvéből azonban tudjuk, hogy az első boszorkány avatások vázlatait már 1949-ben megírta, egy évvel korábban. Ezért úgy tűnik, hogy vagy egyszerre tervezte mind az O.T.O. avatásokat, mind a boszorkány avatásokat, vagy pedig azért akarta megszerezni a többi O.T.O. avatás rituális szövegét, hogy forrásanyagként használja azokat a boszorkány kultusz rítusaihoz. Talán ha valóban megkapta volna a többi O.T.O. avatás rítusainak szövegét, a boszorkányság is több, mint három fokozatig terjedt volna.

A levél csüggedt hangvételéből kitűnik, hogy Gardner nem sok reális reményt látott O.T.O. Táborának megvalósulására. Ezen dátum után semmilyen más O.T.O. levelezés nem maradt fenn tőle, és 1951 márciusában Karl Germer egy német tagot, Frederic Melligert kért fel arra, hogy vegye át a Rend vezetését Európában, továbbá kiadott egy okiratot egy fiatal, angol tag, Kenneth Grant számára, hogy új Tábor indítson Angliában, mely lecseréli majd Gardnerét. Sajnos ez az új Tábor is eléggé rövid életűnek bizonyult, hamarosan bezárták, és Grantot négy évvel később kizárták; 1955-től Noel Fitzgerald lett megbízva az O.T.O. angliai ágának vezetésével, s e pozícióig haláláig megtartotta.

Doreen Valiente, ki korai éveiben együtt dolgozott Gardnerrel, később azt írta, hogy összeütközésbe került bele annak tekintetében, hogyan használják fel a Crowley anyagot Gardner Árnyak Könyvéjében: "Elmagyarázta nekem, mondván, hogy először is, mint az Okirat birtokosa, melyet Crowley személyesen adott neki, hogy az O.T.O. egy Páholyát vezesse, joga volt felhasználni azt; másodszer pedig, hogy a rituálék, melyeket a régi coventől kapott, nagyon töredékesek voltak, és annak érdekében, hogy működőképesek legyenek, arra kényszerült, hogy más anyagokkal egészítse ki azokat. Úgy érezte, hogy Crowley írásai, bármennyire modernek voltak is, a pogányság esszenciáját hordozták, ragyogó költőséggel kifejezve."

Gardner 1950-ben Symondsnak írott levele szintén érdekes állításokat tartalmaz Crowleyről: "Crowley nagyon érdeklődött a boszorkány kultusz iránt és volt néhány ötlete arra nézve, hogyan elegyítse azt a Renddel, de semmi nem lett belőle, a Boszorkány Kunyhó néhány dolga igencsak elbűvölte... Csatolom könyvem, *A Magas Mágia Segedelme* egy példányát, A.C. elolvasta a kézirat egy részét és felettébb egyetértett vele, azt akarta, hogy a teljes Boszorkányság részt adjuk hozzá."

Igen jelentős a fentebbi idézet, melyben Gardner maga jelenti ki, hogy Crowley tudatában volt annak, sőt bátorította őt azon elképzelésében, hogy a boszorkányság elképzeléseit az O.T.O. tanokkal együtt használja, és hogy arra biztatta Gardner, hangsúlyozza munkásságában a boszorkányságot. Mindez nem is olyan meglepő, hiszen Crowley már sok év óta érvelt a Hold és Nap járására, valamint az évszakok váltakozása-

ira alapozó rítusok mellett. Már 1914-ben ezt írta C. S. Jonesnak, az észak-amerikai O.T.O. tagjának egy Ízisz rituáléről, melyet Páholya bemutatót:

„Remélem, megoldod, hogy rendszeresen ismétlésre kerüljön (a rítus), mondjuk, minden újholdkor vagy minden teliholdkor, hogy szabályos erővonal épülhessen fel. Egy Nap-alapú rituáléval is rendelkezned kellene, hogy kiegyensúlyozza, melyet minden alkalommal elvégeztek, mikor a Nap új jegybe lép, különleges ünnepekkel a napéjegyenlőségek és napfordulók idején. Ezúton egy rendszeres kultusz alapjait tudod lefektetni; és ha valóban mágikus módon végzed a rítusokat, olyan erőörvényt hozol létre, mely magába szippantja mindazon embereket, akiket akarsz. Az idő épp megérett egy természetvallásra. Az emberek szeretik a rituálékat és ceremóniákat, és belefáradtak a feltételezett istenségekbe. Ragaszkodj a Nap, az Anya-erő, az Apa-erő és más hasonló valós jótéteményeihez, és mutasd meg, hogy ezen jótétemények méltó megünneplése sokkal teljesebben egyesíti a kultusz tagjait az élet áramával. Legyen a vallás Öröm, de méltó és tiszteletet parancsoló a halál bánata, s mely a halált prób, atételként, beavatásként kezeli... Röviden, légy egy új, hatalmasabb pogány kultusz megalapítója.”

Crowley itt elmagyarázza, hogyan képzelte az O.T.O. testületek gyakorlati tevékenységét: pogány rituálék, melyek az év természetes ciklusa köré épülnek. Ez a szemlélet a Gnosztikus Mise szövegéből is világosan kitűnik, hasonló periódusok köré épül, mint melyeket a korábbi levél említ meg; például a Mise egyik része, melynek neve A Gyűjtemény, megidézi a Napot, a Holdat, a Földet, az Urat, az Úrnőt, stb. Láthatjuk, hogy a természetvallásnak e képzete több, mint harminc évvel azelőtt része volt Crowley megközelítésének, hogy Gardnerrel találkozott volna - nem csoda, hogy a két férfi olyan jól megértette egymást mindjárt az első találkozáskor!

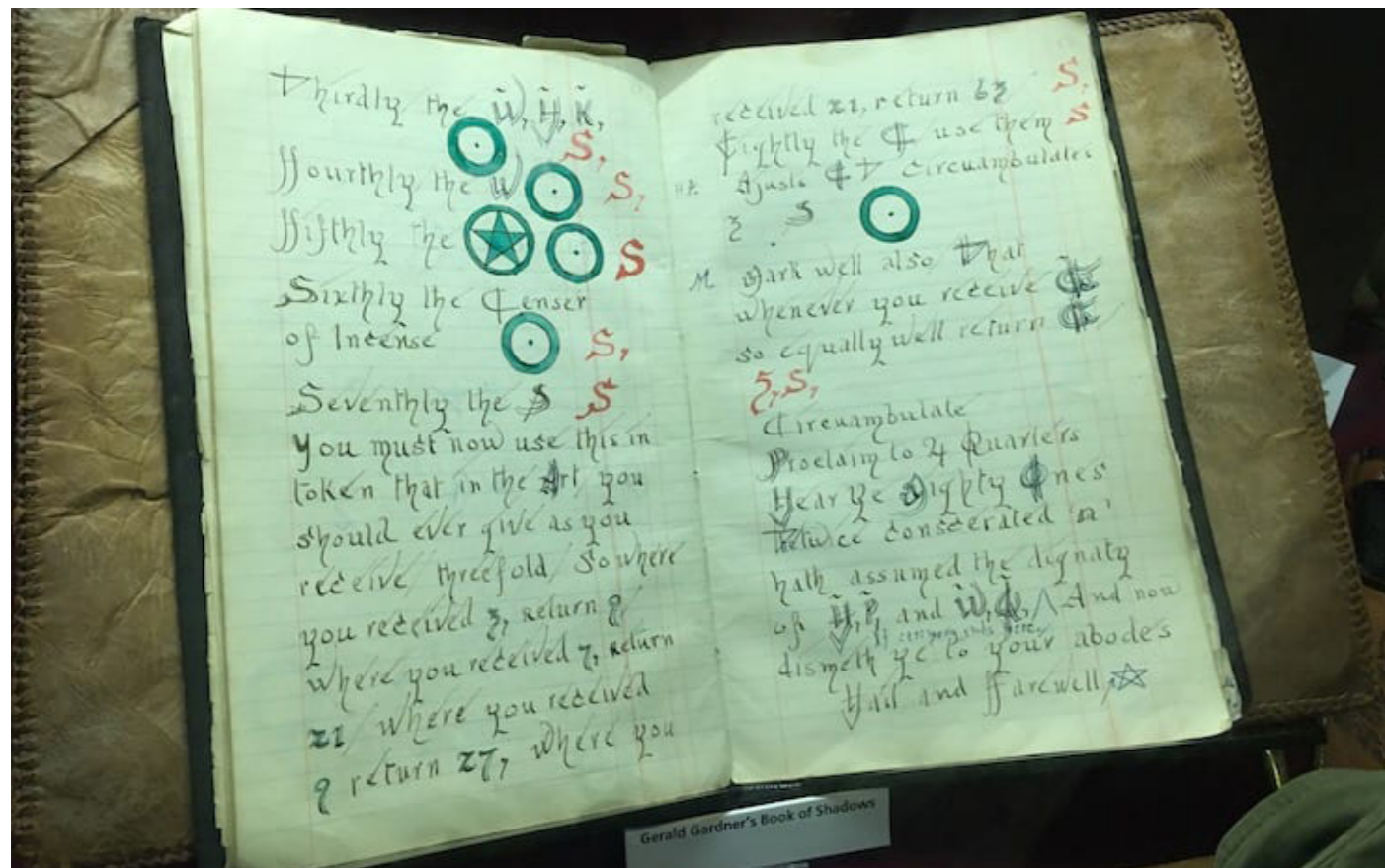
David Rankine és Sorita D'Este a korai boszorkánymozgalmakról írt, *Wicca: Mágikus Kezdetek* című tanulmányukban következetesen bemutatják, Gardner eredeti Ár-

nyak Könyvéje hogyan vezethető le Crowley és az O.T.O., forrásaiból, különösképp a Gnosztikus Mise szövegéből. Például, a Hold Lehúzásának rítusa, melyet 1949-ben írt, a következő szöveget tartalmazza, melyet a Mágus mond: "Megidézlek és esedezem Néked, Ó, minden élet és termékenység Anyja. Magnál és gyökérenél, szárnál és rügynél, levélnél és virágnál és gyümölcsnél fogva, Élet és Szerelm által megidézlek Téged, hogy szállj alá szolgád és Főpapnód testébe." Összehasonlítva ezt a Pap Papnóhoz intézett beszédével az O.T.O. Gnosztikus Miséjében, melyet Crowley Az Ordo Templi Orientis számára írt három évtizeddel korábban: "Ó, Csillagok köre, hol Apánk csak a fiatalabb fivér, képzeletet felülmúló csoda, végtelen tér lelke, ki előtt Megszégyenül az Idő, megzavarodik az elme és elsötétül a megértés, nem érünk el Téged, ha csak Képmásod nem a Szeretet. Ezért magnál és gyökérenél és szárnál és rügynél és levélnél és virágnál és gyümölcsnél fogva, megidézünk Téged. Akkor a pap válaszolt és így szólt a Tér Királynőjéhez, megcsókolván bájos szemöldökét, és fényének harmatában fürdött egész teste, édes illatú verejték-parfümben: Ó Nuit, Mennyek végtelenje, legyen így mindörökké; hogy az ember nem beszélhet rólad Egyként, csak Semmiként; és ne szóljanak rólad egyáltalán, mivel állandó vagy!"

C.S. Jones (Frater Achad)

Vagy Gardnertől az 1949-ben íródott Az Istennő Szavai: “Szeretlek; vágyakozom utánad, burkoltan vagy kéjesen. Én, ki minden gyönyör vagyok, és bíbor, és a legbelsőbb érzékek mámora, vágyom rád. Öltsd magadra a szárnyakat, ébreszd fel a benned tekergő ragyogást. Jöjj hozzám, én vagyok a láng, mely minden ember szívében és minden Csillag magjában ég. Legbelsőbb, isteni lényed legyen az, ki elveszik a végtelen gyönyör folyamatos elragadtatásában. A rítusok legyenek örömmel és szépséggel helyesen végezve.”

Gerald Gardner kézzel írott Árnycsillag Könyvének egy oldala

Eszöveg nagy része az O.T.O. Gnosztikus Miséjéből származik, az Istennő beszédéből: “ De engem szeretni jobb minden más dolognál; ha az éjszaka csillagai alatt a sivatagban füstölőm égeted előttem, tiszta szívvel idézel engem, és a kígyózó lánggal benne, eljössz hozzám kicsit, hogy keblemen nyugodj. Mert egyetlen csókért akkor hajlandónak kell lenned mindent feladni; de ki a porszem töredékét adja, mindent elveszt abban az órában. Gyűjts össze vagyont és fűszereket és asszonyok hadát; viselj gazdag ékszereket; múld felül a föld nemzeteit ragyogásban és büszkeségben; de mindig az én szerelmemben, s így jöjj el majd az én örömökre. Őszintén kiszabom rád, hogy egyetlen köpenyben járulj elém, gazdag fejfedővel borítva. Szeretlek! Vágyakozom utánad, burkoltan vagy kéjesen, én, ki minden gyönyör vagyok, és bíbor, és a legbelsőbb érzékek mámora, vágyom rád. Öltsd magadra a szárnyakat és ébreszd fel a benned tekergő ragyogást: Jöjj hozzám! Hozzám! Hozzám! Énekelj magával ragadó szerelemdalt nekem! Égess nekem illatokat! Viselj nekem ékszereket! Igyál reám, mert szeretlek! Szeretlek. Én vagyok a naplemente kék szemhéjú leánya; én vagyok a kéjes éjszakai égbolt mezítelen ragyogása. Hozzám! Hozzám!”

Asort Gardner Feubrár esti Szabbat rítusa folytatja 1949-ből: “Halál és Feltámadás Rettegett Ura, élet és élet adója, a bennünk lakozó Úr, kinek neve Misztériumok Misztériuma, bátorítsd szívünket. Kristályosodjék ki a fény vérünkben, teljesítsen be bennünket a feltámadással, mert nincs oly részünk, mely nem az istenektől való volna.” A szöveg nyilvánvalóan a Gnosztikus Mise egyik részletéből származik: “Te, ki Egy vagy, Urunk a Világmindenségben, a Nap, Urunk önmagunkban, kinek neve Misztérium Misztériuma, a legvégső létező, kinek ragyogása megvilágítja a világokat, s ki a lélegzet is, mely minden Istent s még a Halált is arra készíttet, hogy Előtted remegjen - a Fény Jele által jelenj meg dicsőségben a Nap trónusán. Nyisd meg a teremtés és az értelem ösvényét köztünk és elménk közt. Világítsd meg megértésünk! Bátorítsd szíveink! Kristályosodjék ki fényed vérünkben, teljesítsen be bennünket a Feltámadással!”

Crowley munkásságának számátalan más szövegrészlete lelhető fel Gerald Gardner más, korai rituáléiban, legfőképp az avatási rítusokban; ezért világosnak látszik, hogy mikor Gardner először megalkotta ezeket a szövegeket korai boszorkánymozgalmá számára, Crowley és az O.T.O. befolyása igencsak erőteljesen tükröződött bennük. Az O.T.O. tudós Bill Heidrick feltételezte, hogy Gardner korai boszorkány rituális szövegeinek 80%-a Crowley írásából származott.

Úgy gondolom, fontos, hogy a Crowley anyagok e használatát ne plagizálásnak vegyük Gerald Gardner részéről. Egy időben világosan aktív és fontos tagja volt az O.T.O.-nak (még ha viszonylag rövid ideig is), és mind Aleister Crowley és utóda, Karl Fermer teljes fennhatósággal

A Gnosztikus Mise oltára

felruházta őt, hogy új tagokat avasson a Rendbe, és bevonja őket annak tanításaiba. Crowley halála után azonban Gardner feltehetőleg úgy érezte, hogy nem képes teljes egészében használatba venni az O.T.O. rendszerét, ugyanakkor úgy vélte, hogy a rituális tanítások fontosak voltak és egy egész, új nemzedék inspirálására alkalmasak - innen származhat motivációja, hogy felhasználja a szövegeket boszorkánykultuszának felélesztéséhez.

A modern boszorkányság feltörése mutatja, ahogy Crowley elképzelése egy természetvalóság újjáélesztéséről helyes volt, és hogy Gardner osztozott látomásában és sikeresen alkalmazta. Ezért úgy vélem, ez ösztönöz minket arra, hogy felülvizsgáljuk az Ordo Templi Orientis és a boszorkányság kapcsolatát, és úgy kezeljük mindkettőt, mint egymás kiegészítőit és gyümölcsöző ágazatait, mint ahogyan a kezdetektől így volt helyes.

Rodney Orpheus

Copyright: A fentebbi cikk teljes egészében a szerző tulajdonát képezi, jelen fordítás a szerző írásos engedélyével jelent meg. Rodney Orpheus jól ismert zenész, író, előadó, szerzője az *Abrahamabra: Aleister Crowley Thelemita Mágiájának Megértése* és az *Aleister Crowley Grimoire-ja* című könyveknek.

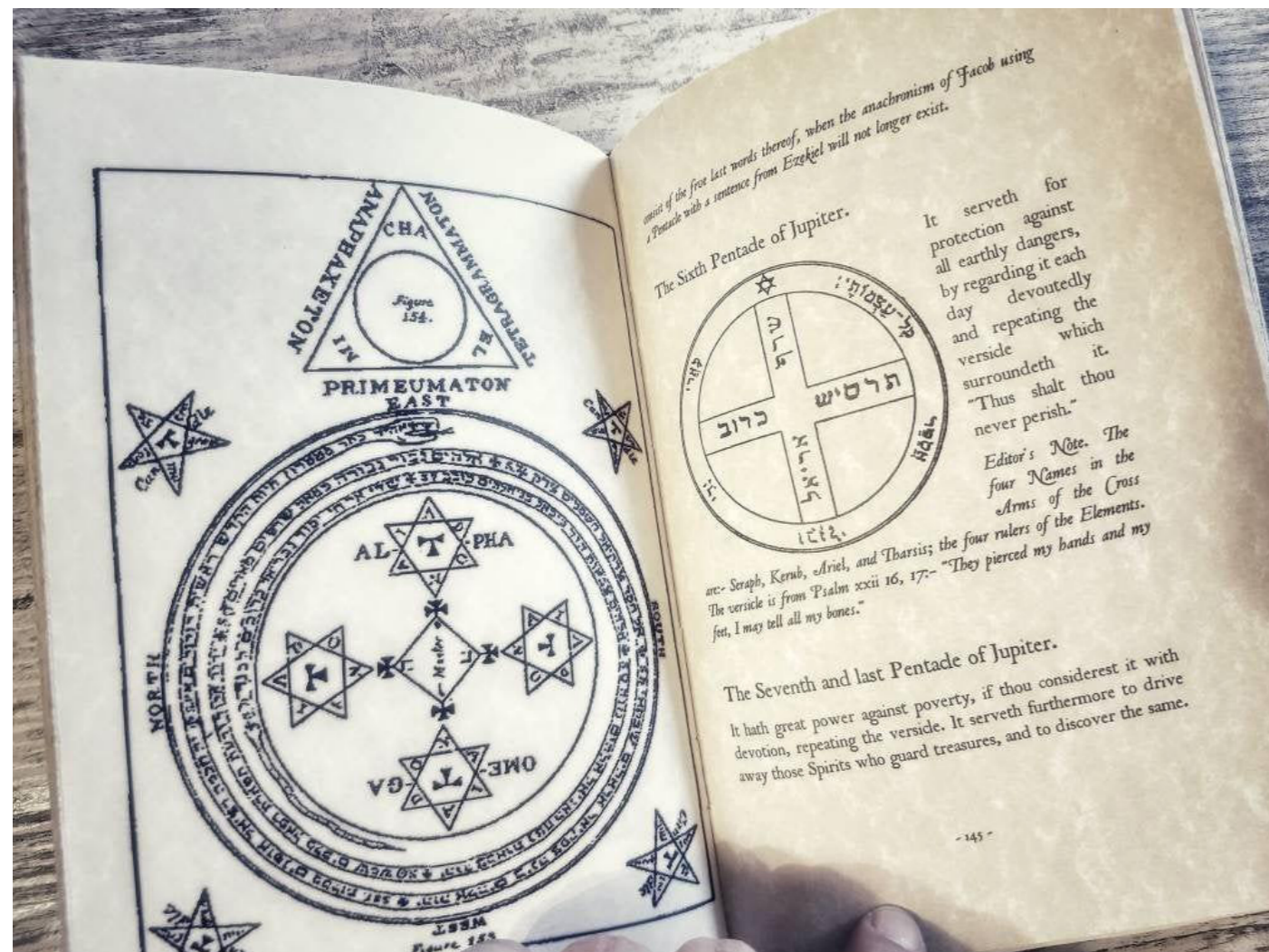
Forrás: <http://rodneyorpheus.com>

Fordította: Osara LaMort

Felhasznált irodalom:

- Aleister Crowley: *1947 Diaries & Letters* Warburg Institute & O.T.O. Archives
- Aleister Crowley: *The Equinox III, 1*, Detroit MI: Universal Pub. Co., 1919.
- David Rankine & Sorita D'Este: *Wicca Magickal Beginnings: A Study of the Possible Origins of This Tradition of Modern Pagan Witchcraft and Magick*, Avalonia, 2008.
- Dion Fortune: *The Mystical Qabalah*, London: Williams and Norgate, 1935.
- Doreen Valiente: *The Rebirth of Witchcraft*, 1989.
- Martin P. Starr: *The Unknown God: W.T. Smith and the Thelemites*, Teitan Press, 2003.
- Morgan Davis: *From Man to Witch: Gerald Gardner 1946-1949*. (<http://www.geraldgardner.com/Gardner>)
- Rodney Orpheus: *A Timeline of O.T.O. Succession After Crowley's Death* (<http://rodneyorpheus.com/writings/occult/a-timeline-of-oto-succession-after-crowleys-death/>)
- T. & Helena Apiryon: *Mystery of Mystery: A Primer of Thelemic Ecclesiastical Gnosticism*, Red Flame, 2001.
- Willem Fontaine Blecourt, Jean La Fontaine. & Ronald Hutton: *Witchcraft and Magic in Europe, Volume 6 (History of Witchcraft and Magic in Europe)*, Athlone Press, 2001.
- William Heidrick: *alt.magick: Wicca and OTO*. (Lucky Mojo Archive) 1994.

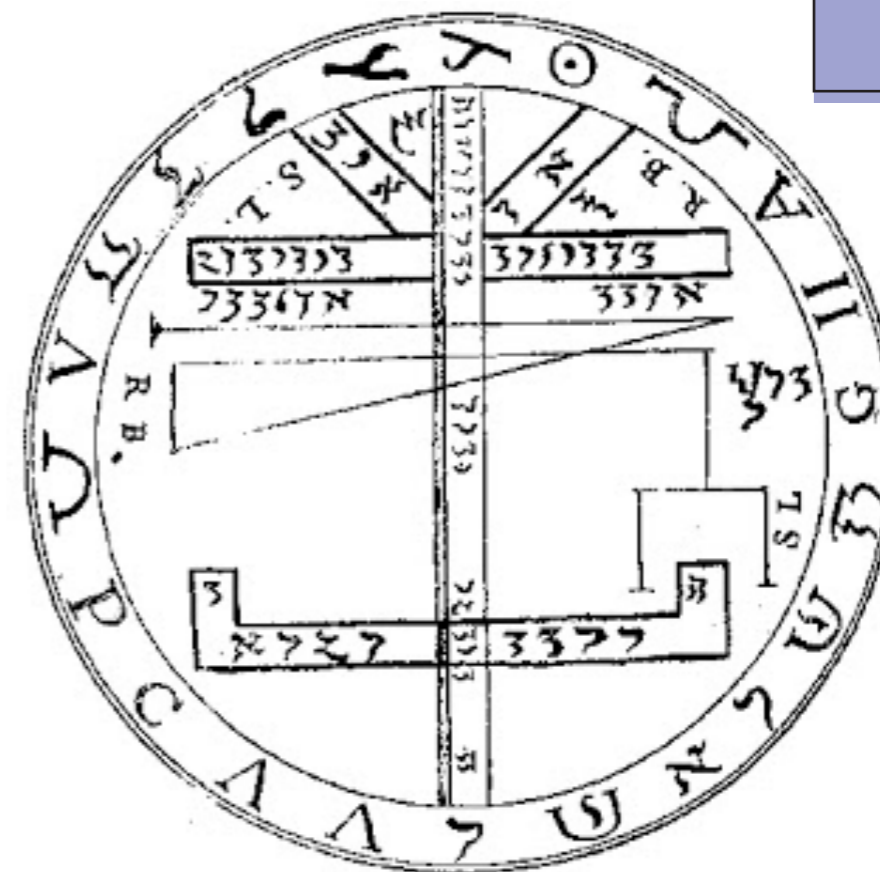

Salamon Kisebb Kulcsa, mely *Clavicula Salomonis Regis* vagy *Lemegeton* néven is ismert, öt részből tevődik össze, a 17. század közepén íródott, de legtöbb szövege korábban keletkezett kézirat másolata. Második része, az *Ars Theurgia Goetia* tartalmazza a híres Salamon Asztala ábrát, mely az 1620-ban kiadott *Mágikus Naptár*-nak is része.

Ennnek a résznek fő forrása Trithemusz *Steganographia* című műve, mely 1499 körül keletkezett. Az eredeti könyvet 1606-ban a katolikus egyház a tiltott könyvek jegyzékére tette (*Index Librorum Prohibitorum*), és egészen 1900-ig nem is oldotta fel ezt a rendelkezést, ez lehet tehát a legvalószínűbb magyarázata annak, hogy a

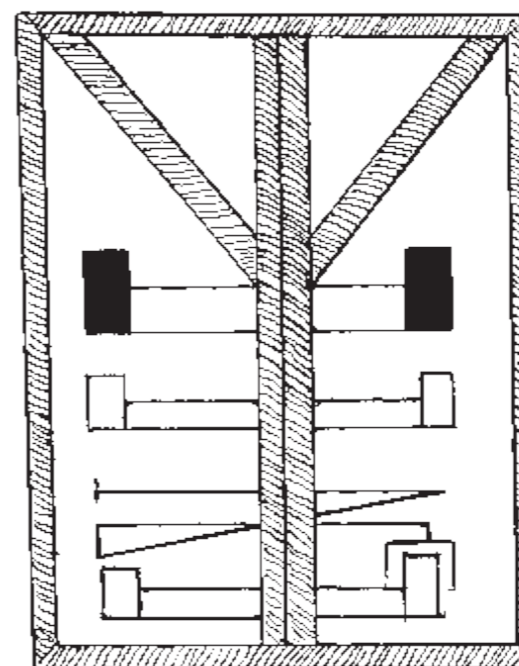
szöveg másolatai felbukkantak más kiadásokban. Ugyanakkor az *Ars Theurgia Goetia* pecsétei kissé módosultak az eredetihez képest, feltehetőleg a kézirat rossz és többszöri másolása folytán, mely leggyakoribb oka a szövegromlásoknak. Néhány rituáléval is kiegészült az *Ars Theurgia Goetia*, melyek időnként ellentmondanak a *Lemegeton* másik részeiben, az *Ars Goetia*-ban és az *Ars Paulinában* található rítusoknak.

A Salamon Asztala a Bölcsesség erényének ideáját képviseli; azt is láthatjuk, hogy ugyanez az ábra jelenik meg a *Salamon Nagyobb Kulcsá*-ban (*Clavicula Salomonis*), Solomon Nagy Pentakulmán.

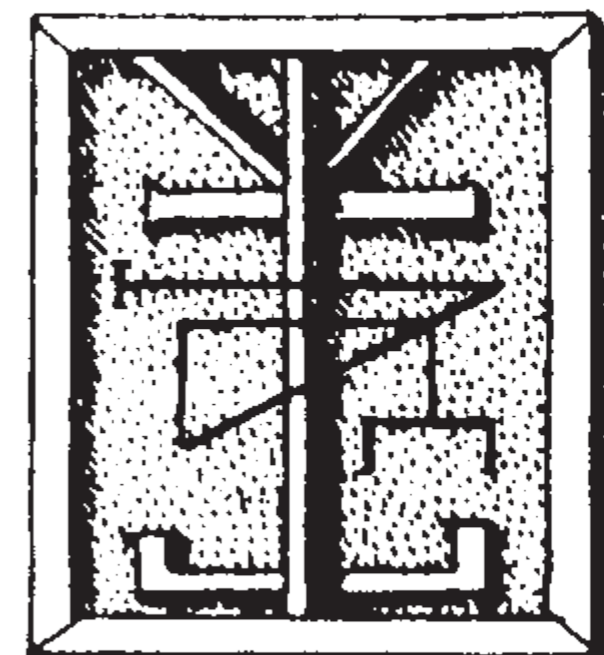

A Lansdowne 1203 kézirat pecsétje

A fenti ábra, mely Salamon Pecsétje néven is ismert, több más, ismert forrásban is megjelenik, különböző változatokban.

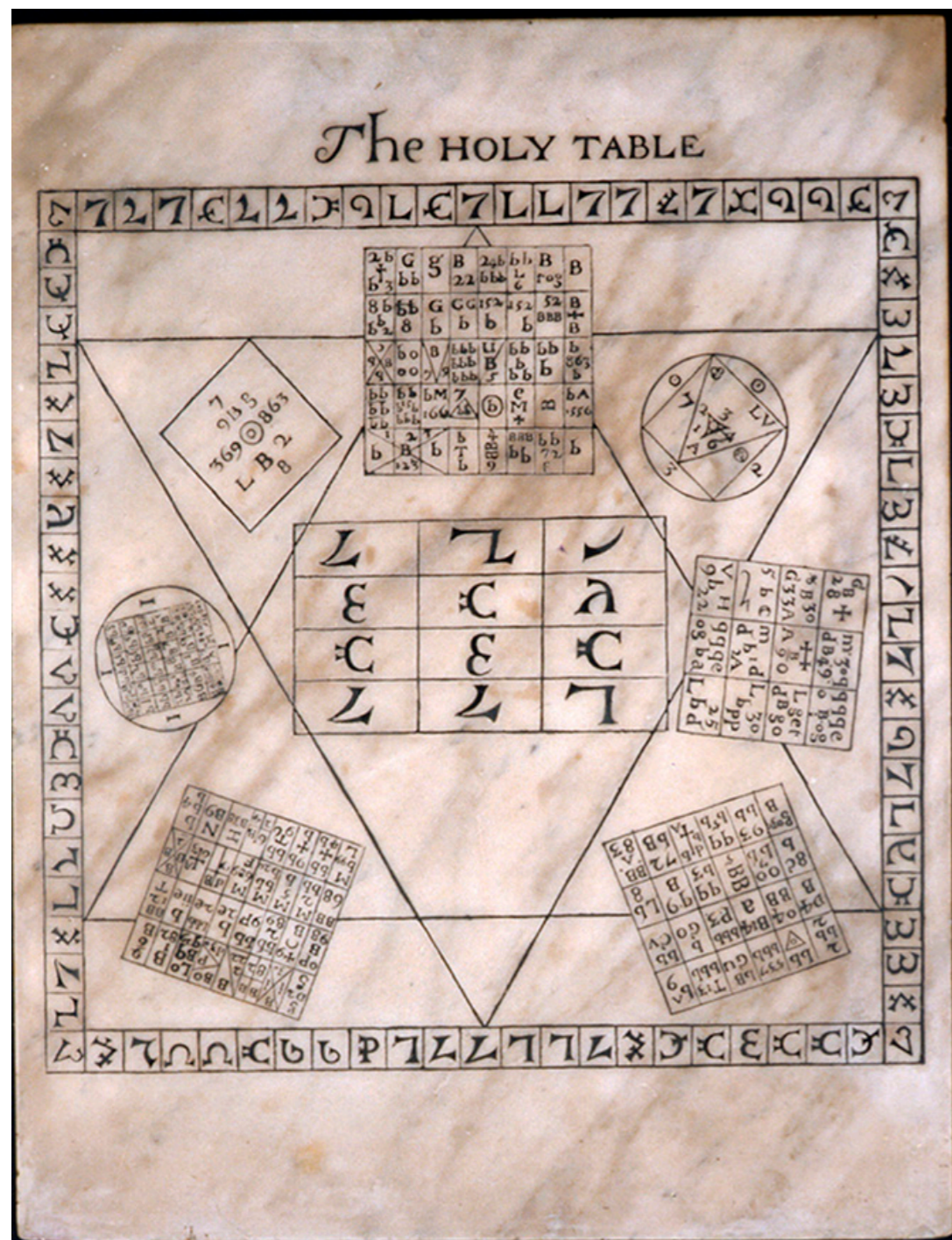
Harley 6483 kézirat

Mágikus naptár 1620

Mivel a Salamon Asztala két fő, korábbi forrással is mutat hasonlóságot, ezért először tekintsük át ezeket. Az egyik dr. John Dee (1527-1608) Szent Asztala, mely az énoiki mágiában használatos; a másik Trithemusz asztala, mely feltehetőleg közvetítője az eredeti szövegeknek.

Az énoiki mágia Szent Asztalának tetejére egy hexagram volt vésve, melyet énoiki betűk vettek körbe, közepén pedig egy tizenkét részből álló négyzet állt, mindegyik egy-egy énoiki betűt tartalmazott. Az eredeti, fából készült asztal elveszett, létezik azonban egy márvány másolat, mely nagyjából egy évszázaddal később készült, egy 1659-ben publikált véset alapján. E másolat feltehetőleg William Lilly (1602-1681) tulajdonában lehetett, jelenleg az oxfordi Természettudományok Múzeumában található.

dr. John Dee Szent Asztalának márvány másolata

Dr. John Dee (1527 - 1608), I. Erzsébet udvari asztrológusa, és társa, Edward Kelley médium arra használták az asztalt, hogy a reá helyezett kristály segítségével angyalokkal kommunikáljanak. Kísérleteik során nemcsak egy teljesen új nyelvet és rituálérendszert állítottak össze, de számtalan üzenetet és látomást közvetítettek.

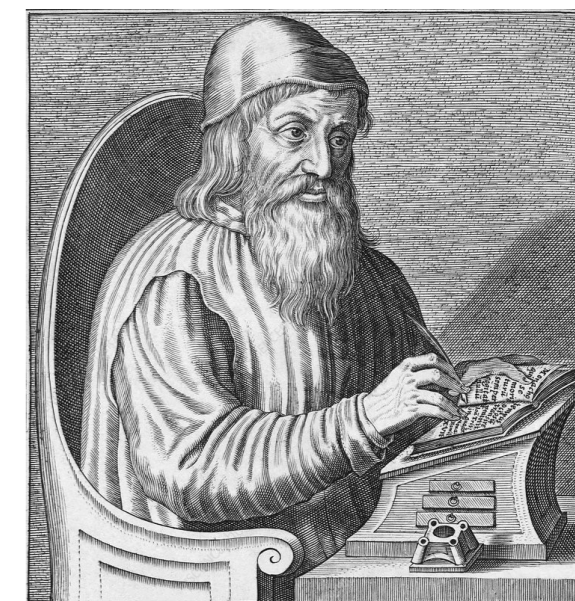
dr. John Dee

Az üzenetet fel kellett írni egy papírlapra, majd odaadni a megjelenő angyali közvetítőnek, természetesen a megfelelő rituálé keretében.

A Trithemusz szöveg eképp rendelkezik az asztal elkészítéséről: „Állíts elő egy jó, tiszta, vésett, átlátszó kristályt, nagyjából akkorát, mint egy kis narancs, azaz nagyjából másfél inch (3,8 cm) átmérőjűt; legyen gömb alakú vagy minden irányában egyformán kerekded; akkor, ha megvan ez a kristály, tiszta és átlátszó, felhőktől és foltoktól mentes, végy egy kis lemezt tiszta aranyból, hogy magába foglalja a kristály egyik felét; legyen ez elefántcsont vagy ébenfa talpazatra illesztve... A kristály köré legyen egy kör vésve ezekkel a betűkkel körben a kristály körül; utána pedig a Tetragrammaton név. A lemez másik oldalára legyen Michael, Gabriel, Uriel, Raphael neve vésve; kik a négy fő uralkodó angyal Nap, Hold, Vénusz és Merkúr felett; de az asztalon, melyen a kristály áll, a következő nevek, betűk, stb., szerepeljenek, sorrendben felírva. Először, a hét bolygó és az őket uraló angyalok nevei, pecsétjeikkel vagy neveik betűivel. A négy király neve a föld négy sarkában. Legyenek a kettős körön belülré írva, egy háromszöggel az asztalon; melyre kerül a kristály a talpazatán; amikor ez elvégeztetett, az asztalod teljes és megfelelő a szellemek hívásához.”

Johannesz Trithemusz (1462 - 1516) német, Benedek rendi szerzetes volt, tanítványai közt megtalálhatjuk Cornelius Agrippát és Paracelsust is. Élete fő műve, a *Steganographia* három kötetből tevődik össze. A *Polygraphia* rész előszava világosan leszögezi, hogy a kriptográfia tudományának mindennapos gyakorlata (és a szellemekkel való kommunikáció titkos kulcsának megfejtése) „világi következménye az Isten által felhatalmazott lélek azon különleges képességének, hogy mágikus módszerekkel a földről elérje a Mennyeket”.

A szellemek listája, korrespondenciáik és idézési módszereik mellett a könyv azt is részletesen megadja, hogyan folyik a kommunikáció.

Johannesz Trithemusz

Sebastian Haines festménye Dee és Kelley gyakorlati munkájáról az Asztallal - a festmény eredetije a Museum of Witchcraft and Magic tulajdona (Boscastle)

Trithemusz asztala modern újragondolásban

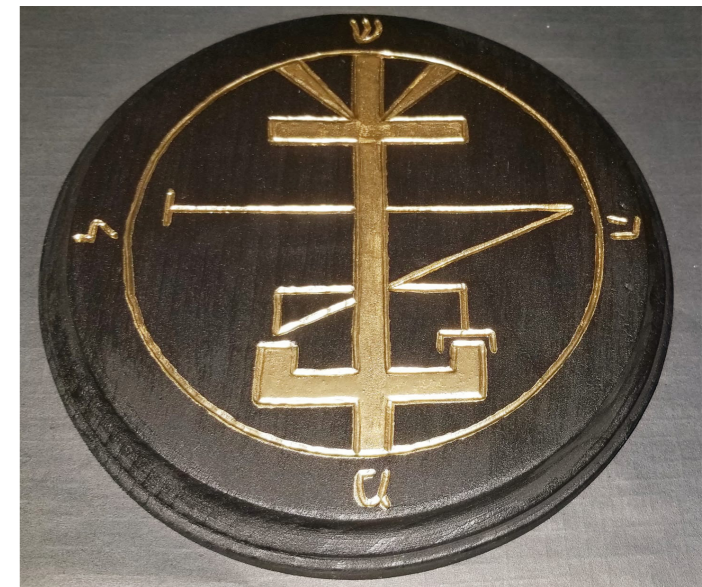
Az előbbieken bemutatott, kétféle szellemkommunikáció mindegyike kódolt nyelvet használ: Trithemusz a számok kódját, az énoiki mágia pedig az énoiki nyelvet. A klasszikus salomoni mágiából ezen elem már teljes egészében hiányzik.

Az *Ars Theurgia Goetia* szövege ekképp szól az asztalról: "Pamersiel vagy bármely ezen szolgálja megidézéséhez válaszd a legfelsőbb, magányos vagy titkos, és leginkább csendes Szobát a házban, vagy valamely Bizonyos Szigeten erdőt vagy Ligetet, vagy a legokkultabb és leprejtettebb helyet minden köznép és járókelő elől, hová senki sem lép be véletlenül, nem kerülhet be Kamrádba vagy bármely más helyre, légy nagyon Elővigyázatos, mert ezen szellemek, kik e részben vannak, mind Elferdültek; e szellemeket Kristályba vagy Üveg Tartályba szólíthatod, mivel ez Ősi és gyakori módja szellemek fogadásának és megkötésének. Ez a Kristály négy inch (10,16 cm) átmérőjű, legyen a Művészet Asztalára helyezve, amint következik (az ábrán), melyet valójában Salamon titkos Asztalának hívnak, és a szellem pecsétje legyen Mellkasodon, és az Öv derekad körül, és nem követhetsz el hibát, az Asztal formája Ez..."

Látható, hogy mindegyik asztalban közös pont a közepére helyezett kristály, mely különböző szellemek, entitások megidézésére való. Feltehető, hogy az asztal közepén, a kristály alatt elhelyezett pecsét határozza meg az idézett entitás jellegét.

A jobb oldali képen egy mai, modern verziójú Salomon pecsétet láthatunk, mely kör alakú, nem négyszögletes, mint az eredeti; arannyal és feketével festve. A pecsét körül Salamon neve szerepel héber betűkkel. A színekről egyébként nem rendelkezik az *Ars Theurgia Goetia*; a pecsét anyaga többnyire viasz, de ma már gyakran készítik fából vagy fémből is. Érdekes ezzel kapcsolatban figyelembe venni, hogy fém alapanyagot az *Abramelin Szent Mágiája* is említ, a festett fa pedig például az *Ars Paulina* vagy az énoiki mágia más pecsétjeinél fordul elő.

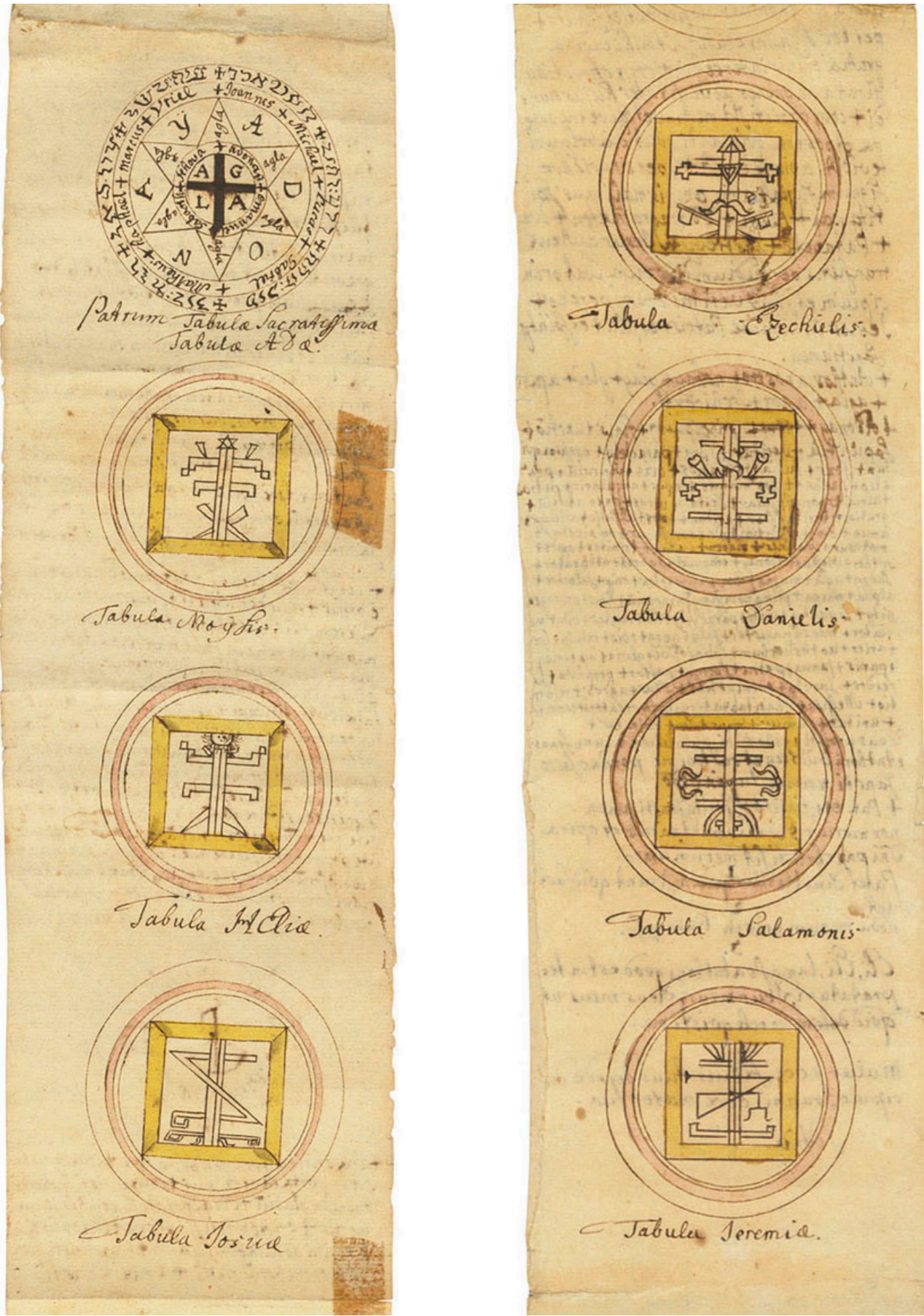
Mint láthattuk, a Salomon Pecsét a Bölcseséget képviseli, leginkább mindenféle földi operációhoz volt használatos. Létezett azonban

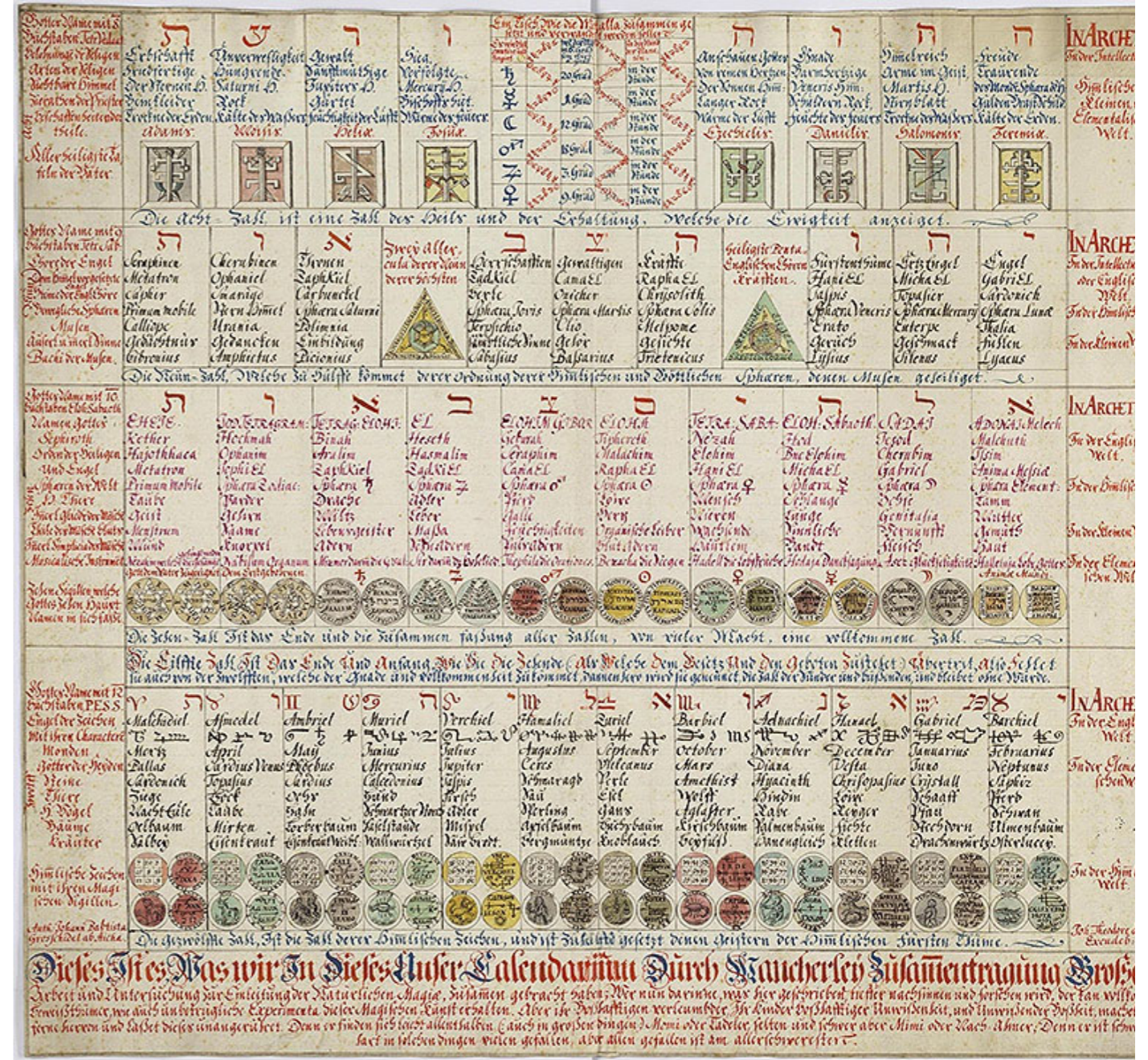
Salamon pecsét modern verzióban

hét másik pecsét, melyek természetük szerint kapcsolódtak a természethez, látomásokhoz, isteni bölcsülethez, csodákhoz, gyógyításhoz. Gyakorlatilag tehát a mágus ideális esetben nyolc készletnyi asztallal rendelkezik, melyeket a rituálé céljához és jellegéhez igazítva használ. Az asztal a mágikus művelet alapja, egyben a hozzá használatos eszközök tartója is. Használat után általában fehér selyembe vagy lenvászónba csavarva tárolandó.

A pecsétek felhasználására a *Mágikus Naptár* számos utalást tesz. E kevésbé ismert, okkult mű Johannes Theodorus de Bry tollából született, 1620 körül publikálták Frankfurtban, és Johann Baptista Grobchedel kéziratán alapul (*Calendarium Naturale Magiscum Perpeetum*), mely ma Harley 3420 néven lelhető fel a British Library-ban. Valószínű, hogy hatást gyakorolt rá Cornelius Agrippa *De occulta philosophiá*jának 3. része (1533, Köln), valamint Peter de Abano (1250-1318) *Heptameronja* is. Érdekes megemlíteni azt is, hogy a szerzőnek, de Bry-nek valószínűleg jelentős szerepe volt Giordano Bruno műveinek kiadásában, valamint dr. John Dee *Hieroglifikus Monád*jának újragondolásában, így minden bizonnyal jól ismerte Dee Asztalának gyakorlatát.

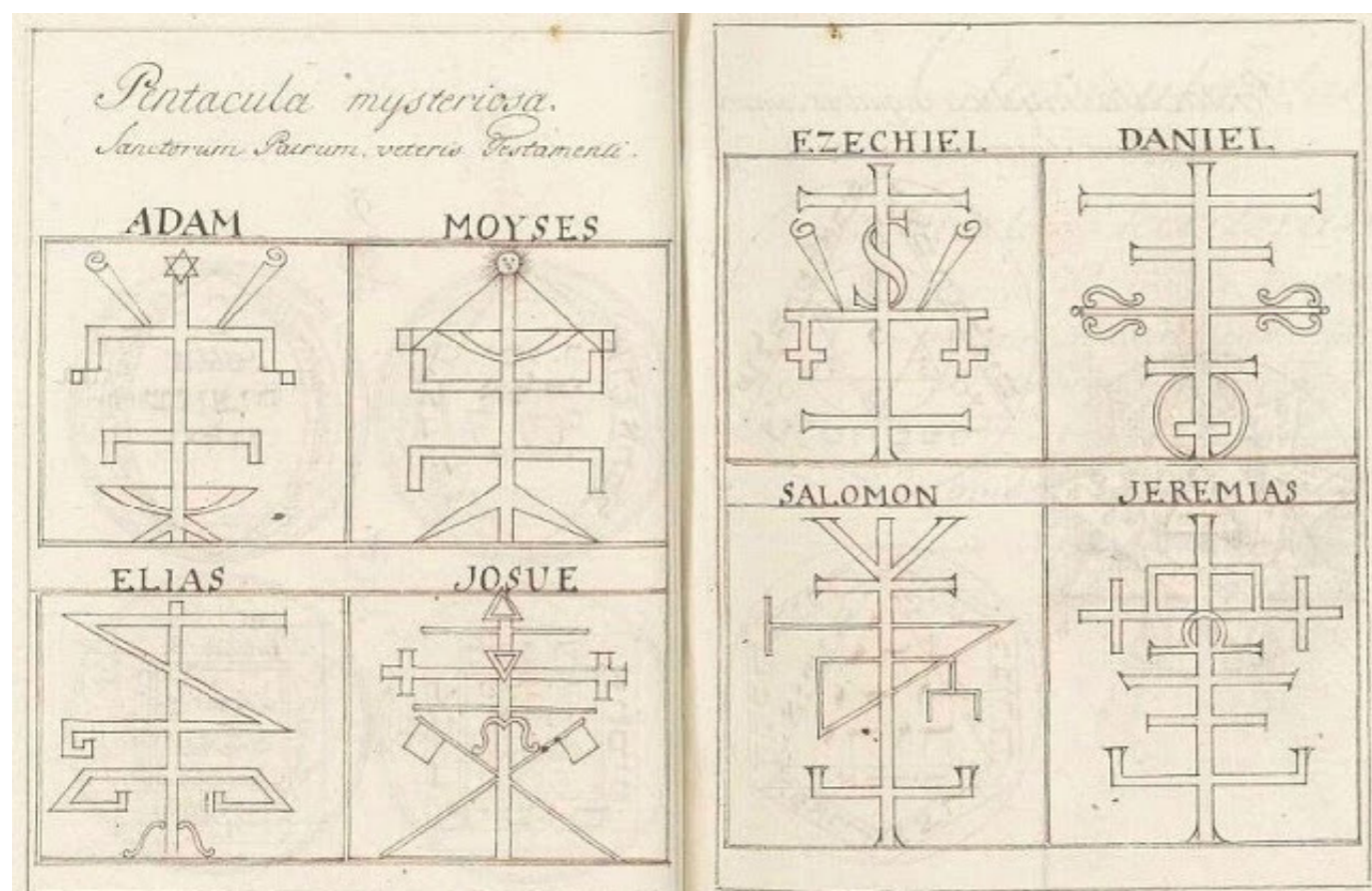
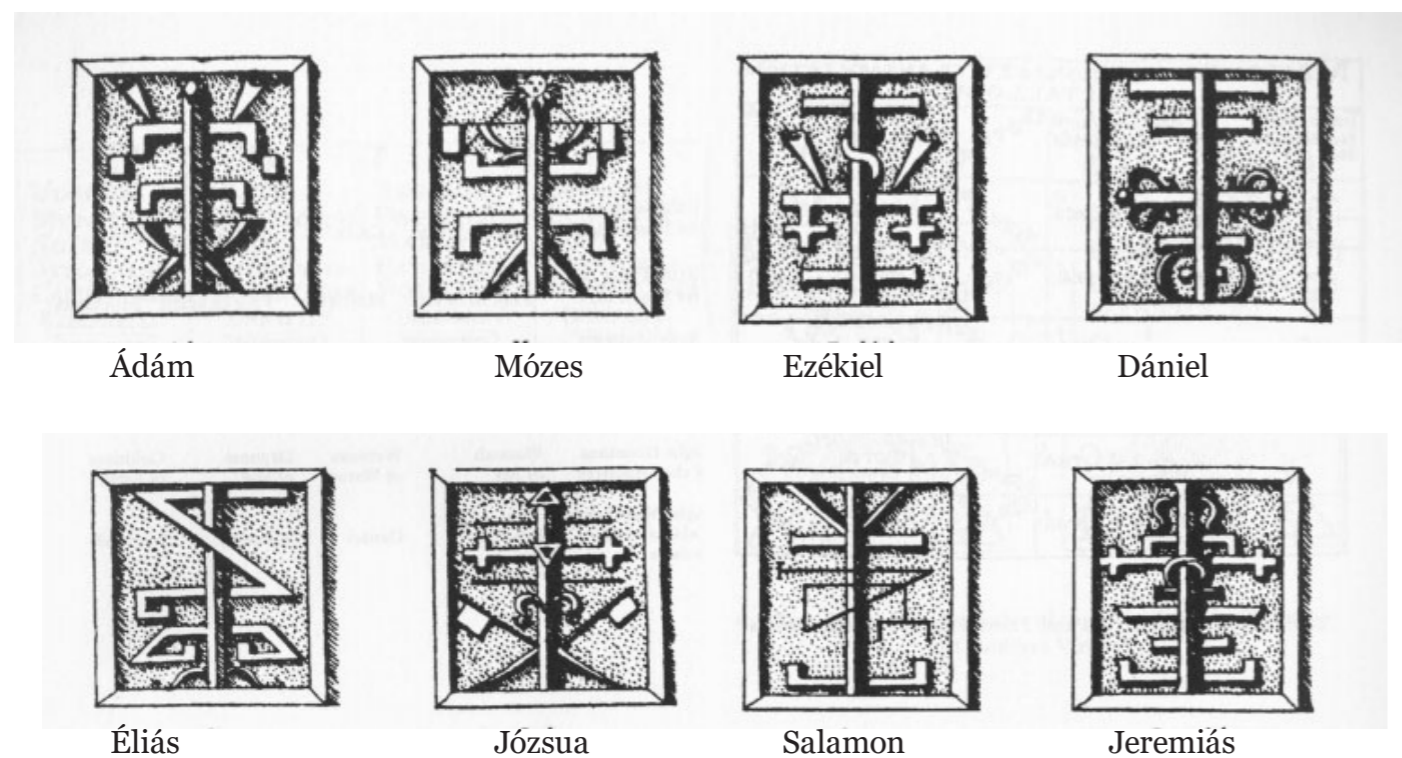
Franz-Anton Buechler Mágikus Amulett Tekerse, 17. század

A Mágikus Naptár egy oldala, a vonatkozó pecsétekkel

A pecséteket a *Mágikus Naptár* (mely, mint a fentebbi képen láthatjuk, technikailag egy korrespondancia táblázat) az "Atyák Legszentebb Tábláinak" nevezi, s mindegyikhez egy olyan tulajdonságot rendel, melyet valamely bibliai ósत्या birtokolt: így például Ádám táblája, mely intelligenciát adományoz; Dániel táblája, melynek segítségével értelmezhetőek és megérthetőek az álmok; vagy Mózes táblája, mely csodákat visz véghez. Ugyanakkor ezen írás egyetlen szót sem ejt mindezek gyakorlati megvalósításáról.

Az egyes pecsétek a Mágikus Naptár szerint:

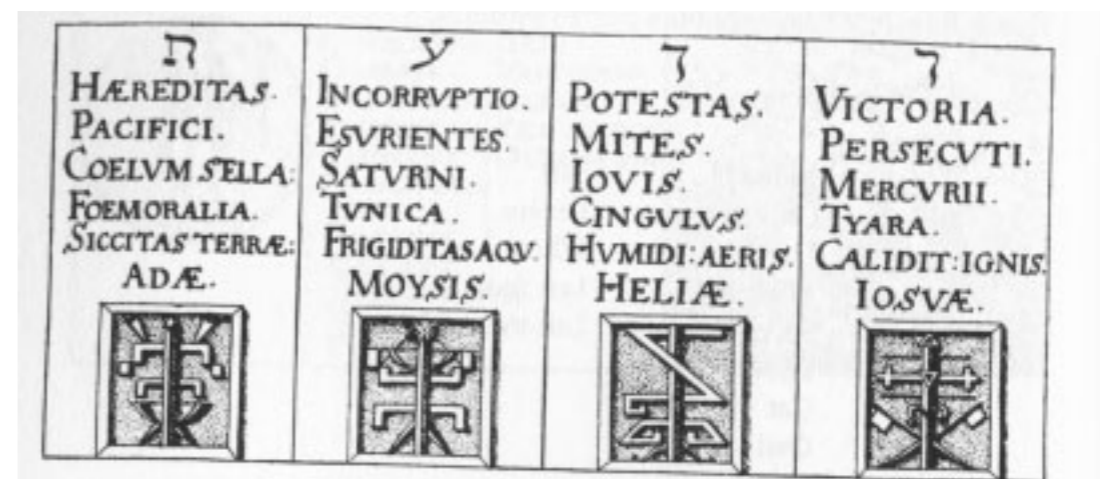

Részlet a 243. számmal jelölt, 18. századi kéziratból, mely latin és német nyelven íródott

Szintúgy igen érdekes a korrespondanciarendszer, melyet a Mágikus Naptár a nyolc pecsét köré felépít. A nyolc pecsétet a Jahve VeDaath istennév nyolc betűjéhez rendeli hozzá, az alábbi megfeleltetésekkel:

Héber betű	Tav	Ajin	Daleth	Vav
Az isteni áldás nyolc ajándéka	Örökség	Teljesség	Hatalom	Győzelem
Az isteni áldás nyolc típusa	béketeremtő	éhező	szelíd	üldözött
A nyolc látható menny	Állócsillagok	Szaturusz	Jupiter	Merkúr
A papok nyolc éke	<i>foemoralia</i>	szerezetising	öv	korona
A minőségek nyolc része	a Föld Szárazsága	a Víz Hidegsége	a Levegő Nedvessége	a Tűz Melegsége
Az Apák Nyolc Legszentebb Táblája	Ádám	Mózes	Éliás	Józua

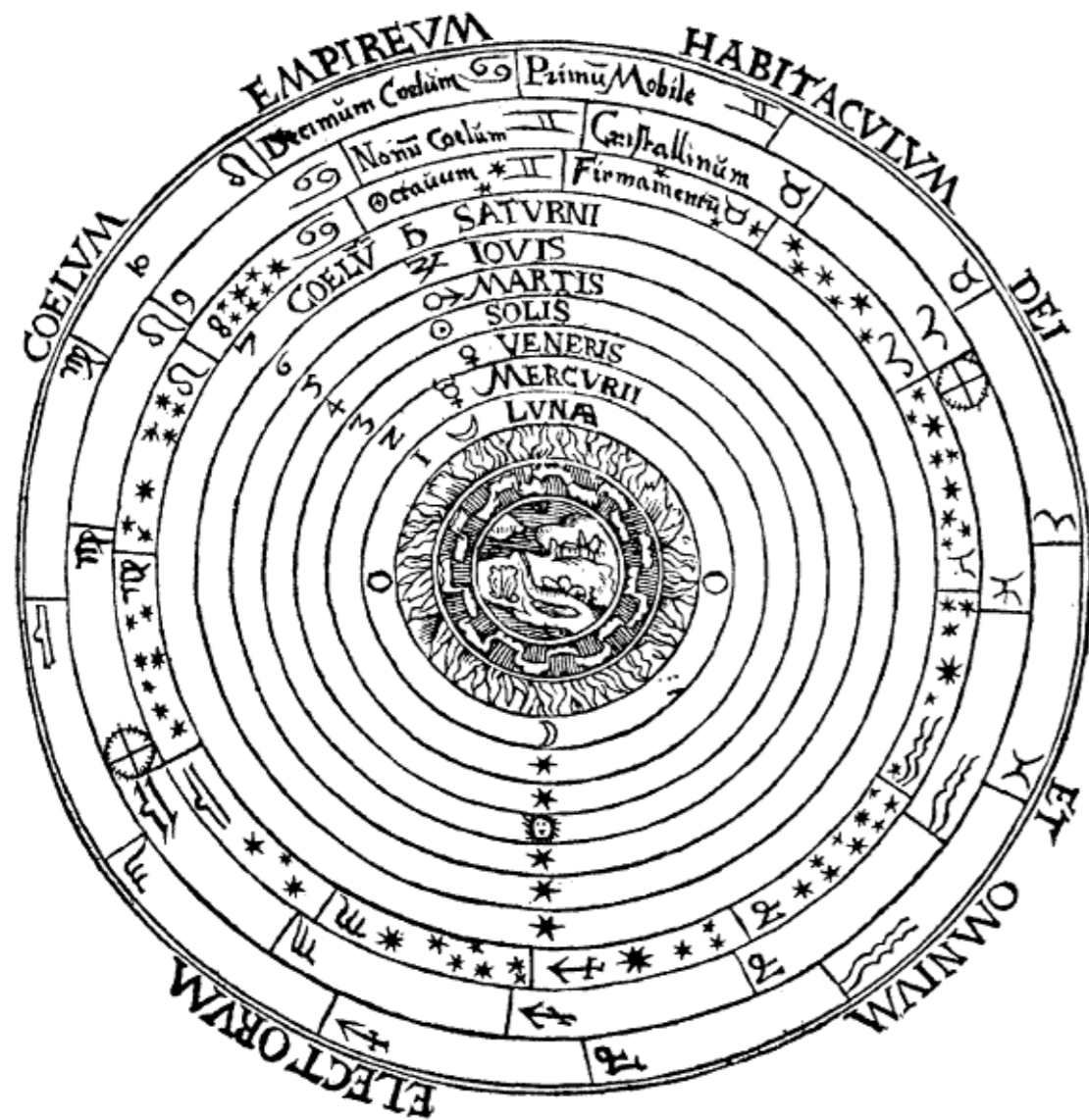
Héber betű	He	Vav	He	Jod
Az isteni áldás nyolc ajándéka	Isten Látomása	Kegyelem	Királyság	Örvendezés
Az isteni áldás nyolc típusa	szívében tiszta	könyörületes	szellemben szegény	gyászoló
A nyolc látható menny	Nap	Vénusz	Mars	Hold
A papok nyolc éke	köpeny	főpapi efód	<i>rationale</i>	aranylemez
A minőségek nyolc része	a Levegő Melegsége	a Víz Nedvessége	a Tűz Szárazsága	a Föld Hidegsége
Az Apák Nyolc Legszentebb Táblája	Ezékiel	Dániel	Salamon	Jeremiás

Trithemusz asztalához visszatérve, vessünk egy pillantást a szöveg egy fontos részletére: „az asztalon, melyen a kristály áll, a következő nevek, betűk, stb., szerepeljenek, sorrendben felírva.” Ez a bizonyos sorrend, melyre a szöveg utal, számos más grimoire tradícióinak is eleme - Heinrich Cornelius Agrippa Tíz Skáláján alapul, mely viszont a káldeus asztrológiából vette át ezt az elemet (s épp ezért gyakorta Káldeus Sorrend néven ismert). A káldeus hagyomány a bolygókat sebességük szerint állította sorrendbe, a leggyorsabbtól a leglassabbig: Hold, Merkúr, Vénusz, Nap, Mars, Jupiter, Szaturnusz. Ugyanezen koncepció jelenik meg Petrusz Apianusz (1495 - 1552) német humanista és asztronómus ábráján az 1539-ben kiadott *Cosmographiában*:

Schema huius præmissæ diuisionis Sphærarum .

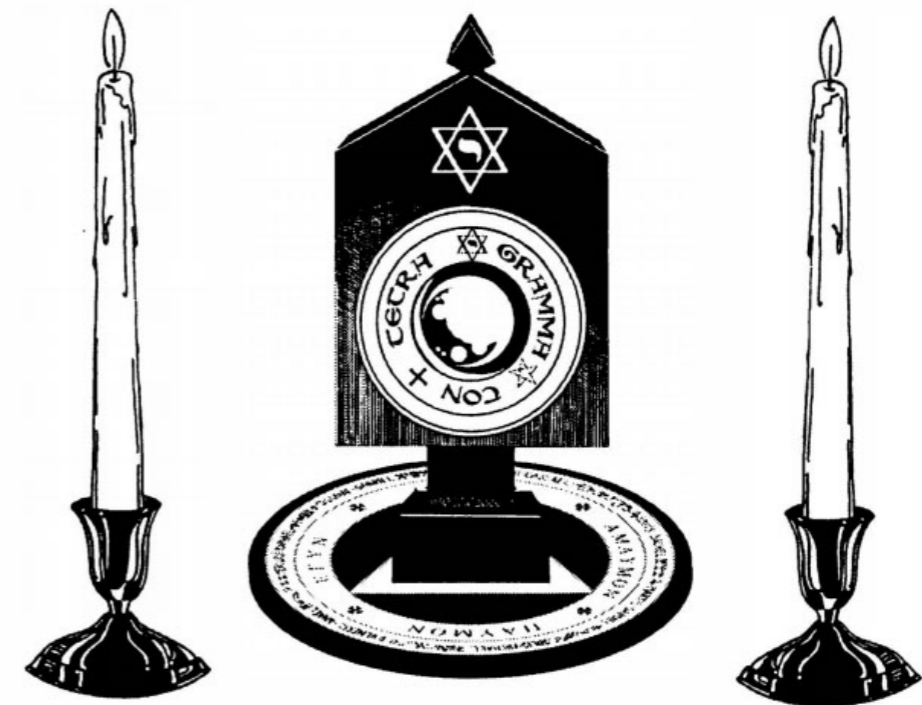

Feltételezhető tehát, hogy a Trithemusz által emlegetett sorrend erre a hagyományra utal, ezért a bolygók nevei és a hozzá tartozó angyalnevek így kerülnek „sorrendben felírva” az asztalra.

Trithemusz látszólag egyértelműen fogalmaz a négy királyról („a négy király neve a föld négy sarkában), de valójában nem állítható teljes bizonyossággal, melyik, korábban létező korrenszpondancia verzióra gondolt. A *Goetia* a következő megfeleléseket adja meg: Amaymon - Kelet, Corson - Nyugat, Ziminar - Észak és Goap - Dél. Ezzel szemben Agrippa *De Occulta Philosophiája* szerint a kardinális uralkodók a következők: Urieus - Kelet, Amaymon - Dél, Paymon - Nyugat és Egin - Észak. További

zavart okozhat, hogy Agrippa alternatív névváltozatokat is megad: Samael, Azazel, Azael és Mahuzael. Ezzel szemben a *Mágikus Naptár* listája: Bael, Moymon, Poymon és Egin.

Mindezek alapján számos, modern verzió született az asztal koncepciójára. Mind a rávésett szimbólumok, mind anyaguk és színeik széles körű változatokat mutatnak. A *Mágikus Naptárban* bemutatott képekről úgy vélhető, ezek a pecsétek viaszból lettek kivésve. Sajnos a színek mára olyannyira megkoptak, hogy nem mindegyik állapítható meg teljes bizonyossággal, így erre sem támaszkodhatunk. A saját véleményem az, hogy az eredeti grimoire hagyomány kísérletezésen alapuló munkakönyvek rendszere. A velük való munka, bármennyire is igényli a precizitást, megkövetel bizonyos fokú hajlandóságot a kísérletezésre és a gondolati szabadságra. Remélem, cikkemmel adtam néhány támpontot arra, miféle megfontolásokat érdemes figyelembe venni.

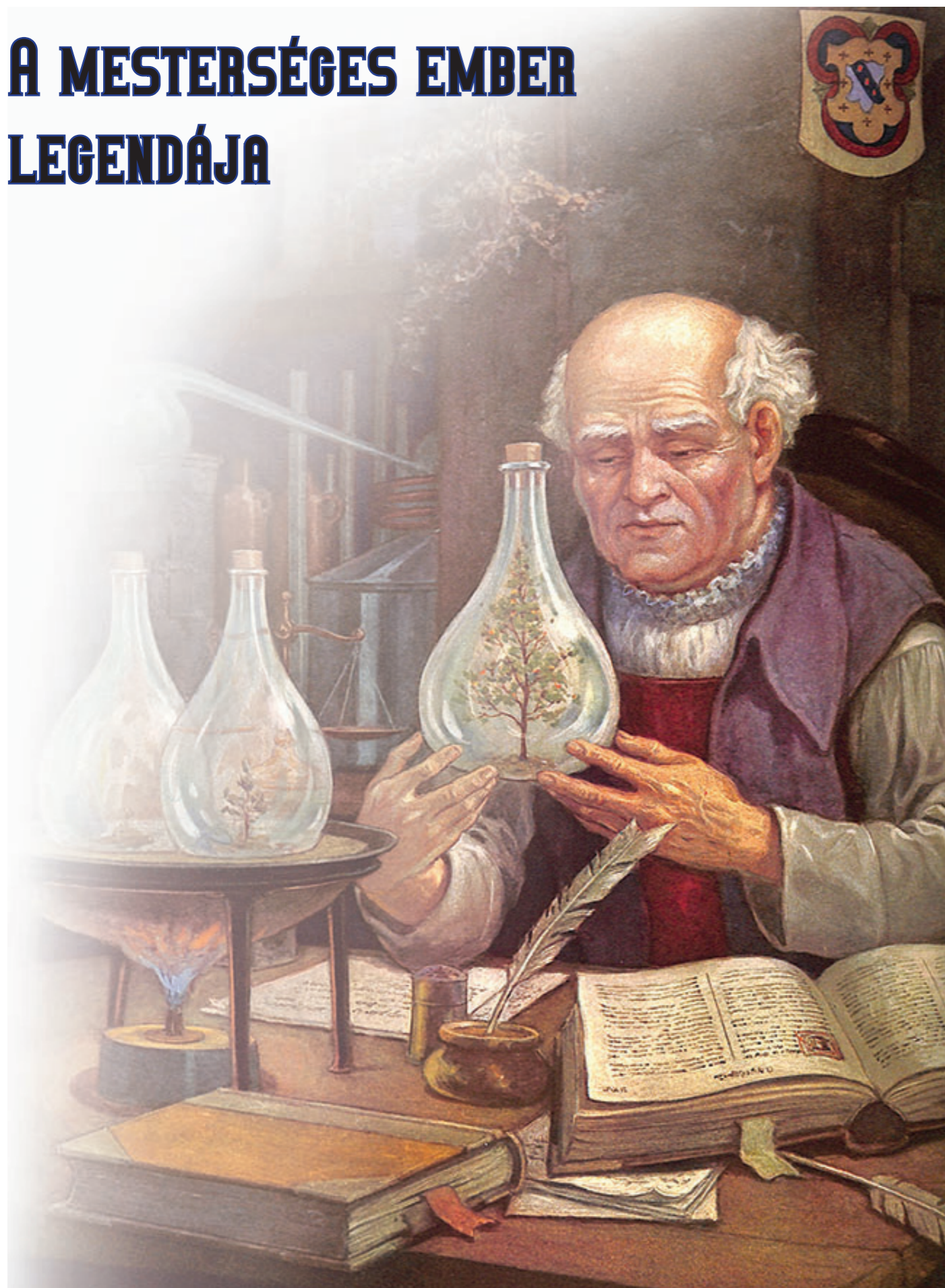

Osara LaMort

Felhasznált irodalom:

- Heinrich Cornelius Agrippa: *Three Books of Occult Philosophy*, Llewellyn Publications, 1993.
- Johannes Trithemus: *The art of drawing spirits into crystals*, CreateSpace Independent Publishing Platform, 2016.
- *MS Harley 6483*
- *MS Lansdowne 1203*
- *MS 243*

A MESTERSÉGES EMBER LEGENDÁJA

Az emberi lény megteremtése a legtöbb misztikus gondolatrendszerben isteni képesség. Miután a mágusok a legkorábbi időktől kezdve törekedtek az isteni mivolt és a legfelsőbb tudatszint elérésére, az ember teremtésének képessége rendkívüli módon foglalkoztatta őket; e gondolat számos hagyománynak része. Megtalálható az egyiptomi usébtí figurák képzetében, kik helyettesítik az elhunytat a túlvilágon, s amikor azt munkára szólítják, a bábuk dolgoznak helyette. Ezen bábukat jellemzően varázsfeliratokkal látják fel, melyek biztosították, hogy megfelelően fognak „működni”. Érdekes párhuzam vonható közöttük, és a híres kínai agyaghadzsereg között.

Atrák származású költő, Fédrusz (kb. i.e. 15 i.sz. 55) a *De Veritas et Mendacio* című munkájában elmeséli Prométeusz és Dolusz történetét. Eszerint Prométeusz egy mesterséges agyagasszonyt formált, az Igazságot. Tanítványa, Dolusz lemásolta az agyagfigurát. A másolathoz azonban már nem volt elég agyag, lábra nem teltt belőle. A két figurát kiegészíttek és életet lehelltek beléjük. Igazság képes volt járni, tökéletlen másolata azonban nem, ezért Hazugságnak nevezték el. Ennek a mítosznak a visszhangja felfedezhető a zsidó gölem legendákban is.

Hasonló párhuzam lelhető fel a vélhetőleg 4. századi *Clementine Recognitiones*ben, egy Simon mágusról szóló történetben. „Egyszer én hatalmam által vízzé változtattam a levegőt, s a vizet ismét majd vérré, és hússá szilárdítottam, új emberi lényt, egy fiút formálva, és sokkal nemesebb munkát végeztem, mint a Teremtő Isten. Mert ő az embert a földből teremtette, de én a levegőből - mely sokkal bonyolultabb anyag; és ismét, meg nem formálttá tettem őt és visszaváltottam levegővé, de addig nem, míg el nem helyeztem képmását hálókamrámban, mint bizonyítékát és emléket munkámnak.” Követői szerint Simon mágus arra használta a fiút, hogy mágikus műveleteket végezzen vele.

A Gölem legendája apokrif, kánonon kívüli történet; esszenciájában a teremtés történetének visszfénye, mely a kabbalista hagyomány alapját adja. A *Szefer Jecira* (Alkotás Könyve) kétségkívül a legrégebb és leginkább misztikus kabbalista

Zöld fajanszból készült usébtí bábu
a Reinhold Holtermann gyűjteményből

szöveg, első magyarázatai a 10. században keletkeztek, magát a szöveget a történettudósok a 6. század elejére datálják; azonban igen valószínű, hogy már korábban is létezett írásos formában.

A könyv a világ teremtésének misztériumát írja le „a bölcsesség harminckét módja révén”, amit a héber ábécé huszonnégy betűje és a tíz szefira jelképez. A Talmud történetei szerint e csodálatos könyv használata két rabbit, Haninát és Hoshiát képessé tette arra, hogy létrehozzon egy három éves borjút (Szanhedrin 65b és 67b); ugyanakkor több későbbi misztikus, többek között Abraham Abulafia (1240 - 1296) szerint e teremtés sokkal inkább misztikus, semmint fizikai volt.

Az 1. században élt Jehoshua rabbi a következőt mondta: „Képes vagyok arra, hogy veszek sütőtököt és úritököt, majd a Szefer Jecira segítségével gyönyörű fákat készítek belőlük. Majd

átalakítom ezeket a teremtés erejével más, szép fákká.” (Szanhedrin 7:13) Bár a “Szefer Jecira segítségével” kifejezés már nem szerepel a nyomtatott Talmudban, az eredeti kéziratban megtalálható. Fontos még megemlíteni azt is, hogy Jehoshua rabbi egyike volt Jochanan rabbi (i.e.47 - i.sz. 73) tanítványainak, aki az egész zsidóság vezetője volt a jeruzsálemi Templom újjáépítését követően, neves szakértője minden okkult tudománynak.

Máshelyütt a Talmudban egy érdekes történet szerepel Raváról (299 - 353), aki a mechuza-i babiloni iskola megalapítója és első mestere volt. Eszerint “Rava alkotott egy férfiembert” és elküldte őt Rav Zeirához. Amikor azonban Rav Zeira látta, hogy az ember nem válaszol kérdéseire, akkor ráébredt, hogy gólemmel, mesterségesen alkotott emberrel van dolga, és utasította, hogy változzon vissza porrá. A *Szefer haBahir*, a Ragyogás Könyve azt is hozzáteszi e történethez, hogy a mesterségesen megalkotott ember azért nem tudott beszélni, mert maga Rava nem volt teljesen mentes a bűntől, és ezért nem részesülhetett a Teremtő teljes hatalmában. Érdekes még megjegyezni, hogy a “Rava alkotott egy férfiembert” kifejezés, a RABA BARA GABRA héberül igen különleges, hiszen a második szó az első anagrammája, a harmadik pedig mindössze egy Gimel betűvel több; a kifejezés összesen tíz betűt tartalmaz, héber számértékük pedig 612, eggyel kevesebb, mint a csontok és véredények teljes száma az emberi testben. A kabbalisták ezt úgy értelmezték, hogy a Rava által alkotott Gólem valamiképp “kevesebb”, mint egy hús-vér, teljes ember. Igen valószínű, hogy az Abrakadabra szó jelentése is innen ered.

A *Szefer haBahirt* a 12. század második felében szerkesztették Provance-ban, korábban meglévő midrásokból, a *Zohar* megjelenéséig a *Szefer Jecira* és a *Szefer haBahir* volt a zsidó miszticizmus két legfontosabb forrása. Bár a Gólem történet legkorábbi forrása ezekben lelhető fel, maga a *golem* szó a *Zsoltárok könyvéből* származik: „Te alkottad veséimet, te formáltál anyám méhében. Magasztallak téged, mert félelmetes vagy és csodálatos; csodálatosak alkotásaid, és lelkem jól tudja ezt. Csontjaim nem voltak

rejtve előtted, amikor titkon formálódtam, mint ha a föld mélyén képződtem volna. Alaktalan testemet (“*golmi*”) már látták szemeid; könyvedben minden meg volt írva, a napok is, amelyeket nekem szántál, bár még egy sem volt meg belőlük.” (139:13-16) Innen ered a szó talmudi használata, valami kiformálatlan és tökéletlen dologra. Ádámot gólemnek nevezték, mely azt jelentette, hogy lélek nélkül való test, létezésének első tizenkét órájában (Szanhedrin 38b).

Az istennevek és a Tóra betűinek tulajdonított teremtető erő tehát részben ezen történetekben gyökerezik. A középkorban Franciaország és Németország egyes részein a *Szefer Jecirát* mágikus útmutatónak tekintették. Júda ben Barzillai *Szefer Jecira* kommentárja a 12. század elejéről

szintén erre utal; a Talmud legendáit újfélé módokon kezdték értelmezni, s úgy vélték, hogy a zsidó bölcsek rendelkeztek az élőlények teremtésének misztériumával. Ezekből a legendákból fejlődött ki az askenázi haszidok körében a 12.- 13. században az az elképzelés, hogy a gólem teremtése egyfajta misztikus rituálé, melynek az volt az értelme, hogy jelképezze a zsidó bölcsek tudományának egy bizonyos elért szintjét.

Ekorai források egyike sem említi semmilyen gyakorlati hasznát az efféle módon teremtett gólemnek. A misztikusok úgy vélték, a gólem teremtésének pusztán szimbolikus a jelentősége - egyfajta extatikus élmény, melyet különleges, ünnepi rítus követett. A gólemet szűz talajból formálták ki, majd körbejárták, “mintha táncot jártak volna körülötte”, Isten titkos nevét és a héber ábécé betűit olyan módon kombinálták össze, melyre speciális útmutatások léteztek. Mindezek eredményeképp a gólem feltámadt és életre kelt; de mikor az ellentétes irányba jártak körülötte a táncot és ugyanazon betűket visszafelé sorrendben ejtették ki, a gólemet elhagyta az élet és visszacsúszlydott a földbe.

Más legendák szerint a héber *emet* (“igazság”) szót írták fel a gólem homlokára (Szanhedrin 64b, Shabbat 55a), de ha az Alef betűt eltörölték az elejéről, akkor a met (“halál”) szót kapták, s ez a gólem megsemmisüléséhez vezetett. Efféle gólem teremtéséről szóló történeteket találunk Jeremiás prófétának és “fiának”, Ben Szirának legendájában, vagy úgyszintén Rabbi Ismael tanítványainak történeteiben, ki a Heikhalot irodalom jeles képviselője volt. Ben Szira *Szefer Gematriot*ban található gólem meséjében egy párhuzam is fellelhető azon legendákkal, ahol a teremtett képet bálványimádásra használták fel, és ezen képek “életet kaptak” azzal, hogy nevet adtak nekik; eszerint a gólem maga egyben figyelmeztetés is a hamis bálványimádásra és mindenképp önnön halálához vezet a végén.

Akorai gólemképzetek többnyire csak azt emelik ki, hogy a gólemnek nem volt valódi lelke, ezért nem volt képes emberi beszédre. Később azonban különbséget kezdtek tenni a lélekrészek

között, melyeket a gólem kapott; erről is számos forrás tanúskodik. Moses Cordovero (1522 - 1570), a safedi misztikus iskola alapítója úgy vélte, hogy az ember egyedül életerőt ("hijjut") képes adományozni a gólemnek, de sem *nefes*, sem *ruach*, sem *nesama* lélekkel nem képes felruházni. Ezzel szemben, amikor Isten megteremtette Ádámot, nesama lelket fújt belé, az élet lehelletét. A zsidó hit szerint a nesama minden ember halhatatlan lelke, mely fölött Isten rendelkezik, s mely által kapcsolódik hozzá. Joseph Askenazi rabbi (1525 - 1572), a Misna tudós kommentátora ezzel szemben azt írta, hogy "az ember képes gólemet teremteni, mely élő lelket birtokol (*nefes hajjah*), a szó ereje által, de a magasabb lélek (*nesama*) nem adható át az ember által, mert ez az isteni szóból származik."

Egy népszerű középkori történetben, mely számos csodát tulajdonít az askenázi haszid mozgalom vezetőinek, a gólem valós teremtményként szerepel, ki alkotóinak szolgája volt és különféle feladatokat teljesített a számukra. Az efféle legendák legkorábban a 15. században kezdtek el terjedni a német zsidók körében; Joseph Solomon Delmedigo rabbi (1591 - 1655) szerint a 17. századra már „mindenki ismerte őket”. Delmedigo 1625-ben egy konkrét gólem történetet is leírt korábbi forrásra hivatkozva, mely a 11. századi Solomon ben Júda ibn Gabirolról szól, aki korának népszerű költője és filozófusa volt. (Bár nem nevezi meg a konkrét forrást, a legenda valóban szerepel egy korábbi írásban is, Szaadia Gaon *Szefer Jecira* kommentárjában, melyet Mantuában adtak ki 1562-ben.) Gabirol egy női gólemet formált meg szolgálónak, fából és zsánérből, majd Isten nevének betűivel életre keltette. A gólem rendben tartotta a házat, s sokáig nem is fedezték fel, mivel Gabirol bőrbaja révén igencsak visszavonult életet folytatott. Amikor azonban mégiscsak fény derült a gólem léteire, a város zsidó vezetői elítélték az efféle pogány gyakorlatot, s amikor a király is hallott róla, fekete mágia gyakorlásáért kivégzésre ítélte Gabirolt. A bölcs azonban sikeresen bebizonyította, hogy a gólem nem teljesen emberi lény, s visszaváltotta azt fává, ekkor a király megkegyelmezett neki. Nem tudni, mennyi alapja lehetett e történetnek, annyi azonban bizonyos, hogy Gabirol maga is

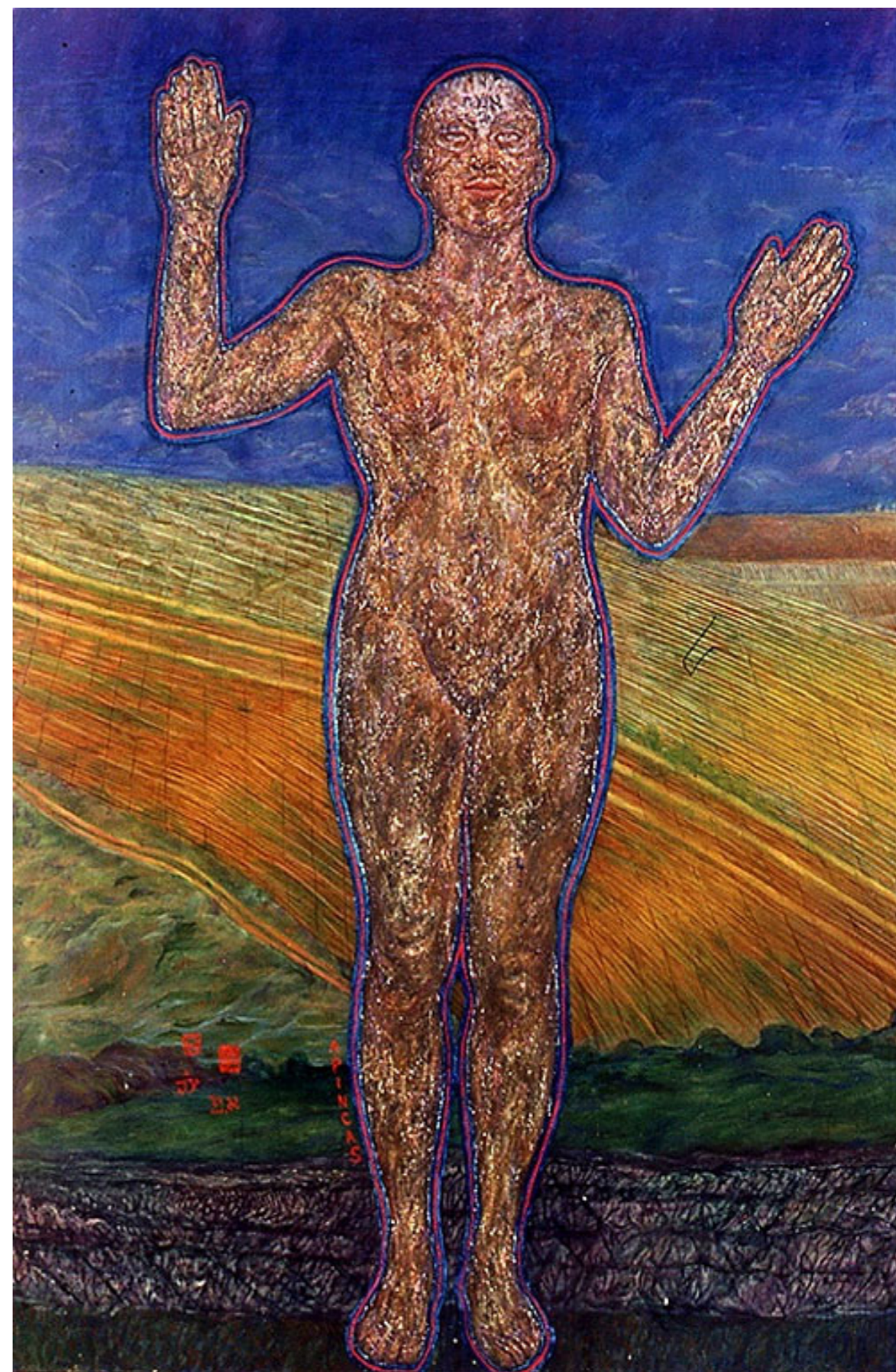
firtatta a Teremtés misztériumának titkait, erről tanúskodnak könyvei, az 1049 körül írott *Mekor Hajim* ("Az élet eredete") és a nem sokkal később keletkezett, arab nyelven írt *Fons Vitae* ("Az élet forrása") is.

*Solomon ibn Gabirol márványszobra
Cézarea városában (Izrael)*

A középkori, széles körben elterjedt történetekben számos közös pont található:

(1) A legendák többnyira a halottak feltámasztásának történeteivel állnak kapcsolatban oly módon, hogy Isten nevét a szájukba vagy karjuk-

Abraham Pincas: Férfi gólem

ra helyezik, s a papír eltávolításával a gólemek “meghalnak”.

(2) E történeteket gyakorta kapcsolatba hozzák az alkímiai úton teremtett, mesterséges ember, a homonkulusz képzetével is, mely főképp Paracelsus nyomán terjedt el a köztudatban.

(3) A gólem, ki teremtőjének szolgája, veszedelmes hatalommal bír, mely napról napra növekszik, és annak érdekében, hogy nehogy veszélyessé váljon a ház lakóira, egy idő után vissza kell változnia porrá azért, hogy az Alef betűt eltörlik a homlokán.

Korábban e veszélyes jellemvonásnak nem volt kinyoma; először feltehetőleg A Chelm-i rabbi, Elijah történetében kerül elő. Elijah Ba'al Shem (1550 - 1583) utóda, Cvi Askenazi szerint megteremtett egy gólemet, mely olyan erőssé vált, hogy a bölcs rabbi attól félt, el fogja pusztítani a világot. Ezért eltörölte a felrótt istennevet a gólem homlokán, a teremtmény azonban közben alaposan összekarmolta az arcát. E történetet az altonai Jacob Emden (1697 - 1776), Cvi Askenazi fia jegyezte fel, egy 1630-ban keletkezett, ismeretlen szerző által írott kéziratban viszont az *emet/met* szó szerepel a gólem nyakába helyezett amulettben. Egy másik verzióban a gólem súlyával agyonnyomta Elijah rabbit, miközben maga is porrá omlott.

אמת

A vélemény nemcsak azügyben oszlott meg, ahogy az *emet* vagy egy istennév kerül-e a gólem homlokára; sokszor abban sem egyeznek a források, melyik istennév használható fel. A keresztény humanista és kabbalista Johannes Reuchlin (1455 - 1522) a *De Arte Cabalisticában* egy mesterséges ember teremtéséről számolt be, kinek homlokán a *Jahve Elohim emet* kifejezés szerepelt - de ebben az esetben is akkor omlott porrá a gólem, mikor az *emet* szóból kitörölték az Alef betűt. Reuchlin egyébként arra az érdekes

tényre is rámutatott, hogy az *emet* szó számértéke, 441, megegyezik az Ehje istennév számértékével. Szintén népszerű elképzelés volt az ADM (Adam) név használata, melyből az Alef betű eltörlése után *dam* (“vér”) marad.

A *De Arte Cabalistica* borítólapja, 1530.

Gershom Scholem (1897 - 1982), a kabbala legelismertebb, modern szakértője szerint a gólemkészítés legrészletesebb beszámolója a wormszi Eleazar rabbitól (kb. 1176 - 1238) származik, melyet a *Szodej Razaja* című munkájában lelhetünk fel. Eszerint a gólem elkészítése előtt a rabbi rituálisan megtisztálkodik, majd fehér ruhát ölt. Ezután még meg nem művelt, hegyi földet kútvízzel (“élő vízzel”) locsolja meg, ebből formálja ki az emberi alakot, miközben fennhangan kimondja a héber ábécé és a IHVH istennév betűinek kombinációit. Mindegyik végtaghoz a megfelelő betű tartozik, melyet a *Szefer Jecira* részletesen megad. Fontos megemlíteni, hogy a rituális tisztálkodás nem csak fürdést jelentett,

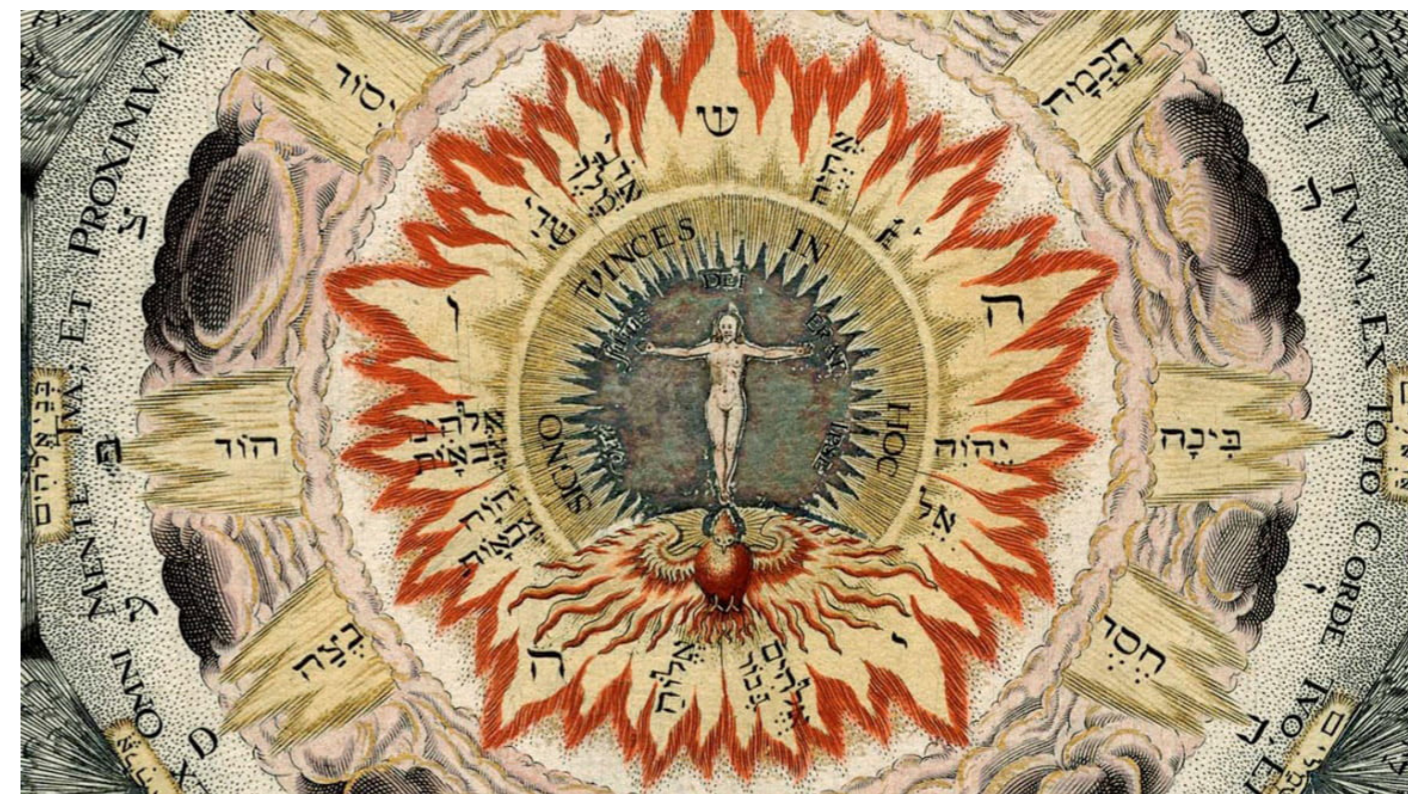
de mint ahogy például a Merkava miszticizmusban is szerepel, feltehetőleg böjtöt, valamint a szexualitástól és tisztátalan ételektől való tartózkodást is magába foglalt (különösképp a hús, fokhagyma, hagyma és bor fogyasztása volt kerülendő). A gólem elkészítésének rítusa nagyjából harminchat órát vett igénybe, s nagyfokú koncentráció, fegyelem, és hatalmas mértékű spirituális erő szükségeltetett hozzá. A betűk összekombinálásának módját Eleazar a Kétszázhuszonegy Kapunak nevezi. Azt is megemlíti, hogy az efféle munkához mindig több ember szükséges; egyedül nem végezhető el.

Igencsak feltételezhető, hogy e verzió befolyásolta a későbbi, főleg keresztény kabbalista források által megadott módszereket. Lodovico Lazarelli (1447 - 1500) munkája, a *Crater Hermetis* például eképp írja le a folyamatot: „Ábrahám megtanítja... a Szefer Icirának nevezett könyvben, mely a formálás könyve, hogyan alkoss új embert; menj egy sivatagi hegyre, hol nem legelnek állatok, s végy annak közepéről Adamát, mely vörös és szűz talaj, s ebből formálj embert, s rendezd el annak végtagjait a betűknek megfelelően.” (Az „adam” héberül talajt jelent.) Pseudo-Szaadja késő 13. századi *Szefer Jecira*

kommentárja erőteljes hangsúlyt fektet a teljes művellet rituális jellegére;

kiváltképp hangsúlyozza, hogy a szűz talajból formált teremtményt a földbe kell temetni, majd mágikus kört húzni köré, s ezután járhat körbe a mágus az ábécé betűit szavalva: “ha előrefelé jár, a teremtmény élve felemelkedik... és ha el kívánja pusztítani, amit teremtett, akkor visszafelé jár, kiejtve a betűket, és a teremtmény a földbe fog süppedni és meghal”. Figyelemreméltó tény, hogy ezekből a történetekből már hiányzik a talmudi gólem mind beszédképtelensége, mind tökéletlensége.

Eleazar gólemjének megteremtésénél a héber ábécé minden betűjét sorban össze kell párosítani az istennév négy betűjével, s e betűpárokat kell egymás után kiejteni a megfelelő módon. Későbbi verziók úgy tartották, hogy az AB-től AK-ig tartó betűkombinációk szükségesek a gólem megteremtéséhez, az AL-tól AT-ig tartóak pedig az elpusztításához. Abraham Galante 16. századi, szafedi rabbi szerint a misztikusnak „új” port kellett hintenie a földre, s ebbe rajzolni annak a dolognak a nevét, melyet megteremteni kívánt.

Majd ezen dolog nevének minden egyes betűjét kellett összekombinálnia a héber ábécé minden egyes betűjével, s kiejteni azokat sorban egymás után. Ha el akarta pusztítani ezt a dolgot, visszafelé kellett elmondania ugyanazt. Galante úgy érvelt, hogy mivel a világ megteremtése is a héber ábécé huszonnégy betűjének felhasználásával történt, az ember teremtésének is így kell megtörténnie.

Minden bizonnyal a legismertebb gólem-legenda a prágai Lów rabbihoz kapcsolódik. Júda Lów ben Bezael (1512 - 1609), más néven a prágai Maharal jártas volt a Talmud, a kabbala, az asztológia, a matematika és fizika tudományában egyaránt. Az egyik legkorábbi beszámolót egy kortársa írta, feltehetőleg Jichak Kohen-Cedek rabbi, *Niflaot Maharal* („Maharal csodái”) címmel. Később, a 19. század elején számos, német nyelvű irodalmi műben is napvilágot látott a történet. Eszerint az 1500-as évek végén a prágai gettóban Lów rabbi a kabbala tudományának segítségével agyagot gyűjtött a Moldva folyó partjáról s ebből embert formázott, majd a szájába helyezett, isten nevet tartalmazó papírral életre keltette azt. A gólemet Josszelének nevezte el, s azzal a céllal készítette, hogy megvédje a prágai zsidókat a korabeli pogromoktól. Hétköznapokon hűen szolgálta teremtőjét, fát vágott, vizet hordott, takarította az utcát, de szombaton ő sem dolgozott, a zsidó törvények értelmében. Ezért a szombat bekövetkezte előtt a rabbi mindig kivette a szájából a papírdarabot, s így a gólem élettelen agyagtömeggé vált arra a napra.

A gólem története innentől többféle változatban is ismert. Az egyik leírás szerint Josszele annyira hatékony és félelmetes volt, hogy II. Rudolf császár felkérte a rabbit, pusztítsa el teremtését, ezért cserébe garantálja a zsidók biztonságát. A rabbi beleegyezett, s a hagyomány szerint a gólem azóta is várakozik valahol Prágában élettelenül, hogy valaki újra felélessze. e változatokban azonban a gólem, miután sikeresen megvédelmezte a gettó lakosait, végül szembefordult alkotójával. Mivel Lów rabbi egyik pénteken este elfelejtette kivenni Josszele nyelve alól a papírt, a szombati pihenőkhöz hozzászokott gólem törni és zúzni kezdett, majd magát a

Lów rabbi szobra Prágában

A prágai gólem története kissé emlékeztet az első, bibliai gólemre, Ádámra. A feldühödött, örülten pusztító gólemmel ellentétben Ádám ugyan nem dühögött, de szabad akaratra vágyott, s átvitt értelemben maga is elpusztította édekeri létét. „Orcád verítékével egyed a te kenyeredet, míglen visszatérsz a földbe, mert onnan vétettél: mert por vagy te és ismét porrá leszel.” (I Móz 3:19)

Sokan úgy jegyezték le, hogy Lów rabbi útmutatást kért álmában istentől, hogyan tudja megvédelmezni a zsidókat az üldözéstől, s álmában isten azt válaszolta neki: „Készíts egy gólemet agyagból, ki el fogja pusztítani Izrael minden ellenségét.” A rabbi elmondta álmát vejének, Iszak Ha Kohennek, s legjobb tanítványának, Jakob Ha Levinek. Azt mondta nekik, szüksége van

segítségükre, mivel a tűz és víz jegyében születtek, míg ő maga a levegő jegyében; így együtt az agyaggal mind a négy elemet jelképezik, mely a gólem megteremtéséhez szükségeltetik. Amikor kimentek a folyópartra, összegyűjtötték az agyagot és kifomálták belőle az emberalakot, a két fiatalember hétszer körbejárta, miközben különböző formulákat ismételtettek. Az alak először vörösen kezdett izzani, majd lehűlt. Ekkor maga Lów rabbi is hétszer körbejárta a Tóra megfelelő szakaszainak elmondásával, végül pedig mind a hárman egyszerre mondták el a gólem életre keltéséhez szükséges végső szavakat: „Azután Adonai Elohim megformálta az embert a földnek porából, és az élet lehelletét fújta az orrlyukaiba, és az ember élő lényé vált.” (Genezis 2:7)

Michelangelo: Ádám teremtése, a Sixtusi kápolna mennyezetfreskója

Csakúgy, mint lelkük mivoltáról, a gólemek egyes tulajdonságairól is megoszlanak a vélemények. Lów rabbi veje, Jitzak Katz rabbi a következőket írta: „A gólemnek hatalmában állt, hogy megpillantsa a spirituális lényeket, bár alacsony szinten, de sokkal jobban, mint a madarak vagy állatok teszik, és kissé alacsonyabb szinten, mint a démonok és szellemek. A hétköznapi emberi lény azonban, ki rendelkezik lélekkel és a választás intellektuális szabadságával, nem képes észlelni a spirituális dolgokat, még akkor sem, ha *tzadik*, igazságos ember, kivéve akkor, ha különleges hatalommal ruházták fel hozzá.”

Ebeszámoló alapján tehát a gólem nem rendelkezett lélekkel, sem a választás szabadságával, birtokolt azonban bizonyos, alapszintű intelligenciát, mely magasabb volt, mint az állatoké. Egyes történetekben a gólem kifejezetten intelligens és érző lény; másokban leginkább jól idomított állatokhoz hasonlítanak képességei. Legtöbbször nem rendelkezik félelemérzettel; van ellenben valamiféle én-tudata. Sokszor szolgai módon teszi, amit parancsolnak neki, nem kérdőjelezve meg azt. Az egyik népszerű, prágai történet szerint Lów rabbi felesége úgy döntött, hasznát veszi a gólemnek, míg férje távol volt,

minden ellenkező előjelű figyelmeztetés ellenére. Megparancsolta tehát neki, hogy húzzon vizet a kútból, hogy megtöltse vele a hordót, de mivel nem mondott semmit arról, mikor kell abbahagyni a munkát, Joszele addig töltötte a vizet, míg az egész házat elárasztotta vele. A fentebbi történet abból a szempontból is érdekes, hogy a legendák gólemjei legtöbbször senki mástól nem fogadtak el parancsot, csakis attól, aki teremtette őket.

A gólemek fizikai attribútumairól szóló leírások meglehetősen hományosak. Gyakorta említik őket nagy, iszapos, agyagos, ember formájú teremtményként. Lów rabbi ruhába öltöztette gólemjét, és szolgájaként mutatta be, ki bár nagy és erős volt, csak néhány bizalmas tudta, kicsoda is valójában. Katz rabbi szerint Joszele soha nem volt beteg, és „nem voltak vágyai”. Azt is állította, hogy Lów rabbi elmondta neki, a gólemnek kiváló a hallása, óra nélkül is meg tudja mondani, mennyi az idő, és semmi sem tudja megállítani abban, hogy a kiszabott munkát elvégezze. Néhány történetváltozatban Joszele

immunis mind a tűzre, mind a fulladásra, másokban képes megsérülni és ilyenkor vérzik, de nagyon gyorsan regenerálódik. Szó volt már róla, hogy a gólem legtöbbször néma; Ben Szira gólemje azonban megszólal, amint megteremtik, és arra kéri a rabbikat, hogy pusztítsák őt el, sőt, azt is elmondja nekik, ennek mi a módja.

A gólem teremtésének célja a korai zsidó irodalomban egyértelműen meghatározott: egyfajta mágikus gyakorlat egy megfelelő szint elérése után. A középkorra ez nagyban változik, a gólem szolgálai státusza kerül előtérbe. Sámuel rabbiról, a regensburgi Júda ben Sámuel apjáról a 13. században azt mesélték, hogy inasként tartott egy gólemet. A chelmi Elijah rabbi gólemje szintén szolgálta őt, csakúgy, mint a prágai gólem saját gazdáját; de Joszele a város utcáin is járőrözött, bizonyítékokat gyűjtött emberekről, akik megpróbáltak gyilkosságokat fogni a zsidókra, és segített elkapni a bűnösöket.

Prágai ajándékboltból hozott gólemjeim - a bal oldali a mai napig szobámban áll

Fauszt - karcolat a 19. századból

A nyugat-európai mágikus kultúrában a gölemhez igen hasonló lény található, a homunkulusz, melynek előállítása az alkímisták egyik nagy álmának tekinthető. A gölemmel ellentétben a homunkulusz rendelkezik szabad akarattal, és korántsem mindig engedelmeskedik vakon gazdájának. Szintúgy elsősorban szolgaként használták a történetekben, s akár a gölem, időnként elszabadult. Talán a legnagyobb különbség, hogy az alkímista elképzelések szerint a homunkulusz vegyi úton, lombikban előállított, mesterséges lény - a tudomány terméke, nem a mágiáé. A homunkulusz szó egyébiránt latin eredetű, és jelentése "kicsi ember".

A homunkulusz részletes „előállítási receptjét” Paracelsusz (kb. 1493 - 1541) svájci orvos, asztrológus, alkímista adta meg a *De Natura Rerum* című írásában. A „hozzávalók”: egy tál legfinomabb kristály, egy rész májusi harmat, két rész emberi vér, és egy drachma „állati tinktúra”. Kezdetnek vegyünk egy nagy, tiszta, kristályüvegből készült lombikot, és tegyük bele egy rész májusi harmatot, melyet fogyóholdkor gyűjtöttünk. Majd adjunk hozzá két rész vért, melyet „egy fiatal, egészséges személytől vettünk”.

Hagyjuk ezt a keveréket egy hónapig állni, ezalatt különválnak egymástól a vörös, agyagszerű anyag és a tiszta víz. Szűrjük le a vizet, és adjunk hozzá egy drachma állati tinktúrát. A vörös keverék álljon további egy hónapig, miközben finoman, folyamatosan melegítjük. Végül az egészből egyfajta hólyag keletkezik, melyet finom vénák és idegek borítanak. Minden negyedik héten öntözzük meg ezt a másik edényben tárolt áttetsző folyadékkal.

A negyedik hónapban észlelhetjük az élet jeleit: mozgást, sivító hangokat. Ha belenézünk a lombikba, hat inch magas, gyönyörű homunkulusz ikerpárt találunk benne, egy fiút és egy lányt. Egy hónapban egyszer kell állati tinktúrát kapniuk, hogy életben maradjanak, s mire elérik az egy éves kort, számos titkot képesek elsuttogni a természetéről. Gazdájuknak mindenben engedelmeskednek. A hatodik év végén azonban vérvörös pára száll fell a lombikból, mely hússal táplálkozik. Az ikerpár megrémül, és végül elpusztulnak.

Ha az edény nem elég nagy és erős, felrobbanhat, komoly károkat okozva ezzel.

Paracelsusz képmása a *Philosophiae magnae Paracelsi* című könyvben, 1567. Köln

Az első ismert "homunkulusz-recept" azonban a fentebbinél jóval régebbi, egy meghatározhatatlan korú, arab műben található, melynek címe *A Tehén Könyve*, és egyesek magának a görög filozófusnak, Platónnak tulajdonítják, mely három különböző módszert is megad. Az első szerint a homunkulusz teremtéséhez emberi sperma, egy tehén vagy üsző, és állati vér szükségeltetik. A metódus technikailag a tehén vagy üsző mesterséges megtermékenyítését írja le, miközben egy másik állat vérével etetik meg és kenik be azzal nemi szervét. Az állat ezután egy formátlan anyagnak ad életet, melyet kerek napkő, kén, mágnes, vasszulfát és fehér fűz nedvéből elegyített porba helyeznek. Mikor a maszsa emberi bőrt kezd növesztetni, egy nagy üveg-

Simon Forman (1552 - 1611) angol asztrológus, okkultista és herbalista alkímiai témájú értekezésében bár röviden említi a homunkuluszt, mégis teljesen összemosza a gölemmel. A szöveg szerint “a homunkulusz egy kis képmás vagy ember, melyet férfi vagy nő képére formálnak viaszból vagy agyagból vagy ruhából vagy tésztából, mely által az ember számos jó vagy rossz dolgon munkálkodhat...” John French (1616 - 1657) *A lepárlás művészete* című, alkímiai tárgyú munkája egy teljes fejezetet szentelt a homunkulusznak. Elkészítése eszerint a következő: “Vedd a legjobb búzát és a legjobb bort, mindkettőt egyenlő mértékben, tedd őket egy üvegbe, melyet hermetikusan lezársz; majd hagyd ezeket rothadni lóvízeletben három napig, vagy míg a búza ki nem csírázik vagy ki nem hajt, majd ekkor vedd ki és mozsárban zúzd össze, és préseld át vászonruhán, és ekkor fehér lé keletkezik, mint a tej. A többi részt dobd el. Tedd ezt a levet üvegbe, mely ne legyen tele több, mint félig, zárd le

vagy ólomedénybe kell helyezni három napra. Ezután meg kell etetni lefejezett anyjának vérével hét napon át, mielőtt a teljesen kifejlett homunkulusz szolgálatra kész. A második módszer nőténymajmot ajánl anyaként, a harmadik valamilyen, ma már meghatározhatatlan nőtény állatot. A por alapanyagához megadott dolgok jegyzéke is eltér a másik két receptben, a massa “inkubációs periódusa” pedig negyven napra nő.

A *Tehén Könyve* azt is pontosan és alaposan részletezi, hogy a fentebbi metódus alapján előállított, háromféle homunkulusz mire alkalmas. Az első képes rábírní a teliholdat, hogy a hónap utolsó napján jelenjen meg, felruház egy embert az alakváltás csodás képességével (tehen, birka, vagy majom formájába), megadja a vízenjárás képességét, és tudása van mindazon dolgokról is, melyek messze távol történnek. A második fajta homunkulusz megadja a démonok és szellemek látásának képességét, valamint a velük való kommunikációt, a harmadik féle pedig bármikor képes esőt idézni, vagy különösen mérges kígyókat előhívni.

szorosan és tedd lóvízeletbe, mint előzőleg, ötven nap idejéig. Ha a hőmérsékelt és nem haladja meg az ember természetes hőmérsékletét, az anyag alkímiai vérré és hússá válik, mint egy Embrió.”

A mesterséges ember teremtése, 17. századi rézkarc

Carl Gustav Jung (1875 - 1961) úgy vélte, hogy a homunkulusz koncepciója a 3. században íródott *Zoszimosz Látomásaiban* bukkant fel először. Zoszimosz a történet szerint találkozott egy pappal, ki "önmagának ellentétébe változott, egy megcsonkított *anthroparionná*". A görög kifejezés jelentése igen hasonlatos a homunkuluszéhoz. Az iszlám alkímisták ezzel szemben a *Takwin* előállításán fáradoztak, mely szintén valamiféle laboratóriumban teremtett, mesterséges lény; legjelentősebb közülük Musza Dzsabir ibn Hajjan (721 - 815), ki a nyugati mágikus irodalomban Geber néven szerepel. Céljuk elsősorban az életteremtés misztériumának felfedése volt, legyen az növényi, állati, vagy emberi élet.

Európán kívül elszórta találkozhatunk a mesterséges vagy mágikus módon teremtett lény fogalmával. Ilyen a tibeti *tulpa* (eredetileg *sprul-pa*), mely nem annyira fizikai anyagból teremtődik, hanem a kivetített, spirituális energia megtestesülése. Egy korai buddhista szövegben, a páli nyelvű *Szamannaphala Szútrában*, mint *manomájakája*, "elme teremtette test" kerül említésre. Az i.e. 2. században keletkezett, szanszkrit *Divjavadana* leírása szerint Buddha megsokszorozta *nirmitáját*, pszichikus erejét, ezáltal számtalan, emberi formájú testet teremtett maga körül, melyek megtöltötték az eget. Aszanga, a Mahajana buddhizmus egyik legfontosabb alakja és a Jógacsara iskola megalapítója azonban világosan leszögezte, hogy a kivetített nirmita nem más, mint mágikus illúzió, anyagi alap nélkül való.

A modern teozófusok gondolatformának nevezték a tulpát, Annie Besant pedig 1901-ben három kategóriába sorolta őket: (1) melyek olyan alakot öltenek, mint maga a személy, aki létrehozta őket, (2) melyek más tárgyakra vagy emberekre emlékeztető formát vesznek fel, s melyet „természeti szellemek” vagy holtak lelkei szállnak meg, (3) és melyek képesek arra, hogy az asztrális vagy mentális szférákból különböző minőségeket „örökölnek”, mint például érzelmeket. Bár a tulpa nem szorul semmilyen fizikai táplálékra, a különböző források tanúbizonysága szerint fenntartása nehéz feladat, mivel fokozatosan elszívja teremtője életerejét.

A teozófusok és antropozófusok egyébként igen szívesen kaptak fel tibeti kifejezéseket, fogalmakat, és alkalmazták azokat teljesen helytelenül. A magyar Szepes Mária egyébként csodálatos, *Vörös Oroszlán* című regénye nagyban felelős azért, hogy ezek a képzetek magyar nyelven is elterjedtek; mint például a *yidam*, melyet a híres okkultista, Saint-Germain gróf százhusz éves, néma, tibeti szolgáljaként ábrázol, s egyértelműen valamiféle mágikus lényként mutat be - a *yidam* eredetileg a tantrikus buddhizmus hagyományában a buddhaság, a megvilágosodott elme megtestesítése, egyfajta isteni lény.

Vadzsrakilaja, egy haragos yidam, ki a Nyingma iskola népszerű alakja

A tibeti *khyllchor*, mely valójában nem más, mint mandala, a regényben úgy jelenik meg, mint "Saint-Germain grófnak egy tibeti varázslóról mintázott, életnagyságú, festett agyagszobra". A regény főszereplője azt a feladatot kapja, hogy

keltse életre a szobrot, méghozzá úgy, hogy a megfelelő ideát belekoncentrálja, miként a tibeti misztikusok, kik az életre keltett khyllkort ezután valamely mágikus feladattal bízzák meg, és ennek teljesítéséből, a teljesítés mennyiségéből és minőségéből ítélik meg, hogy a khyllkorba ültetett idea megfogamzott-e. "A helyesen végrehajtott művelet következtében a Khyllchor szelleme vagy démona valóságos életre ébred, és a rábízott feladatokat maradéktalanul végrehajtja." A főhős mágikus munkájának legvégső, legnagyobb és legveszélyesebb próbatételként kapta ezt a feladatot, s a harmadik, fáradságos év végén a szobor megmozdult. Képes volt mind beszédre, mind különböző feladatok létrehozására, végül azonban meg akart szabadulni a szolgaságból, s megpróbálta megölni saját teremtőjét. Cornelius végül legyőzi és elpusztítja a khyllkort, mestere pedig elmagyarazza neki, hogy saját szabadulásának a lét körforgásából, s a világ legyőzésének kulcsa a khyllkor teremtésének és lebontásának misztériumában rejlik. Nem más ez, mint az alkímia *Solve et Coagula* ideája.

Végezetül érdemes még megemlíteni a misztikus hagyomány és a néphit egyes elemeit, melyekben valamiféle mesterségesen teremtett lény szerepel. Ilyen például a mandragóra, e kis gyökéremberke, melyről az ókorban azt tartották, gonosz lélek lakik benne, a középkorra pedig széles körben elterjedt a legenda, miszerint akasztott ember lehullott spermájából keletkezik. Az ókori arab irodalomban *Beid el Jinn*, a Dzsinn Tojása néven is szerepelt; Médea története Prométheusz növényének nevezi. A mandragóra híven szolgálja gazdáját, gazdagságot, szerencsét és hatalmat ad, de ha rosszul bánnak vele, kíméletlenül bosszút áll.

Már az ókorban különleges módszereket ajánlottak arra nézve, hogyan lehetett "biztonságosan" mandragórára szert tenni. A közkeletű elképzelést, miszerint a mandragóra borzalmas sikolya megöli azt, aki megpróbálja kihúzni a földből, feltehetőleg a jeruzsálemi Josephus (kb. 37 - 100) jegyezte le először, ki azt ajánlotta, hogy egy kutyát kössenek hozzá, mely kirántja a földből a gyökeret és azonnal szörnyet hal, gazdájának ezek után azonban már nem kell félnie

tőle. A módszer képi ábrázolása megtalálható az anazabai Pedanosz Dioszkoridész (kb. 40 - 90) *Anicia* című munkájában is. A gyönyörű miniatúrán Eureszisz, a felfedezések nimfája ad át a szerzőnek egy mandragóragyökeret, mellettük pedig egy kutya látszik, melyet leigázott a növény gonosz ereje.

Az Anicia mandragórája, 1. század

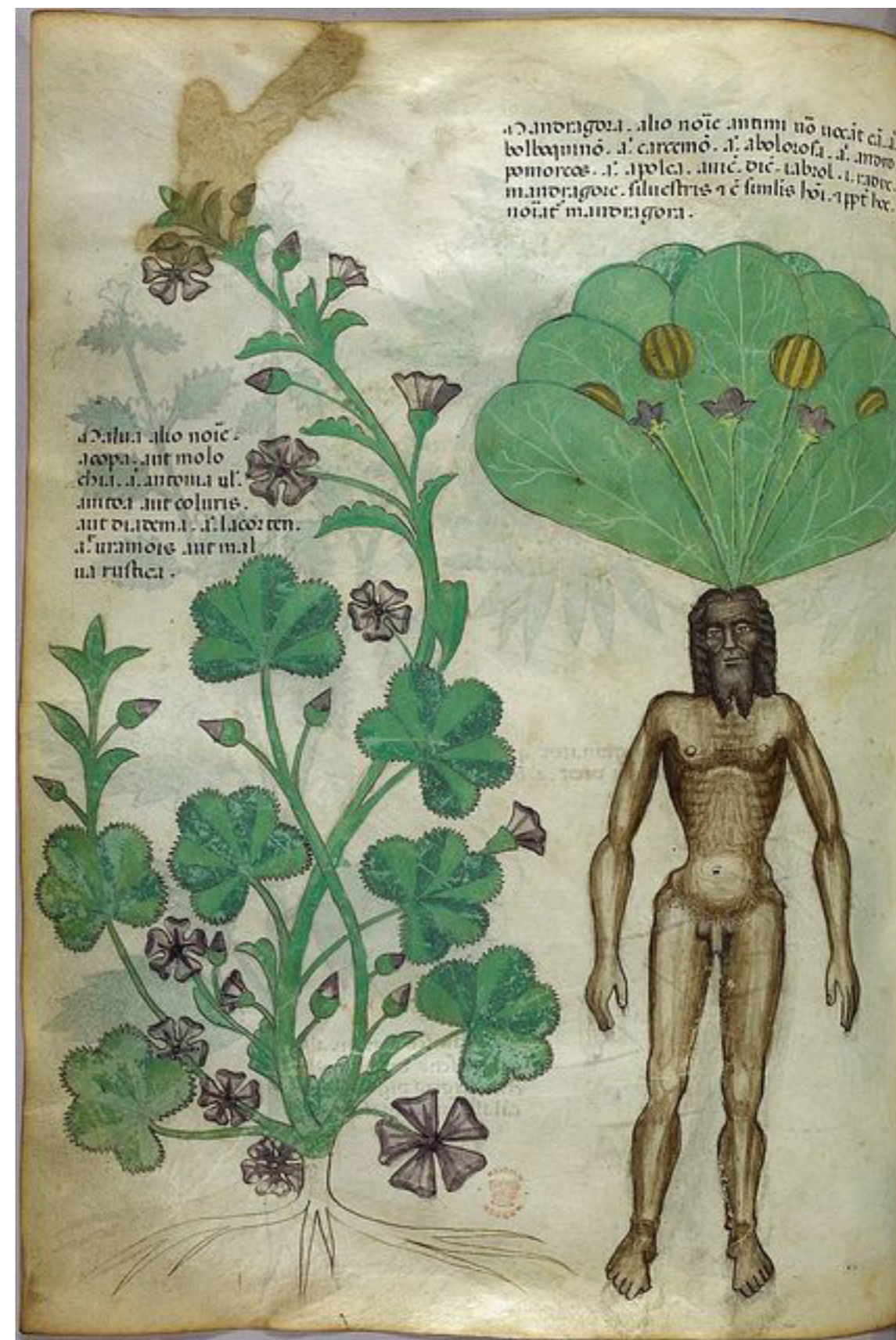
Európában Pszeudo-Apuleiusz révén terjedt el a legenda, kinek jól ismert *Herbarium Platonikus*át angolszász nyelvre is lefordították. Ebben megemlíti, hogy a mandragóra levelei éjjel lámpásként világítanak, ez mutatja, a természetfeletti megszállottságot. Ő is kutyát ajánl a kihúzásához, s hozzáteszi, hogy amennyiben a megfelelő, szent időszakban történik a művelet, a gonosz szellem megjelenik annak, aki a mandragórát sikeresen begyűjtötte, és teljesíti minden kívánságát. Egyes források úgy tartották, a gyűjtésre a legmegfelelőbb időszak közvetlenül hajnal előtt érkezik el, mivel a növény mágikus hatalma ekkor a legerősebb, de gonosz őrző lelke feltehetőleg alszik ilyenkor.

Fruct mandragore.

Fructus mandragore. s. p. d. fr. m. sic. i. 2. Electo magis olouferi. unani. odorado 2na sadi.
 calam. 7 uigulas. emplando elefantie 7 ifectioib; nigris cutis. nocum. elctat sensus Re
 nocti. cu fructu edere. Quid autē nō ē comestibile? uenit. ca. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Kép a Tacuinum sanitatis in medicina kódexből, 1390. környékéről

mandragora. alio noie antmi nō uocat cū. i.
 bolkaquino. a. carreno. a. aboleiofa. a. andro
 pomorcos. a. apolea. aut. dic. tabiol. i. r. r. r.
 mandragore. siluestris 7 ē simlis hōi. 7 p. h. r.
 noiat mandragora.

adalu. alio noie.
 aopa. aut molo
 eba. a. antona ul.
 antea. aut coluris.
 aut diadem. a. lacor ten.
 a. uramoris aut mal
 na rustica.

Kép a Tractatus de Herbis kéziratból (Sloane 4016), 1440.

Homunkuluszhoz hasonló vonásai időről időre felbukkantak különböző, középkori, mágikus művekben is. Maga Paracelsus is megemlítette, hogy a lombikban gondosan elzárt és emberi spermával táplált mandragóra megfelelő hevítés után mágikus katalizátorrá válik. Jean-Baptiste Pitois (1811 - 1877) francia okkultista ezzel szemben ezt írta róla *A mágia történelme és gyakorlata* című könyvében: "Szeretnél mandragórát készíteni, mely oly hatalmas, mint a homunkulusz, melyet Paracelsus annyira dicsőített? Akkor vedd fekete földitök gyökerét. Húzd ki a földből hétfőn (a Hold napján), kicsivel a tavaszi napforduló után. Vágd le a gyökér végét és temesd el éjjel valami vidéki temetőben egy halott ember sírjába. Harminc napon át öntözd tehát tejével, melybe három denevért fojtottak. Amikor a harmicegyedik nap elérkezik, az éjszaka közepén ásd ki a gyökérét és szárítsd ki egy sütőben, melyet verbéna ágaival fűtesz fel; majd burkold be egy darab halotti lepebe, és hordozd magaddal mindenhová."

Német nyelvterületen a 15. századtól kezdve széles körben találhatunk utalásokat a gyökéremberre, melyet *Galgemannlein*, akasztófaemberke néven emlegettek. Nemcsak megszerzésére, de jól tartására is számos, részletes javaslat született, mint például, hogy vörösborral kell tisztára mosni kihúzás után, majd fehér és vörös selyembe csavarva eltárolni. Ezután egy ládikában tárolandó, de minden pénteken (Vénusz napján) újra meg kell fürdetni, minden újholdkor pedig tiszta, fehér ingbe öltöztetni. A mandragóra mítosza ekkorra már oly hasonlatossá vált a homunkuluszéhoz, hogy nemcsak azt tartották róla, megleli az elásott kincseket, de azt is, hogy emberi beszédre képes.

A boszorkányok *familiárisait*, bár ritkán öltöttek emberi alakot, legtöbbször szintén képesnek tartották emberi beszédre. A *familiáris* szó a latinból származik, eredetileg háziszolgát jelentett - hasonlatosan tehát a mesterséges emberekhez, e mágikus lény is arra teremtett, hogy gazdáját szolgálja. Az inkvizíciós perekben a 16. század közepétől kerültek elő tömeges számban; ezek szerint a *familiárist* a boszorkány az Ördög-től kapta, és rendszeresen táplálnia kellett, álta-

Nőnemű mandragóragyökér, 15. század

lán saját vérével. Bár a történetekből leginkább az állati alakú familiárisok, főleg a varangy, nyúl, kutya vagy macska ismertek, számos, emberi alakú familiáris tartásával is vádolták a boszorkányokat. Ezek a szolgálzellemegek képesek voltak embereket ölni, sérüléseket vagy balszerencsét okozni, vagy akár kincset találni; "szolgáltatásukért" azonban mindig megkövetelték a megfelelő ellátást.

Bár nem emberi formájú, a vérrel táplált szolgáló állat a néphitben is felbukkan, ilyen például a magyar lidércsirke vagy *mitmitke*, melyhez akkor juthat valaki, ha fekete tyúk első tojását a hónap alatt költi ki. Gazdájával éjjel szeretőként együtt hál, annak neve szerint éjszaka nővé vagy férfivá változik (innen a lidércnyomás kifejezés).

Húsvéti, festett, fekete tojások

A Dunántúlon úgy tartották, emberi formában lúdlába van. Legtöbbször emberi véren él, de úgy is tartották, minden ételből neki kell adni az első falatot, vagy sótlan, visszafelé kavart kásával kell etetni. Mivel azonban egy idő után mindenképp megbetegszik és meghal, aki a birtokába jut, ezért érdemes idejében megszabadulni tőle, általában úgy, hogy valamilyen lehetetlen, nem teljesíthető feladatot bízunk rá, mint például kötélben homokot vagy rostában vizet hozatnak vele. A német, horvát, szlovén, román segítő szellemek (*škrat, drak, zmaj* stb.) szintén tyúk vagy kakas formájában, esetleg apró emberkeként jelennek meg, kincsekhez juttatják gazdájukat; aki cserében jól tartja őket. Hasonlóképp nehéz tőlük megszabadulni, mint a magyar lidércsirke-től.

A mesterségesen teremtett lény mítosza természetesen számos irodalmi alkotásnak is eleme, talán legismertebb közülük Mary Shelley *Frankenstein* története; a prágai gölem legendáját pedig Gustav Meyrink örökítette meg első regényében.

Osara LaMort

Felhasznált irodalom:

- Aryeh Kaplan: *Széfer Jecirá - Az Alkotás Könyve, a kabbala elmélete és gyakorlata*, Stratégiakutató Intézet Kht., 2006.
- Cathy S. Gelbin: *Introduction to The Golem Returns*, University of Michigan Press, 2013.
- Gershom Scholem: *Kabbalah*, Times Books, 1978.
- Johann Reuchlin: *On the Art of the Kabbalah - De Arte Cabalistica*, University of Nebraska Press, 1993.
- *Magyar Néprajzi Lexikon*, Magyar Elektronikus Könyvtár
- Moshe Idel: *Golem - Jewish Magical and Mystical Traditions on the Artificial Anthropoid*, State University of New York Press, 1990.
- *MS Ashmole 1494*
- *MS Sloane 4016*
- Osara LaMort: *A homunkulusz*, Árnyak magazin VI/2., 2004.
- Peter Schäfer: *The Magic of the Golem: The Early Development of the Golem Legend*, Freie Universität, Berlin
- Robert E. Zucker: *Kabbalah's Secret Circles: Jewish Mysticism and the Kabbalah Wheel*, BZB Publishing, 2017.
- Szepes Mária: *A Vörös Oroszlán*, Háttér Lap- és Könyvkiadó Kft., 1989.

A NU-GÖMB RITUÁLÉ

© Rodney Orpheus

II. szám

2021. TAVASZ

Állj arccal kelet felé és formáld a Fény Keresztjét a következő módon:

Képzeld el egy ragyogó, fehér fénygömböt a fejed felett. Nyúlj fel ebbe a gömbbe és húzd le egy fénynyalábot homlokodhoz, majd mondd:

Az Istenem felettem van.

Húzd le a fényt testeden keresztül, függőleges oszlopot formázva. Érintsd meg nemi szerveid és mondd:

Az Istenem alattam van.

Jobb vállad megérintve mondd:

Az Istenem jobbomon van.

A fényt vízszintes nyalábként áthúzva testeden, érintsd meg bal vállad és mondd:

Az Istenem balomon van.

Keresztezd karjaid mellkasod előtt (jobb kar a bal felett) és mondd:

Az Istenem bennem van.

Lendítsd karjaid felfelé és kifelé fejed felett, V alakot formázva, és mondd:

Nincs Isten ott, ahol én vagyok.

Mindez kiformálja a Fény Keresztjét.

Menj a keleti negyedbe és rajzolj egy nagy, felfelé forduló pentagramot a levegőbe magad előtt. Ezután állj a Belépő jelébe, karok kinyújtva magad előtt, bal láb enyhén előretolva. Vizualizáld, ahogyan energia árad kezeidből a pentagramba, és rezgetve ejtsd ki a szót:

THERION

Húzd vissza karjaidat a Csend jelére (mutatóujj az ajkadra nyomva, lábak összezárva).

Balra fordulva, az óramutató járásával ellentétesen mozogva ismételd meg a pentagram felrajzolását észak, nyugat és kelet negyedeiben.

Amikor az északon lévő pentagramot húzod, Arezgetve ejtd ki a szót:

NUIT

Nyugaton a szó:
BABALON

Délen a szó:
HADIT

Térj vissza a kör közepére, és ismét még egyszer kelet felé fordulva arccal, nyújtsd ki kezeid mindkét oldalra. Mondd:

*Elöttem a Föld Hatalmai,
Mögöttem a Víz Hatalmai,
Jobbomon a Tűz Hatalmai,
Balomon a Lég Hatalmai.*

Vizualizáld Nuit Istennő testét, magad felett ívbe hajolva, lábai északon, kezei délen, s megtöltsd a kört a csillagok fényével. Idézz a következő szavakkal:

*Körülöttem égnek Nuit csillagai,
és bennem ég Hadit Csillaga.*

Ismételd meg a Fény Keresztjét (első rész).

A fordító megjegyzései:

A fentebbi rítus, mely a Kisebb Elűző Pentagram Rituálé (LBRP) egy változata, először Rodney Orpheus *Abrahamabra* című könyvében látott napvilágot 1995-ben. Azóta számos Thelemita vette át és gyakorolja szerte a világon, nekem máig személyes kedvencem az összes általam fellelhető változat közül.

A Kisebb Elűző Pentagram rituálé személyre szabható, naponta végezhető szertartás, elsődleges célja a mágus munkaterületének (templomának) megtisztítása, megszabadulás minden, nem kívánatos (akár pozitív, akár negatív) erőtől és befolyástól. Épp ezért kiválóan alkalmas nagyobb rituálék előzményeként, de önmagában is, mint napi gyakorlat.

A rituálé legismertebb formáját az Arany Hajnal mágikus rend gyakorlatából ismerhetjük. Aleister Crowley két formában is megalkotta, az egyik a *Star Ruby* (Rubin Csillag), a másik a *Liberal V vel Reguli*. Mindkettő kissé bonyolult és nehezen megjegyezhető az abszolút kezdők számára, épp ezért íródott a Nu-Gömb Rituálé, mely leegyszerűsített, könnyebben megjegyezhető formában adja át a pentagram rituálé esszenciáját.

Mintegy háromezer éves, Nut égistennőt ábrázoló kép Dzsedkhonszuiefankh temetési papiruszából, a Kairói Egyiptomi Múzeum gyűjteményéből

További előnye, hogy nem ad meg semmilyen istennevet, illetve bármilyen istennév tetszés szerint behelyettesíthető az „istenem” kifejezés helyett, ezért sokkal általánosabb. A négy égtáj irányában a Thelemita gondolkör istenpárjával (Nuit és Hadit) dolgozik, valamint azok földi megtestesítőivel (Babalon és Therion).

Érdemes azt is megfigyelni, hogy az égtájak visszafelé, az óramutató járásával ellentétesen haladnak. Ennek oka, hogy elűző rítusról, nem pedig megidéző rítusról van szó. Keleten kezdődik, ahol felkel a Nap, minden energia forrása a Földön. A Nap egyúttal az Anahata csakrához (szívcsakra) is kapcsolódik.

A gyakorlat során több csakra is bevonódik a mágikus munkába, ezáltal sorra aktiválódnak. Elsőképp az Ajna csakra (harmadik szem), mely ezáltal a pszichikus erőt növeli, majd a Szvadhisztana (szakrális csakra), ahol a teremtő erő szunnyad. A karok összefonása a mellkas (az Anahata) előtt a Feltámadó Ozirisz póza, jelképezi a hétköznapi tudatállapot halálát és a mágikus tudatállapot felébredését. Ha helyesen végezzük a gyakorlatot, a végén testünk kereszt alakot formáz, melynek metszéspontja az Anahata csakrában található.

A modern elűző rituálék jellemző sajátossága, hogy különféle pentagramokkal dolgoznak, az adott égtájnak megfelelően. Ebben az egyszerűsített rítusban egyféle pentagram ajánlott, a Föld Elűző Pentagramja, melyet nyújtott karral, széles, nyugodt, egyenletes mozdulatokkal rajzolunk fel a levegőbe magunk elé. Mivel ez a gyakorlat nem használ eszközöket, ujjunkkal húzzuk meg a pentagramot, méghozzá hüvelykünkkel, melyet ökolbe zárt kezünk mutató- és középsőujjunk közt előre nyújtunk. Ez a kéztartás a rituálé minden mozdulatához (az energiavonalak meghúzásához) ajánlott.

Miközben a pentagramot rajzoljuk, érdemes arra fókuszálni, hogy a kezünkből és ujjunkból áradó energia ragyogó, fényes, tüzes vonalakat húz. Vizualizáljuk olyannyira valóságosnak, amennyire csak tudjuk. A hozzájuk tartozó szavak kimondásakor éreznünk kell, ahogy a szó rezgése áthalad kinyújtott karunkon, ujjunkon, és feltölti a pentagramot energiával.

Amikor kezeinket kereszt alakban széttárjuk, a karok észak és dél, Nuit és Hadit irányába mutatnak. A négy égtáj irányában továbbra is megtartjuk a hozzájuk fűződő képeket, így például: előttünk a termékeny föld, virágok, fák és mezők, életerőtől duzzadva; mögöttünk fényes, áradó víz zuhataga; jobb oldalunkon robajló, ragyogó, forró tűzoszlop; bal oldalunkon kék ég és hűs szellők. Mindehhez magunk fölé vizualizáljuk a csillagos, végtelen, éjszakai égboltot, az univerzumot, Nuit istennő testét, an Anahata csakrában pedig Hadit hatágú, lángoló csillagát, mágikus törekvésünk szimbólumát. Magának a rituálénak az elnevezése is arra utal, hogy gondolatban egy három dimenziós, mágikus gömböt építünk fel magunk köré.

A Föld Elűző Pentagramja

Copyright: A fentebbi cikk teljes egészében a szerző tulajdonát képezi, jelen fordítás a szerző írásos engedélyével jelent meg. Rodney Orpheus jól ismert zenész, író, előadó, szerzője az *Abrahamabra: Aleister Crowley Thelemita Mágiájának Megértése* és az *Aleister Crowley Grimoire-ja* című könyveknek.

Forrás: <http://rodneyorpheus.com>

Fordította: Osara LaMort

www.asterion.hu